

Kommunalbanken AS
Årsrapport 2013

Finansielle nøkkeltall

(beløp i NOK 1 000 000)

RESULTAT	2013	2012
Rentenetto	1 634	2 032
Kjernerresultat ¹	1 131	1 393
Resultat før skatt	1 496	2 604
Resultat etter skatt	1 083	1 876
Egenkapitalavkastning etter skatt ²	14,94 %	37,10 %
Egenkapitalavkastning etter skatt (kjernerresultat) ²	15,61 %	27,55 %
Totalkapitalavkastning etter skatt ²	0,30 %	0,51 %
Totalkapitalavkastning etter skatt (kjernerresultat) ²	0,31 %	0,38 %
UTLÅN		
Utbetaling nye lån	43 717	30 677
Samlede utlån ³	240 863	219 255
LIKVIDITET ³	102 358	98 938
INNLÅN		
Nye innlån	162 539	98 192
Tilbakekjøp av egne obligasjoner	4 910	2 344
Tilbakebetaling	148 390	85 848
Samlede innlån ³	326 470	312 867
FORVALTNINGSKAPITAL	361 918	348 953
EGENKAPITAL	8 216	7 395
Kjernekapitaldekning	12,39 %	12,27 %
Totalkapitaldekning	14,91 %	14,97 %

¹ Resultat etter skatt justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter

² Annualisert avkastning etter skatt i prosent av gjennomsnittlig kapital

³ Hovedstol

Innhold

Finansielle nøkkeltall.....	2
Administrerende direktørs forord.....	4
Kommunal skreddersøm.....	8
Big in Japan	12
Fra valuta til norske kroner	14
Norsk økonomi - en statusrapport	18
Kommunal sektor som investeringsobjekt	20
Samfunnsansvar	22
Styrets beretning.....	25
Årsregnskapet.....	37
Kontrollkomitéens uttalelse	71
Revisors beretning	72
Vedtekter	74
Tillitsvalgte	76
Organisasjon.....	77

Balanseøvelse

Kommunalbanken leverer gode resultater for 2013. Selskapet kan vise til en solid kapitalbase, god vekst i utlån til norske kommuner og en avkastning over vår eiers krav.

Langsiktig partner for lokal velferd. Arbeidet med å etablere Kommunalbankens visjon ble startet i 2013. Sluttresultatet som innledningen viser, tar utgangspunkt i Kommunalbankens kunder og deres viktige samfunnsoppdrag. Vi skal tilby vår kunnskap gjennom gode finansieringsløsninger og bidra til at det skapes mest mulig velferd for hver krone. Kommunalbanken sikrer at små og store kommuner får tilgang til samme rimelige og langsiktige finansiering. Det gir mer robuste kommuner og vi håper det gjør oss til en verdifull partner. Kunnskap og kompetanse opparbeidet gjennom mange år gjør oss også tilpasningsdyktige til å møte fremtidige behov. En enkel og oversiktlig styringsmodell med et klart mandat gjør oss til en etterspurt investering utenfor Norges grenser. Det gjør at våre kunders høye kredittverdighet reflekteres i deres lånebetingelser. Slik er vi både et nyttig verktøy for staten som vår eier og våre kunder. Vi kaller det vinn-vinn. Og så skal vi strekke oss videre, som langsiktig partner for lokal velferd.

Kommunalbanken leverer solide resultater for 2013. Gjennom mange år har vi levert avkastning over vår eiers forventning. Avkastningskravet fra eier reflekterer at vi både skal tilby gunstig finansiering og samtidig gi eier tilfredsstillende avkastning på innskutt kapital. Årlig utbytte tilsvarende halve avkastningskravet kanaliseres til økt offentlig velferdsproduksjon over statsbudsjettet. Kommunalbanken opererer i et marked preget av sterk konkurranse. Kapitalmarkedet som finansieringsformidler tilbyr norske kommuners nye finansieringsalternativer til svært lave renter. Kommunalbanken sikrer at slike renter kan tilbys alle landets kommuner. Vi er konkurransedyktige fordi vi samler norske kommuners finansieringsbehov og sprer disse på mange markeder verden over. En effektiv administrasjon med stadig fallende driftskostnader per forvaltet krone gjør at vi ofte er den billigste løsningen, til tross for at vi tilbyr den lengste finansieringen.

Vi har noen krevende år bak oss og Kommunalbanken har stått stormen av. Resultatet for 2013 er preget av normaliserte tilstander i finansmarkedene.

Vårt mål er ikke å tjene mest mulig penger. Kommunalbanken er et heleid statlig selskap med et tydelig samfunnsoppdrag. Samtidig er vi underlagt de samme regulatoriske kravene som andre finansinstitusjoner i Norge. Nye regulatoriske krav gjør at Kommunalbanken i dag må ha dobbelt så mye egenkapital for hver krone vi låner ut enn for bare få år siden. Kommunalbanken følger utviklingen i nye regulatoriske krav tett. Viktige beslutninger om fremtidige krav fattes utenfor Norges grenser. Kommunalbanken samarbeider med tilsvarende organisasjoner i Europa i dialogen med europeiske beslutningsorganer og tilsynsmyndigheter. Kommunalbanken er særegen i norsk sammenheng, men internasjonalt er offentlig eide spesialinstitusjoner med lav risiko en utpreget måte å finansiere offentlige velferdsprosjekter på. Kompetanse- og erfaringsutveksling over landegrensene er nyttig og vi ønsker stadig nye europeiske medlemmer velkommen i denne familien.

Økte kapitalkrav legger føringer for bankens virksomhet fremover. Den enkleste måten å nå dette kravet på, er å redusere utlånveksten betydelig. Ut i fra det investeringsbehovet som våre kunder har, er ikke dette en farbar vei for oss. Alternativet er å bygge opp mer egenkapital gjennom å tjene mer penger. Våre kunder skal være trygge på at det vi bygger opp gjennom økt soliditet gjør oss enda bedre rustet til å tilby gunstig finansiering til viktige velferdsprosjekter også i fremtiden, uavhengig av de økonomiske syklusene og markedsure.

I fra 2013 er det et krav at norske bedrifter skal rapportere på virksomhetens samfunnsansvar. For vår egen del har dette medført at vi har satt oss ned og virkelig analysert våre aktiv-

iteter og forsøkt å identifisere hvor våre operasjoner har den største innvirkningen på omverdenen og hvordan vi kan øke den positive innvirkningen vi har på verden rundt oss.

Vi mener vårt viktigste bidrag er å tilrettelegge for at norske kommuner når klimamålene. Derfor har vi et grønt renteprodukt med lavere rente enn vår ordinære p.t.-rente som kan benyttes til prosjekter som er forankret i kommunenes energi- og klimaplaner. Globalt er det en økende etterspørsel etter samfunnsansvarlige investeringer og prosjekter med klimagevinst. I 2013 la vi ut vårt første offentlige grønne obligasjonslån. Obligasjonene ble kjøpt av store miljøfond verden over. Vår ambisjon er å ha regelmessige utstedelser av grønne innlån for å finansiere kommunale klima- og energirelaterte prosjekter.

Den nye regjeringen har helt riktig varslet en kommune-reform, der målet er å få mer robuste kommuner. Regjeringen ønsker kommuner som har økonomi og faglige ressurser til å levere gode tjenester til innbyggerne. Kommunene skal også få flere ansvarsområder enn i dag. At regjeringen har fokus på at kommunene skal være robuste og få flere ansvarsområder synes vi er positivt. Kommunalbanken skal fortsatt være den viktigste tilbydereren av finansiering til kommunal sektor. Det mener vi forventes av en langsiktig partner for lokal velferd.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kristine Falkgård', written over a faint, stylized graphic element.

Kristine Falkgård
Administrerende direktør

Førde rådhus

I nesten hundre år har Førde kommune vært leietaker. I september 2013 flyttet kommunen inn i sitt nye rådhus. Kommunalbanken har gitt lån på til sammen 100 millioner kroner til det nye rådhuset.

Kommunal skreddersøm

Finansieringen må passe til investeringen og kundens behov. I løpet av de 87 årene Kommunalbanken har gitt finansiering til kommunesektoren, har forventningene og kravene til det kommunale velferdstilbudet vært i kontinuerlig endring.

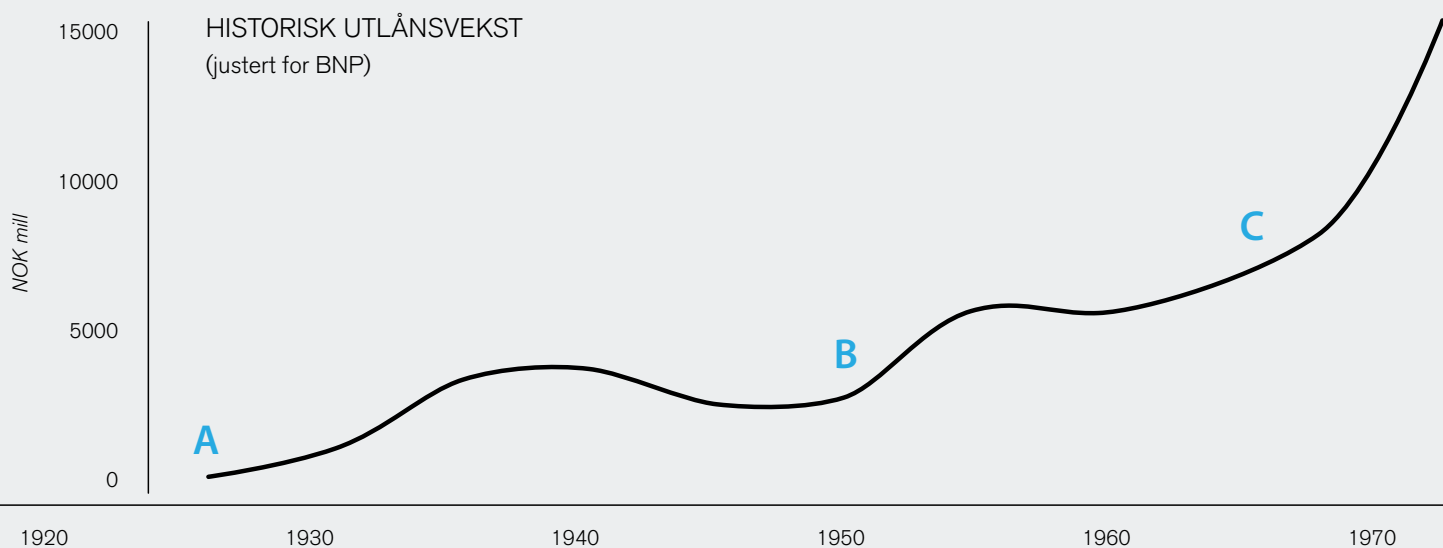
Det er to hovedgrunner til at kommunesektoren velger å låne penger i Kommunalbanken. For det første så kan banken tilby en finansiering som passer behovene, for det andre så får alle tilbud om den samme lave renten. Kommunalbanken kan tilby løpetid på lånene som varierer fra tre måneder til 40 år. Som en av landets største innlånere har banken mulighet til å stille finansiering til både små og store prosjekter på kort tid. Norske kommuner er svært forskjellige, og varierer fra under tusen innbyggere til kommuner med flere hundretusen innbyggere. Felles for alle er at de ønsker å betale minst mulig i renter. Kommunalbankens mandat er å gi kommunesektoren rimelig finansiering. Derfor tilbys både store og små kommuner den samme lave renten, så lenge risikoen er den samme.

Det har over lang tid vært en vekst i den kommunale opplåningen, og selv om det er forventet at denne veksten vil avta noe, er det ventet at det vil være høy etterspørsel etter lån

også fremover. Driverne bak videre vekst i opplåningen er blant annet at det er betydelige investeringsbehov knyttet til både tjenestetilbudet som følge av demografiske endringer, vedlikeholdsetterslep, klimaendringer og vedtatte reformer. I tillegg til dette kommer nye reformer og satsningsområder fra regjeringen.

Befolkningssammensetningen i Norge er på flere områder i endring. Landet opplever en befolkningsøkning som skyldes økende levealder, en relativt høy fødselsrate og høy innvandring. Frem mot 2050 vil det være en økning i andelen eldre i samfunnet. Sammenlignet med enkelte land i Sør-Europa er endringen i alderssammensetningen i Norge mindre dramatisk. Likefullt vil denne endringen føre til et behov for å investere innen pleie og omsorgsfeltet i de fleste kommuner.

Innføringen av samhandlingsreformen i 2012 har med-

ført at kommunene har overtatt større ansvar for de ferdig-behandlede pasientene på sykehus. Reformen gir insentiver til kommunene til å arbeide med forebyggende helsearbeid. I kjølvannet av reformen og med visshet om at andelen eldre øker, satser mange kommuner nå på å bygge lokalmedisinske senter. Blant annet i Valdres har seks kommuner gått sammen for å bygge ett slikt lokalmedisinsk senter og fått finansiering i Kommunalbanken. Dette senteret vil sørge for god oppfølging av pasienter som er ferdigbehandlet på sykehus og andre som trenger et lokalt helsetilbud. Senteret blir et bindeledd mellom dagens kommune- og spesialisttilbud. Kommunalbanken er glad for å bidra til slike løsninger.

Etter innføringen av forvaltningsreformen i 2010 har kommunene fått et større ansvar for infrastruktur. I dag har kommunalsektoren blant annet ansvar for 88 prosent av veinettet i Norge. Halvparten av kommunene sier de opplever at behovet for vedlikehold på kommunale bygg og veier øker, i følge en rapport fra Civitas publisert i 2013. Kommunalbanken har de siste årene gitt mer finansiering til infrastrukturprosjekter. Prosjekter som Hardangerbrua, Ryfast og Atlanterhavsvegen.

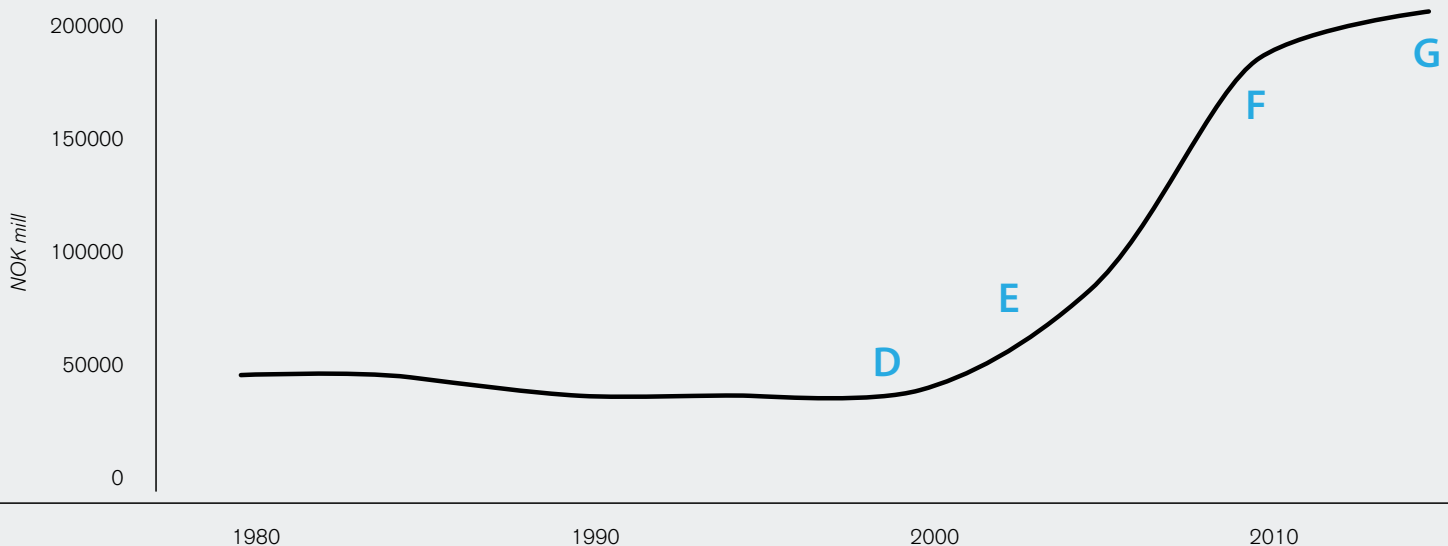
Klimaendringer har ført til mer ekstremvær og det er ventet at behovet for å investere i klimatilpasning vil øke også i Norge. Særlig er det behov for investeringer innen vann og avløp og rassikring. I tillegg til dette er mange kommuner opptatt av å redusere klimautslipp og kutte energiforbruk. Alle kommuner er pålagt å ha energi- og klimaplaner. Planene tar for seg tiltakene for å nå kommunens målsetninger for energieffektivisering, klimatilpasning og reduksjon av klimautslipp. Kommunalbanken har utviklet et grønt innlånsprogram som tilbyr investorer mulighet til å investere i grønne prosjekter og tilbyr

kommuner lavere rente til prosjekter som er med på å realisere deres energi- og klimaplaner.

Solberg-regjeringen som tiltrådte i 2013 har i sin politiske plattform tatt til orde for å gjennomføre en kommunereform, med sikte på å flytte makt og ansvar til kommunene, samt sikre en mer robust kommunestruktur. Regjeringen har som ambisjon at reformen skal bli vedtatt i inneværende fireårsperiode. Samlet sett kan reformen resultere i større kommuner med økt ansvar, og dermed også større investeringsbehov. Kommunalbanken har alltid tilpasset seg i takt med endringer i kommunenes behov og oppgaver og vil også gjøre dette fremover.

Finansieringen bør passe til investeringen. Investeringene i kommunal sektor er langsiktige og bør derfor ha en langsiktig finansiering. Det kan Kommunalbanken tilby.

- A** 1927: Kommunalbanken etablert i 1926 gjennom et vedtak i Stortinget
- B** 1950: Kraftutbygging
- C** 1965: Sosiale reformer
- D** 1999: Kommunalbanken omdannet til AS
- E** 2002: Barnehagereformen
- F** 2010: Forvaltningsreformen
- G** 2012: Samhandlingsreformen

Kommunalbanken i Japan

Allerede tidlig på 70-tallet investerte japanerne i Kommunbankens obligasjoner. I 2013 var det japanske markedet den største kilden til finansiering for banken.

Big in Japan

Kommunalbanken samler hele Kommune-Norges lånebehov og får dermed tilgang til sentrale investorer og viktige kapitalmarkeder verden over. Det sikrer banken god tilgang til rimelig finansiering, som igjen gir lave renter til kundene. En av bankens største innlånsmarkeder er Japan.

Kommunalbanken skiller seg ut fra andre banker ved at det ikke tas innskudd. Alle pengene banken låner ut til kommunal sektor, hentes inn ved å utstede obligasjonslån i internasjonale kapitalmarkeder. Kommunalbanken er i dag den største norske innlåneren internasjonalt. Den høyest oppnåelige rating (Aaa/AAA) fra Moody's og Standard & Poor's gir høy etterspørsel etter benchmarkobligasjonslån og sikrer svært lave innlånskostnader.

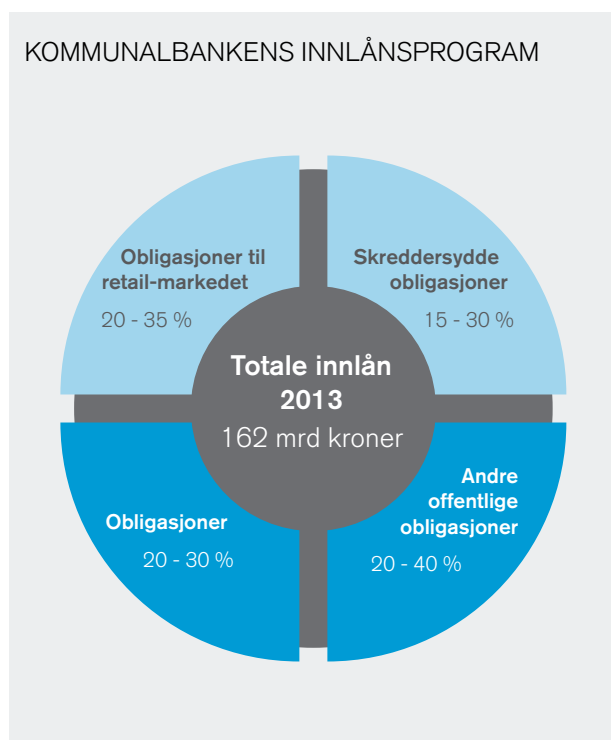
For å kunne være en stabil kilde til finansiering for kommunal sektor, kan Kommunalbanken ikke være avhengig av markedsutviklingen i ett enkelt marked. Kommunalbankens innlånsprogram er i dag spredt på alle verdens kontinenter og mellom ulike typer investorer - alt fra statlige sentralbanker til småsparere. Et lånemarked har vært svært viktig for banken gjennom mange år, og det er Japan.

Uridashi- og Samurai-markedene

Kommunalbanken har en lang historie i Japan. På midten av 70-tallet til midten av 80-tallet var Kommunalbanken aktiv i det japanske Samurai-markedet, som er langsiktige obligasjoner rettet mot institusjonelle investorer. Etter denne perioden frem til 1999 begrenset Finansdepartementet Kommunalbankens innlån til det norske markedet.

Til tross for fravær fra det japanske markedet i 15 år, hadde fremdeles mange et forhold til Kommunalbanken da banken gjenopptok aktiviteten i Japan i 2001. Det siste tiåret har svært lave renter på bankinnskudd medført sterk interesse for alternative investeringer hos japanske husholdninger. Mange småsparere har valgt å plassere pengene sine i såkalte Uridashi-obligasjoner, som er obligasjoner utstedt i utenlandsk valuta.

Kommunalbanken har de siste årene bygd seg opp i til å bli den største utenlandske aktøren i Uridashi-markedet. Dette skyldes vår sterke rating, solide kundegruppe og høy tillit til den norske stat, offentlig sektor og samfunnsmodellen. Selv etter rente- og valutasikringer, har Japan vært en viktig kilde til rimelig finansiering. Markedet har dekket opp mot 50 prosent av bankens totale innlånsbehov enkelte år. I 2013 dekker det japanske Uridashi-markedet om lag 25 prosent av nye innlån. Totalt hentet banken 32 prosent av nye innlån i Japan i 2013.

Kommunalbankens benchmark-program

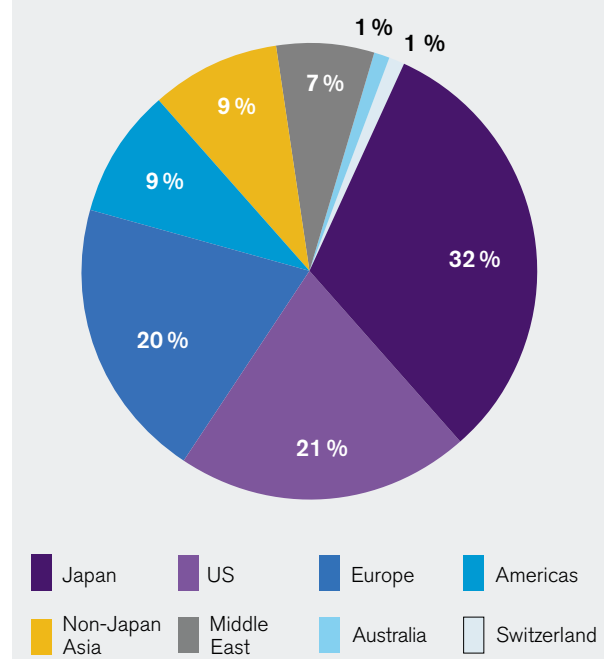
Kommunalbanken har siden 2005 hatt et USD benchmark-program. Det vil si at banken har forpliktet seg overfor markedet til jevnlig å utstede obligasjoner av en viss størrelse i US dollar. Bankens benchmarkprogram gir en viktig referanseverdi til bankens andre lån når de prises i forskjellige markeder og valutaer. Størrelsen på benchmarklånene sikrer Kommunalbanken tilgang på en bred investorbase. Med en størrelse på minimum en milliard US dollar og en løpetid som vanligvis ligger på mellom tre og fem år, utgjør programmet ryggraden i bankens innlånsprogram. Kommunalbanken er den eneste norske finansinstitusjonen som utsteder senior benchmarkobligasjoner.

Grønne innlån

Kommunalbanken har utstedt grønne innlån siden 2010. De første årene var de rettet mot japanske husholdninger i Uridashi-markedet. I 2013 var det en utvikling med større global interesse for grønne innlån blant institusjonelle investorer. Kommunalbanken valgte, som en av de første europeiske utstederne å legge ut et 3 års USD 500 millioner grønt obligasjonslån der midlene er øremerket grønne prosjekter. Lån var en suksess og ble betydelig overtegnet.

Kommunalbanken er en finansinstitusjon med et klart samfunnsoppdrag. Hvor finansieringene kommer fra er i seg selv ikke viktig. Det som er avgjørende er at bankens kunder får tilgang på rimelig finansiering, når de trenger det.

NYE INNLÅN 2013 FORDELT PÅ GEOGRAFI

Fra valuta til norske kroner

Kommunalbanken låner hovedsakelig inn penger utenfor Norge. Denne innlåningen gjøres ved å utstede obligasjoner i utenlandsk valuta. Når Kommunalbanken tilbyr finansiering til kommunal sektor låner banken ut i norske kroner. Dermed oppstår det et behov for å konvertere pengestrømmene fra innlån i utenlandsk valuta til norske kroner.

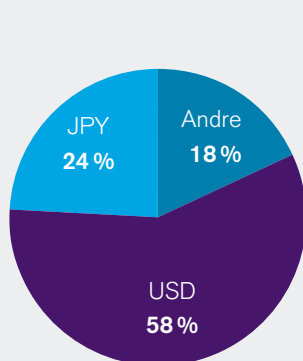
Avhengig av markedssituasjonen vil Kommunalbanken i løpet av et år låne inn penger i 10-15 ulike valutaer ved å utstede obligasjonslån. De mest vanlige valutaene det lånes i er amerikanske dollar, japanske yen og australske dollar, men banken låner også i britiske pund, sveitsiske franc og kanadiske dollar for å nevne noen.

Konverteringen av innlåningen i valuta til norske kroner gjøres normalt i to operasjoner, som vist i figuren under. I første omgang sikres alle valutalån mot enten amerikanske dollar, euro eller norske kroner, alt etter behov. Banken har til enhver tid en portefølje som forvaltes i euro og amerikanske dollar. Når pengene så skal lånes ut til norsk kommunal sektor, veksles ikke beløpet fra amerikanske dollar eller euro over til

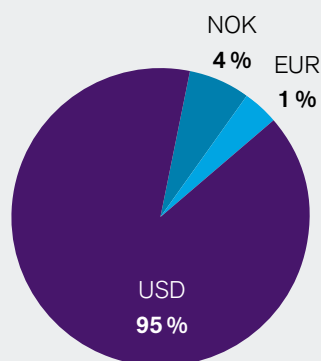
norske kroner i spotmarkedet. I stedet konverteres det nødvendige behovet for norske kroner for en gitt periode ved å inngå en valutasikringsavtale eller bytteavtale.

Kommunalbanken konverterer kontantstrømmene fra innlån med flytende rente i amerikanske dollar og euro til norske kroner med flytende rente. Denne konverteringen kan gjøres enten i valutaterminmarkedet for en kortere periode (FX-swapper) eller ved å benytte valutabytteavtaler (basisswapper) for en lengre periode. Markedsprisen på disse swappene vil derfor påvirke bankens innlånskostnad i norske kroner, uttrykt som et marginpåslag på den norske pengemarkedsrenten, Nibor (Norwegian Inter Bank Offered Rate).

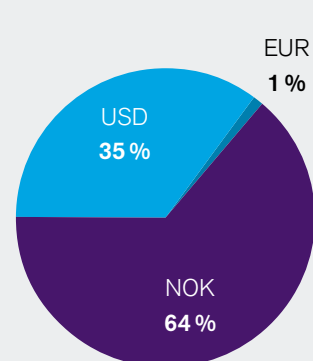
KONVERTERING FRA VALUTA TIL NORSKE KRONER

Kommunalbanken låner inn i ulike valutaer

Alle innlån sikres til USD, EUR eller NOK

Midlene forvaltes i valuta og konverteres til NOK for finansiering av utlån til kommunal sektor

Normalisering i markedet

Historisk har markedsprisen på disse swappene ligget nær null. Dette innebærer en liten differanse mellom Kommunalbankens margin mot Nibor og den opprinnelige marginen mot referanserenten i dollar (Libor). I kjølvannet av finanskrisen og gjennom den europeiske gjeldskrisen har det vært svært gunstig å konvertere kontantstrømmer fra amerikanske dollar til norske kroner. Dette kommer til uttrykk gjennom en negativ margin på basisswappen USD/NOK (se figur). Denne USD/NOK swappen samvarierer sterkt med bevegelser i swappen mellom euro og amerikanske dollar. De tidligere gunstige nivåene i EUR/USD og USD/NOK swappene var gjennom finanskrisen drevet av stor etterspørsel etter amerikanske dollar, noe som resulterte i en dollar-premie. Denne premien er gradvis redusert gjennom slankede balanser i finanssektoren, økt likviditet gjennom kvantitative lettelsener fra Federal Reserve, samt økning av obligasjoner utstedt i US dollar fra utstedere utenfor USA.

Reduksjonen av US dollar-premie var i en periode erstattet av en «euro-rabatt» drevet av krisutsatte europeiske stater og banker med påfølgende likviditetstiltak fra den europeiske sentralbanken. Resultatet av disse tiltakene, igangsatt under den europeiske gjeldskrisen, var at disse swappene fortsatte å handle på historisk lave nivåer. I takt med at likviditetstiltakene gradvis er blitt redusert har også marginen på basisswap-

pen mellom EUR/NOK og USD/NOK gradvis blitt redusert. Samtidig har en bedret verdensøkonomi medført at andelen utenlandske utstedere av obligasjoner i norske kroner er blitt betydelig redusert ettersom behovet for en «trygg havn», som Norge representerte, ikke lenger er like sterkt.

Likviditetsforvaltning

Kommunalbanken holder en likviditetsportefølje for å sikre at det ved behov er tilgang til tilstrekkelig likviditet. I henhold til finansielle retningslinjer legges det opp til at likviditetsporteføljen over tid skal tilsvare 12 måneders netto kapitalbehov inkludert utlånsvekst, hvilket innebærer at likviditeten utgjør rundt 30 prosent av totalbalansen.

Likviditetsporteføljen investeres i obligasjoner utstedt i norske kroner og utenlandsk valuta. På lik linje med innlåningen er også likviditetsporteføljen hovedsakelig investert i obligasjoner utstedt i utenlandsk valuta. Pengestrømmene i utenlandsk valuta fra gjeldssiden benyttes dermed også til å finansiere investeringer i likviditetsporteføljen. Det er derfor ikke behov for at alle kontantstrømmer fra innlån i utenlandsk valuta konverteres til norske kroner.

I henhold til retningslinjer for likviditetsstyringen er det åpnet for investeringer mot OECD stater, statsgaranterte enheter, statsrelaterte foretak, lokale myndigheter, finansinstitusjoner og kredittforetak, samt multilaterale investeringsbanker.

BEVEGELSER I USD/NOK BASIS-SWAP OG FX-SWAP 2008-2013

Basisswap-priser for 1 og 5 år. Nivået FX-swap representerer et løpende vektet gjennomsnitt av transaksjoner på månedsbasis. (Kilde: Bloomberg LLP)

Hardangerbrua

Er verdens tiende lengste hengebro. Broen går mellom Vallvik i Ulvik og Bu i Ullensvang og erstatter tidligere fergeforbindelse. Broen ble offisielt åpnet for ordinær trafikk den 17. august 2013. Kommunalbanken har lånt ut 1,6 mrd. kroner til broen.

Norsk økonomi - en statusrapport

Gjennom en økonomisk turbulent periode har norsk økonomi vært i en særstilling sammenlignet med de fleste land. I 2014 er det ventet at økonomien vil vokse rundt to prosent.

Utviklingen i Europa

2013 har vært et år med forsiktig optimisme knyttet til den økonomiske utviklingen i Europa. Den økonomiske utviklingen i euroområdet har vært omtrent som forventet, samtidig som veien videre er usikker. Flere land gjennomfører omfattende strukturreformer, men det tar tid før disse bidrar til økt vekst. På tross av ekstraordinære pengepolitiske tiltak, inkludert historisk lave styringsrenter, er arbeidsledigheten høy i mange land.

Situasjonen i Norge

Norsk økonomi opprettholder sin sterke posisjon. OECD-estimater for 2013 anslår budsjettoverskuddet i prosent av BNP til 12,3 prosent. Finansdepartementet anslår at det samlede overskuddet på statsbudsjettet for 2014 blir på 10,6 prosent.

Statens pensjonsfond utland passerte 5 000 milliarder kroner i 2013. Fondet er et instrument for generell statlig sparing. En egen handlingsregel setter begrensninger for hvor stor andel av inntektene fra oljevirksomheten som kan overføres til statsbudsjettet fra år til år. Regelen tilsier at man årlig ikke skal bruke mer enn fire prosent av fondskapitalen, men regelen gir fleksibilitet til å tilpasse pengebruken til konjunktursvingninger i økonomien, slik at den fungerer motsyklisk.

Norges Bank forventer at BNP for Fastlands-Norge vil vokse med om lag 2 prosent i 2014 og 2,5 prosent i 2015. Kronkursen har svekket seg i løpet av 2013. Enkelte svake økonomiske nøkkeltall og et fall i markedets forventning til den norske styringsrenten har trolig bidratt til svekkelsen. Eksporten kan stige noe raskere som følge av svekkelsen av kronen, samtidig som veksten ute trolig tiltar de neste årene.

Samlet sett kan det ligge an til en vekst i BNP hos Norges handelspartnere på vel en prosent i 2013 og det dobbelte i

2014 i følge Finansdepartementet. En svakere konjunkturutvikling her hjemme kan sammen med lav kostnadsvekst hos våre handelspartnere få betydning for lønnsoppgjørene de neste årene. I tillegg bidrar trolig arbeidsinnvandringen til å dempe veksten i lønningene.

Endringer i boligprisene

Boligprisene har flatet ut og omsetningen av boliger er lavere. Dette henger sammen med at norske boligpriser og husholdningenes gjeldsbelastninger er på et høyt nivå. Denne utviklingen må ses i sammenheng med at både boligpriser og husholdningenes gjeldsbelastning var kommet opp på høye

NORGE OG NORSK ØKONOMI

- Norge er et skandinavisk enhetlig konstitusjonelt monarki. Norge har et samlet areal på 385 252 kvadratkilometer og en befolkning på 5,1 millioner.
- Norge (AAA/Aaa) er en av de mest robuste økonomiene globalt sett med solide fundamentale forhold og en høyt utviklet industriell base.
- Norge har blant verdens høyeste BNP per capita og den høyeste levestandard i henhold til FNs Human Development Index.
- Norge har et budsjettoverskudd i 2013 på ca. 16,0 prosent av BNP, som er en oppgang fra 2012 regnskapsoverskudd på 15,2 prosent av BNP.
- Storbritannia, Tyskland og Nederland er Norges viktigste eksportpartnere, mens Sverige, Tyskland og Kina er de største importpartnere.

nivåer. Husholdningenes tillitsindikatorer har falt og kan tyde på at husholdningene er usikre på den økonomiske utviklingen og egen inntektsvekst fremover. Sammen med noe økte utlånsrenter kan det ha bidratt til at husholdningene er blitt mer forsiktige.

Sterk befolkningsvekst

I gjennomsnitt var 69 700 personer registrert arbeidsledige i 2013. Det tilsvarer 2,6 prosent av arbeidsstyrken og er en økning på 0,1 prosentpoeng fra året før. Etter flere år med sterk vekst i sysselsettingen har veksten avtatt noe, og har blant annet resultert i en nedgang i netto innvandring. Fortsatt er imidlertid Norge en av de landene i Europa som vokser raskest. I 2013 var befolkningsveksten på 1,2 prosent. Befolkningsvekst og endret alderssammensetning bidrar til et fortsatt høyt investeringsbehov i kommunal sektor fremover.

Olje og gass

Det er stor aktivitet og optimisme i norsk petroleumssektor. Myndighetene satser på økt utvinning fra felt i produksjon, utbygging av drivverdige funn, letevirksomhet og åpningen av nye områder. Petroleumsnæringen er Norges største næring. I 2012 stod petroleumssektoren for 23 prosent av verdiskapningen i landet og 30 prosent av statens inntekter. Andre viktige næringer er kraftproduksjon, maritim virksomhet, sjømatproduksjon og IKT.

Høy aktivitetsvekst i kommunene

Kommunesektoren har siden 2004 hatt nesten uavbrutt aktivitetsvekst, som følge av utbygging av tjenestene i sektoren. Perioden kjennetegnes ved relativt sterk inntektsvekst og en sterk befolkningsvekst. En stor del av aktivitetsveksten skyldes statlige satsinger, innen blant annet særlig sektorer som oppvekst, eldreomsorg og infrastruktur.

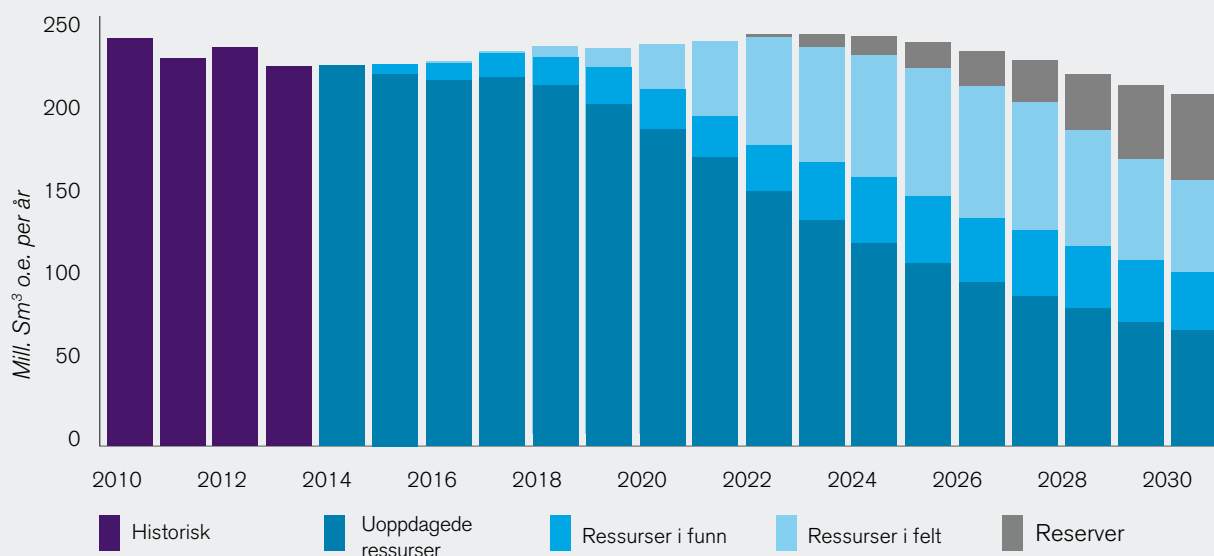
Kommunesektoren forvalter en betydelig del av de økonomiske ressursene i norsk økonomi. Målt i forhold til BNP for Fastlands-Norge utgjør kommunesektorens inntekter omtrent 18 prosent. I nasjonalbudsjettet for 2014 anslås realveksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2013 til 1,8 prosent. De senere årene har netto driftsresultat i gjennomsnitt vært nær 3 prosent av inntektene. I følge tall fra kommunesektorens organisasjon, KS, planlegger kommunene å investere for om lag 55 milliarder kroner i 2014. Mer enn halvparten vil skje innenfor skole, barnehage, helse og omsorg.

Ny regjering

I oktober fikk Norge en ny mindretallsregjering bestående av Høyre og Fremskrittspartiet. Regjeringen har i sin tiltredelseserklæring slått fast at den vil holde fast ved en moderat bruk av avkastningen fra oljeinntektene. I regjeringens tilleggsforslag til statsbudsjettet i 2014 prioriterer regjeringen blant annet å styrke kunnskapsområdet, helse og samferdsel, i tillegg til å innføre flere skattereduksjoner. Regjeringen har også varslet at den vil igangsette arbeidet med en kommunereform.

PETROLEUMSPRODUKSJON 2010 - 2030

(kilde: Oljedirektoratet)

Kommunal sektor som investeringsobjekt

Robust økonomi og strenge økonomiske rammer gjør kommunal sektor til en god låntaker. Kommunal sektor står for en stor andel av offentlig produksjon i Norge, og kan ved hjelp av et statlig inntektssystem tilby et likeverdig tjenestetilbud over hele landet.

Norsk kommunal sektor består av låntakere med svært lav risiko. Dette skyldes blant annet robust økonomi og et solid regelverk som definerer de lokale myndigheters ansvar og plikter og setter strenge rammer for deres økonomiske disponeringer. Blant annet er det klare begrensninger for hva kommunene har adgang til å lånefinansiere. Hovedsakelig låner kommunene for å finansiere investeringer i velferdsproduksjon som skoler, barnehager, omsorgsboliger samt vann, avløp og renovasjon. Kommunesektoren får store deler av sine inntekter gjennom et statlig inntektssystem. Dette systemet har som formål å utjevne forskjeller mellom kommunene for å sikre et likeverdig tjenestetilbud over hele landet. Kommunene og fylkene har blant annet ansvaret for utdanning, primærhelsetilbud, transport og infrastruktur.

Organisering av offentlig sektor

Offentlig sektor i den nordiske regionen er sammensatt av lokale og sentrale myndigheter. I Norge, Sverige og Danmark er lokalmyndighetene delt i to nivåer: fylkeskommuner og kommuner. Dette medfører at det er tre forvaltningsnivåer som skal ivareta befolkningens behov på et lokalt, regionalt og sentralt nivå.

I Norge er kommunalt selvstyre et viktig prinsipp, men i motsetning til i flere europeiske land er ikke dette prinsippet nedfelt i grunnloven. Rammeverket for sektorens aktivitet er nedfelt i lovvedtak, og Stortinget vedtar oppgavefordeling mellom de ulike myndighetsnivåene. Samtidig kan regjeringen pålegge kommuner og fylkeskommuner nye oppgaver ved lovvedtak eller vedtak. Det betyr at Norge har anledning til en sterkere sentral styring av lokale myndigheter enn mange andre europeiske land.

Kommuner og fylkeskommuner har en viktig posisjon i det norske samfunn og står for en stor andel av den offentlige produksjonen. Målt i antall utførte timeverk i norsk økonomi utgjør den kommunale sysselsettingsandelen 15,5 prosent i 2013.

NORSKE KOMMUNER OG FYLKESKOMMUNER

- Norge er delt inn i 428 kommuner og 19 fylker
- Over halvparten av kommunene har mindre enn 5 000 innbyggere. 13 kommuner har over 50 000 innbyggere.
- Kommunesektorens samlede inntekter anslås i statsbudsjettet for 2012 til vel 374 milliarder kroner. Dette utgjør om lag 17,8 prosent av BNP for Fastlands-Norge.
- Til sammen sysselsetter kommunesektoren 19,3 prosent av landets arbeidstakere.
- Ansvarlig for velferdstjenester som helse og omsorg, utdanning, transport og infrastruktur.
- Underlagt omfattende statlig kontroll, regulering og tilsyn.
- Norske kommuner og fylkeskommuner har ikke adgang til å slå seg selv konkurs.

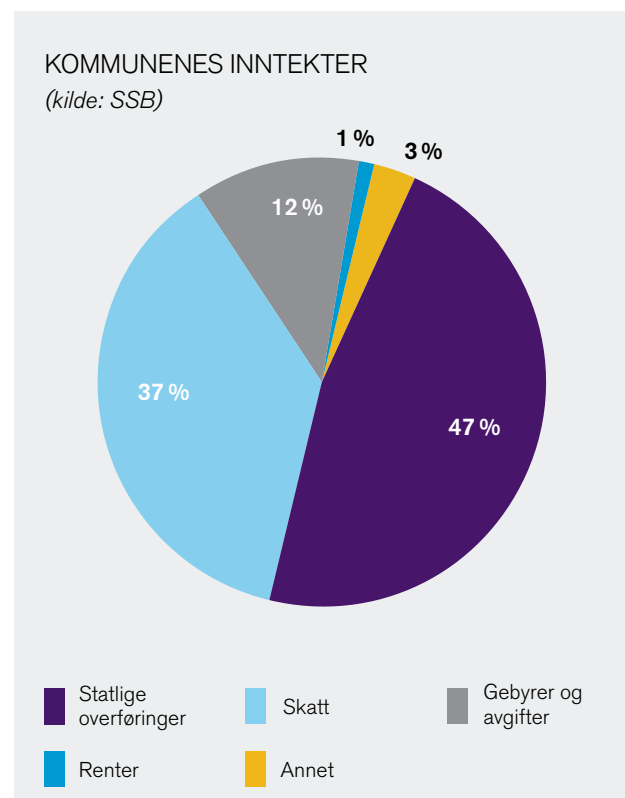
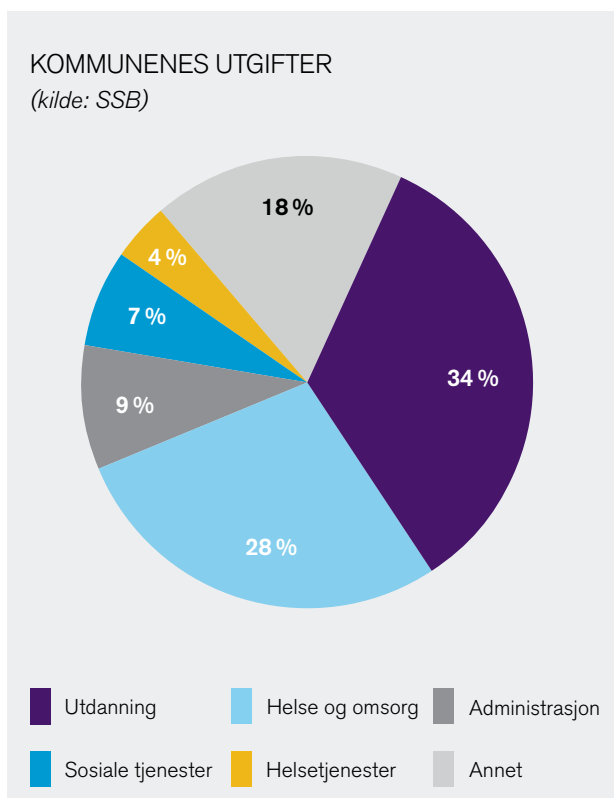
Forholdet mellom stat og kommune

Kommunesektorens regnskaps- og budsjettprosesser er underlagt omfattende kontroll av sentrale myndigheter. Statens styring av kommunesektoren balanseres mellom nasjonale hensyn og hensynet til det kommunale selvstyret. Kommunene og fylkeskommunene skal ha rom til å prioritere og å tilpasse tjenester i tråd med lokale forhold og behov. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ansvar for å følge opp regjeringens politikk overfor kommunene. Departementet er også eier av Kommunalbanken.

Norske kommuner er regulert av kommuneloven. Formålet med loven er å legge forholdene til rette for et funksjonsdyktig kommunalt og fylkeskommunalt folkestyre, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av de kommunale og fylkeskommunale oppgavene med sikte på en bærekraftig utvikling. Kommuneloven slår fast at norske kommuner har ikke anledning til

å slå seg selv konkurs. Videre gir loven regjeringen myndighet til å gjøre endringer på kommunens budsjett og økonomiplaner for å sikre en forsvarlig økonomisk drift i løpet av rimelig tid. Loven tilsier at kommuner og fylkeskommuner som opplever økonomisk ubalanse skal oppføres i en offentlig liste. Økonomisk ubalanse kan innebære at det budsjetteres med underskudd i et årlig budsjett eller i en fireårig økonomiplan. Alle kommuner og fylkeskommuner som er på denne listen, kjent som Robek-listen, må få alle sine låneopptak og finansielle planer godkjent av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Det er ekstremt lite sannsynlig at en kommune vil få problemer med å betale sine forpliktelser. Dersom en slik situasjon oppstår, vil staten utnevne en tilsynsmynd. I løpet av de 87 årene Kommunalbanken har eksistert har ikke banken opplevd noen tap på utlån.

Samfunnsansvar

Kommunalbanken skal medvirke til en bærekraftig samfunnsutvikling og langsiktig verdiskaping gjennom ansvarlig forretningsdrift som ivaretar miljø, etikk og sosiale forhold.

Gjennom 2013 har Kommunalbanken gjennomført et større arbeid for å identifisere og prioritere sine innsatsområder innenfor samfunnsansvar, basert på en vurdering av hvilke elementer i virksomheten som innebærer vesentlig risiko eller som har vesentlig forretningsmessig betydning. Arbeidet har bestått i:

- Kartlegge interessentenes forventninger til Kommunalbanken
- Identifisere risikoer og muligheter
- Prioritering av samfunnsansvarsområder

Basert på denne gjennomgangen er følgende områder identifisert som relevante for banken.

- Etisk adferd
- Anti-korrupsjon og anti-hvitvasking
- Klima og miljø

Tabellen på neste side viser hvilke tiltak Kommunalbanken foreslår iverksatt og hvilke mål som er satt for 2014.

Kompetanseheving

Kommunalbanken har som mål å bidra til kompetanseheving innen økonomi og finans blant kommunalt ansatte. KBN ønsker å samarbeide mest mulig bredt med sentrale organisasjoner i kommunesektoren. Kommunalbanken bidrar økonomisk med faglig kompetanse og arrangementsteknisk bistand. Med de store samarbeidspartnerne inngås detaljerte, årlige avtaler.

For å stimulere til kompetanseheving har Kommunalbanken også innstiftet prisen "Årets kommunaløkonom" og et studentstipend som deles ut årlig.

Miljøvennlig drift i Kommunalbanken

Kommunalbanken forurenses ikke det ytre miljø utover det som følger av normal kontordrift. Kontorlokalene gir gode muligheter for effektiv energitnyttelse. Energiforbruket overvåkes av et nettverk av målere for strøm, kjøling og varme. Detaljerte måling og oppfølging av energiforbruk gir en unik anledning til å kontrollere og gjøre noe med eget forbruk. Igangsatte tiltak som kildesortering, avfallsreduksjon og systemer som medfører reduserte energiforbruk videreføres.

På grunn av virksomhetens karakter, er Kommunalbankens direkte effekt på totale klimautslipp og miljøbelastninger minimale. Det utarbeides en årlig miljørapport som viser utviklingen innen de ulike kriterier banken måler på. Klimaregnskapet er basert på Klimaløftets kalkulator for virksomheter.

Kommunalbanken ble resertifisert som Miljøfyrtårnsbedrift i 2012. I tillegg er banken Grønn Punkt kontrollmedlem. Grønn IT er implementert gjennom virtualisering av alle servere og arbeidsstasjonene er byttet ut med tynne klienter. Banken har også en egen reise- og transportplan som skal legge til rette for at ansattes arbeids- og tjenestereiser blir mest mulig miljøvennlige.

Leverandører

Miljøkrav stilles til leverandører av varer og tjenester og banken velger fortrinnsvis leverandører som er miljøsertifisert.

Etisk adferd, anti-korrupsjon og -hvitvasking

<i>Tiltak</i>	<i>Måleindikator</i>	<i>Mål 2014</i>
Opplæring og trening av ledere og ansatte i etiske problemstillinger.	Antall deltakere på workshop. Kjennskap til etiske retningslinjer ved spørreundersøkelser. Ingen brudd på egenhandelsregler.	Revidere og konkretisere etiske retningslinjer. Årlig workshop for alle ansatte. Systematisk egenrapportering av fordeler gitt eller mottatt.
Etablere visjon og verdier i Kommunalbanken.	Implementering av bankens visjon og verdier.	Gjennomføre samling for alle ansatte der bankens visjon og verdier konkretiseres og operasjonaliseres, dilemmatrening.
Øke bevisstheten om korrupsjons- og hvitvaskingsproblematikk og minimere risikoen for at KBN kan knyttes til dette.		Kartlegging av risiko for korrupsjon og hvitvasking i sentrale forretningsprosesser og samarbeidsavtaler. (Medlemskap i Transparency International.)

Klima og miljø

<i>Tiltak</i>	<i>Måleindikator</i>	<i>Mål 2014</i>
Eget renteprodukt til klimavennlige investeringer i kommunene.	Volum grønne utlån.	Øke volumet av grønne utlån.
Øke kunnskapen om bankens grønne renteprodukt.	Ulike markedsaktiviteter for å synliggjøre bankens grønne renteprodukt. Deltakelse på konferanser og seminarer.	Økt annonsering av grønt renteprodukt. Tilstedeværelse på viktige konferanser og seminarer. Egen klimadel på Kommunalbankens årskonferanse.
Grønne obligasjoner.	Volum grønne obligasjoner i innlånsporteføljen.	Utstedelse av ny grønn obligasjon i 2014.
Miljøvennlig drift i Kommunalbanken.	Som miljøfyrtårn utarbeider Kommunalbanken årlig en egen miljørapport som beskriver utviklingen av bankens målekriterier.	Mål beskrevet i miljørapporten for 2014.

Nordlyskatedralen

Nordlyskatedralen er mer enn en ordinær kirke, den er et møtested med ungdomskafe og en flott arena for kulturarrangementer. Nordlyskatedralen ligger i Alta sentrum og ble vigslet 10. februar 2013. Kommunalbanken har lånt ut til sammen 83 millioner kroner til kirken.

Styrets beretning 2013

Kommunalbankens visjon er å være en langsiktig partner for lokal velferd. Lave innlånskostnader og effektiv driftsform gjør Kommunalbanken til et egnet virkemiddel slik at kommunal sektor kan løse sine velferdsoppgaver kostnadseffektivt. Som et heleid statsaksjeselskap med et klart mandat har selskapet stor tillit i investormarkedene. I løpet av 2013 innvilget banken 670 nye lån på tilsammen 43,7 milliarder kroner.

Kommunalbanken hadde en utlånsvekst på 9,9 prosent i 2013. Befolkningsvekst og statlige reformer har bidratt til et betydelig investeringsbehov i kommunal sektor senere år. Kommunalbanken finansierer et bredt spekter av lokale velferdsinvesteringer, som skoler, barnehager, omsorgsboliger og prosjekter i kommunenes klima- og energiplaner. I tillegg har Kommunalbanken blitt en naturlig finansieringskilde for veiprosjekter etter forvaltningsreformen fra 2010.

Resultatet etter skatt endte på 1 083 millioner kroner, mot 1 876 millioner kroner i 2012. Avkastningen på verdjustert egenkapital ble 14,9 prosent mot 37,1 prosent året før. Resultatet er preget av lavere rentemarginer som følge av mer stabile finansmarkeder.

Kommunalbanken er godt kapitalisert og tilfredsstillende gjeldende regelverk for kapitalkrav. Banken følger utviklingen i regulatoriske krav og tilpasser sin kapitalstruktur i tråd med myndighetskravene.

Forvaltningskapitalen i Kommunalbanken var ved årsskiftet på 361,9 milliarder kroner. Utlånsporteføljen til norske kommuner og fylkeskommuner var på 240,9 milliarder kroner. Bankens likviditetsportefølje utgjorde ved årsskiftet 102,4 milliarder kroner.

Staten, representert ved Kommunal og moderniseringsdepartementet, er eiere av Kommunalbanken. Forretningskontoret ligger i Oslo.

Årsregnskapet

Styret bekrefter i henhold til regnskapslovens § 33a at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og at årsregnskapet er avgitt på grunnlag av forutsetningen om fortsatt drift. Det er styrets oppfatning at årsregnskapet med noter per 31. desember 2013 gir en dekkende beskrivelse av bankens finansielle stilling ved årsskiftet. Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med internasjonale standarder for finansiell rapportering.

Resultat etter skatt i 2013 var 1 083 millioner kroner, 793 millioner kroner lavere enn i 2012. Netto renteinntekter på utlån og forvaltning av overskuddslikviditeten i 2013 ble 1 634 millioner kroner, mot 2 032 millioner kroner i 2012. Normalisering av markedet for valutaskringer bidro til høyere innlånskostnad i norske kroner. Marginer på plasseringer i verdipapirer ble også redusert i takt med lavere avkastning i obligasjonsmarkedet.

Resultatet av markedstransaksjoner (tilbakekjøp av egne obligasjoner og salg av verdipapirer i likviditetsporteføljen) i 2013 var 58 millioner kroner, opp fra 29 millioner kroner i 2012.

Resultatet er i mindre grad påvirket av svingningene i markedsverdiene av finansielle instrumenter. Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter reduserte resultatet før skatt med 68 millioner kroner i 2013. I 2012 bidro de urealiserte verdiendringene på finansielle instrumenter til en resultatøkning på 671 millioner kroner.

Driftskostnadene utgjorde 106 millioner kroner i 2013, en marginal endring fra 107 millioner kroner i 2012. Driftskostnadene tilsvarer 0,03 prosent av forvaltningskapitalen.

Forvaltningskapitalen per 31. desember 2013 var 361,9 milliarder kroner, sammenliknet med 349,0 milliarder kroner ved forrige årsskifte.

Kommunalbankens tellende ansvarlige kapital per 31. desember 2013 utgjorde 9,3 milliarder kroner, hvorav ren kjernekapital 7,7 milliarder kroner. Bankens kjernekapital består av innskutt aksjekapital og tilbakeholdt overskudd. Kjernekapitaldekningen per 31. desember 2013 er 12,39 prosent, og total kapitaldekning 14,91 prosent.

Utlån

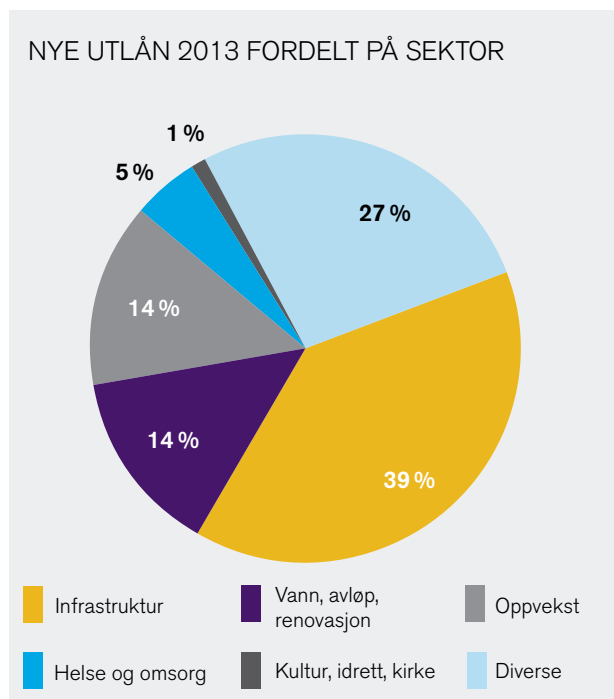
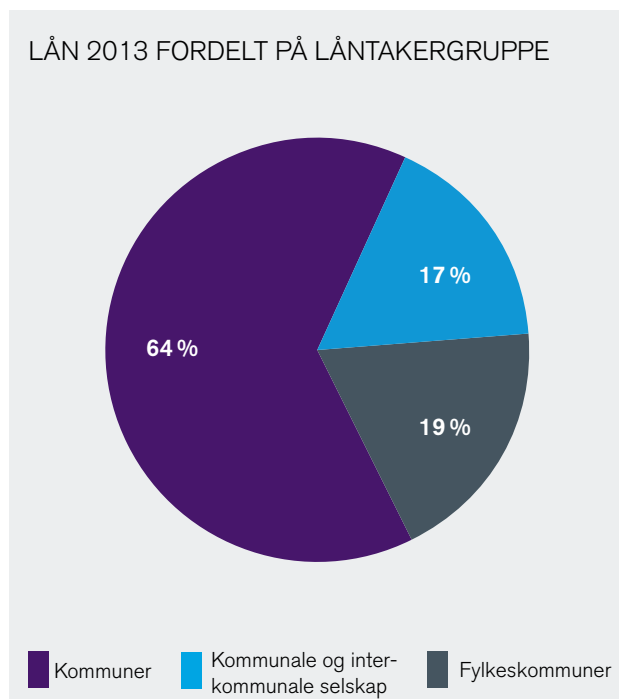
Kommunalbanken innvilget 670 nye utlån og refinansieringer på til sammen 43,7 milliarder kroner i 2013. Ved utgangen av 2013 var samlede utlån til kommunesektoren på 240,9 milliarder kroner, en økning på 9,9 prosent for året. Bankens markedsandel for sektoren var på rundt 49 prosent.

Alle fylkeskommuner, 98 prosent av landets 428 kommuner, samt Longyearbyen lokalstyre hadde ved utgangen av 2013 lån i Kommunalbanken. I tillegg kommer en rekke kommunale og interkommunale selskaper. Ved lån til selskaper med begrenset ansvar, kreves kommunal eller fylkeskommunal garanti, hovedsakelig i form av selvskyldnerkausjon.

Befolkningsvekst og endret alderssammensetning bidrar til et fortsatt høyt investeringsbehov i kommunal sektor. En stor andel av nye lån i 2013 har gått til skoler, barnehager, omsorgsboliger og sektorene vann, avløp og renovasjon (VAR). Ved utgangen av 2013 hadde banken innvilget lån til bompengeselskaper på 34 milliarder kroner, en økning på 70 prosent siden forvaltningsreformen ble innført i 2010.

Kommunalbanken opererer i et marked preget av sterk konkurranse fra blant annet sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Kommunalbanken tilbyr samme rentebetingelser til alle typer kommuner og sikrer med det lik tilgang til konkurransedyktige vilkår.

Kommunalbanken har lagt vekt på kunderelasjonsbygging

gjennom aktiviteter som kundemøter og regionale miniseminarer med aktuelle temaer. Kommunalbanken tilbyr oppdatert finansinformasjon på nett, direkte tilgang til kommunens egen låneportefølje via hjemmesiden og et låneforvaltningsprogram som verktøy for kommunenes finansforvaltning på passivasiden.

Kommunalbanken har ikke hatt tap på utlån til kunder i 2013. Det foreligger ikke mislighold eller betalingsproblemer hos kunder som gir grunn til å forvente tap i 2014.

Etter lov om offentlige anskaffelser skal kommunene konkurranseutsette hovedbankavtalene. Som nøytral part bistår Kommunalbanken kommunene med å innhente tilbud på betalingstjenester, og gjennomførte 11 forhandlinger i 2013.

Gronne innlån og grønne utlån

Kommunalbanken ønsker å bidra til at norske kommuner når sine klimamål. Som en følge av dette har banken lansert et eget grønt renteprodukt øremerket til klimavennlige investeringer. Dette renteproduktet har 0,1 prosent lavere rente enn bankens ordinære p.t.-rente og kan benyttes til prosjekter som

er forankret i kommunens energi- og klimaplaner. Utestående utlånsvolum utgjorde 8,6 milliarder kroner ved utgangen av 2013.

Globalt er det en økende etterspørsel etter samfunnsansvarlige investeringer og prosjekter med klimagevinst. Kommunalbanken valgte i 2013 å møte denne etterspørselen ved å legge ut sitt første offentlige grønne obligasjonslån i markedet. Obligasjonslånet var på 500 millioner amerikanske dollar og ble betydelig overtegnet. For å forsikre investorene om at pengene går til klimavennlige investeringer har Cicero, senter for klimaforskning, laget en uavhengig vurdering av de prosjektene som finansieres på denne måten. Fremover planlegges det regelmessig utstedelse av grønne innlån for å finansiere kommunale klima- og energirelaterte prosjekter.

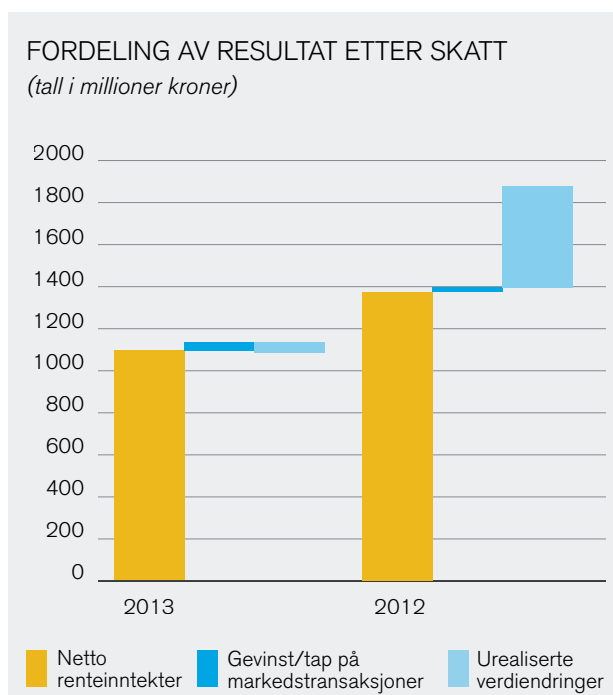
Innlån

Kommunalbanken har høyeste oppnåelige kredittrating, AAA/Aaa og bankens obligasjonsutstedelser oppfattes som særlig sikre investeringer. Høy kredittverdighet skyldes blant annet svært kredittverdige kunder, statens langsiktige eierskap, Norges sterke økonomiske stilling og bankens sektorpolitiske rolle som långiver til norske kommuner.

Kommunalbanken deler innlånsvirksomheten i fire hovedområder: benchmark-obligasjoner, andre offentlige obligasjoner, skreddersydde obligasjoner og obligasjoner til retail-markedet. Kombinasjonen av ulike innlånsmarkeder sikrer god markedstilgang, gunstige betingelser og god spredning i investorbasen. Totale innlån for 2013 beløp seg til 162,5 milliarder kroner, noe som er over 60 milliarder kroner høyere enn 2012. Japan var fortsatt det største enkeltmarkedet i 2013, men Kommunalbanken har gjennom året sett økt volum i markeder som USA, Europa og Sør-Amerika.

Totalt ble det tatt opp lån i 14 valutaer i 2013. Kommunalbanken la ut tre benchmarkobligasjoner på totalt fem milliarder amerikanske dollar.

Kommunalbankens samlede utestående volum av obligasjoner og andre låneopptak økte i 2013 fra 312,9 milliarder kroner til 326,5 milliarder kroner.

Likviditetsstyring

I tråd med konservative finansielle retningslinjer opererer Kommunalbanken med en likviditetsbeholdning som over tid tilsvarer 12 måneders netto finansieringsbehov inkludert utlånsvekst. Dette innebærer at Kommunalbanken i en gitt situasjon kan dekke alle forpliktelser de kommende 12 måneder uten ny opplåning.

Forvaltningen av likviditetsporteføljen gjenspeiler dens hensikt, å sikre at Kommunalbanken til enhver tid har tilstrekkelig likviditet til å møte sine løpende forpliktelser. Overskuddslikviditeten forvaltes ut fra lav risiko både når det gjelder kreditt- og markedsrisiko. Likviditetsporteføljen plasseres i rentepapirer utstedt av stater, delstater, regionale myndigheter, multilaterale utviklingsbanker og finansinstitusjoner med høy kredittverdighet, og det tas ikke rente- eller valutarisiko.

Risikostyring og intern kontroll

Risikostyringen i Kommunalbanken skal sikre en forsvarlig forvaltning av bankens verdier og den høyest oppnåelige kred-

itt ratingen. Banken er underlagt "Forskrift om risikostyring og internkontroll", fastsatt av Finanstilsynet. Styret fastsetter årlig finansielle retningslinjer og risikorammer, herunder retningslinjer for utlån og godkjenner handel med nye finansielle instrumenter. Styret har videre fastsatt retningslinjer for internkontrollen og behandler årlig administrasjonens vurderinger av internkontrollen. Arbeidet med å implementere et nytt finanssystem er igangsatt og vil fra 2015 bidra til å ytterligere effektivisere bankens arbeidsprosesser.

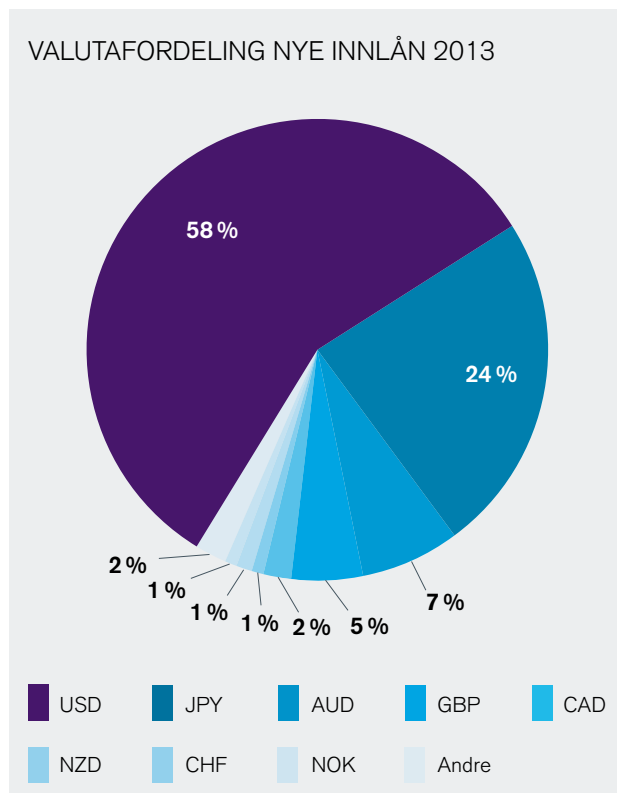
Revisjonsutvalget er et saksforberedende organ for styret i oppfølgingen av risikostyringen og intern kontroll. Styret fastsetter årlige revisjonsplaner og benytter internrevisjonen som uavhengig tilsyns- og kontrollfunksjon i sin oppfølging av virksomheten. Styret behandler kvartalsvis administrasjonens vurdering av risiko og uønskede hendelser som en integrert del av virksomhetsrapporteringen.

Kredittrisiko representerer det største risikoelementet gjennom bankens aktivside. Styring, overvåking og kredittvurderinger av bankens engasjementer følges opp fortløpende.

Kredittrisiko for utlån er begrenset til betalingsutsettelse da betalingsforpliktelsen ikke kan falle bort. Det er fastlagt i kommunelovens § 55 at kommuner og fylkeskommuner ikke kan slås konkurs. I kommuneloven er det også gitt bestemmelser om de prosedyrer som skal følges dersom betalingsutsettelse må iverksettes. Etter disse bestemmelsene overtar staten ved Kommunal- og moderniseringsdepartementet styringen av en kommune dersom kommunen ikke kan oppfylle betalingsforpliktelsene. Dette skal sikre långiver mot tap av akkumulert gjeld og påløpte renter.

Kredittrisiko for likviditetsforvaltningen og sikringshandler er lav og i overensstemmelse med bankens retningslinjer for inngåelse av finansielle avtaler. Styret har fastsatt retningslinjer for likviditetsforvaltningen, herunder krav til rating på minst A2/A fra kredittvurderingsbyråene Moody's og Standard and Poor's, krav til løpetid, instrumenttype, type motpart og motpartens hjemland.

Derivathandel dokumenteres ved bruk av standardiserte bransjeavtaler, og det skal opprettes avtaler som inkluderer

deponering av kontantbeløp (avtale om sikkerhetsstillelse) med alle nye derivatmotparter.

Det er etablert rutiner og prosesser for håndtering av kreditt-risiko. Alle motparter vurderes løpende og styret holdes oppdatert om bankens motpartsrisiko. Styret orienteres også jevnlig om bankens motparter i en utvidet markedsoppdatering.

Markedsrisiko består hovedsakelig av rente- og valutarisiko. Bankens retningslinjer tillater minimal eksponering mot rente- og valutaendringer. Styring av rente- og valutarisiko gjennomføres ved å sikre at bankens forpliktelser og rettigheter til enhver tid balanserer.

Likviditetsrisiko forsøkes minimert ved at likviditetsporteføljen over tid skal tilsvare 12 måneders netto kapitalbehov. Videre er porteføljen investert i likvide verdipapirer av meget høy kredittkvalitet og kort løpetid.

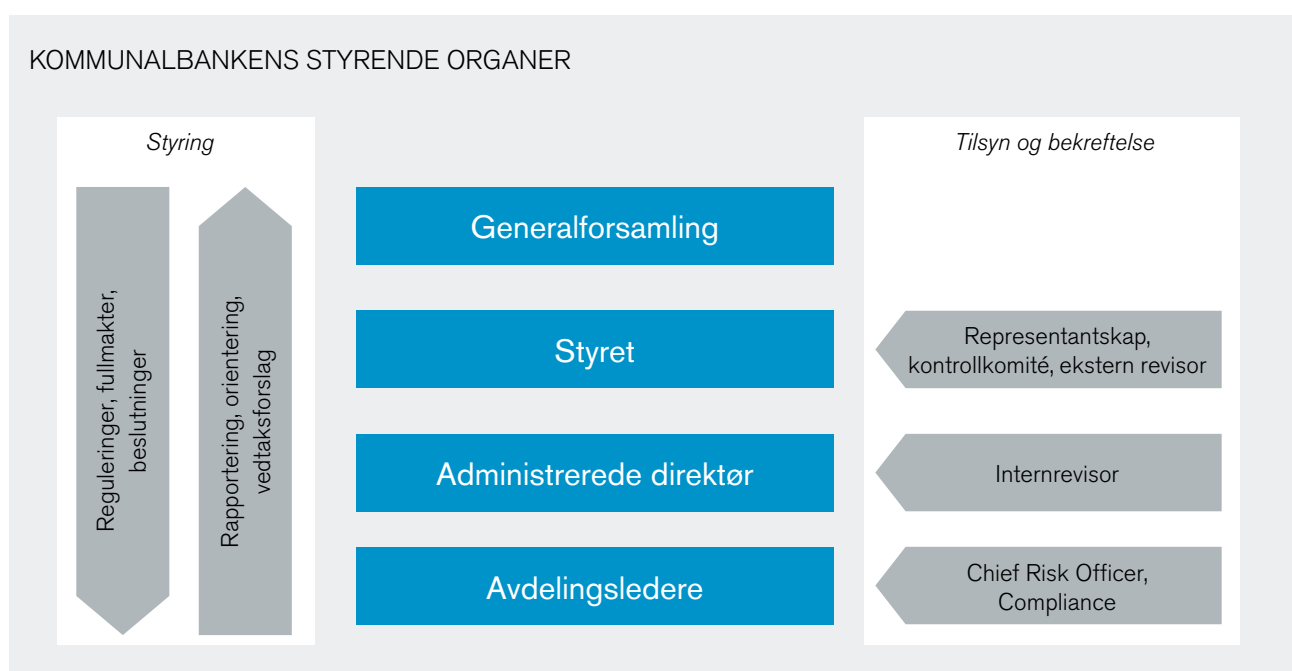
Operasjonell risiko er til stede i alle deler av bankens virksomhet. Banken minimerer den operasjonelle risikoen gjennom kontinuerlig arbeid for å sikre god internkontroll, samt god

etisk atferd og høy kompetanse hos den enkelte medarbeider. Styret blir løpende informert om bankens operasjonelle risiko og uønskede hendelser.

Redegjørelse om foretaksstyring

Kommunalbanken følger norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse på de områder som er relevant når det gjelder bankens organisasjonsform og eierstruktur. Formålet med anbefalingen er at norske selskaper skal ha eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom aksjeeiere, styre og daglig ledelse, utover det som følger av lovgivningen. Anbefalingen skal styrke tilliten til selskapene og bidra til størst mulig verdiskapning over tid, til beste for aksjeeiere, kunder, ansatte og andre interessenter.

Kommunalbankens styrende organer er organisert i samsvar med aksjelovens bestemmelser og Kommunalbankens vedtekter. Generalforsamlingen velger styre, representantskap og kontrollkomité. Representantskapet fører tilsyn med at bankens formål fremmes i samsvar med lov, vedtekter og vedtak, velger statsautorisert revisor og vedtar instruks for kontrollkomiteen. Kontrollkomiteen fører tilsyn med bankens

virksomhet, herunder styrets disposisjoner. Styret leder bankens virksomhet, herunder ansetter administrerende direktør, bevilger lån og gir lånefullmakter, beslutter og gir fullmakt om låneopptak og velger intern revisor. Styret har nedsatt to saksforberedende utvalg som velges av og blant styrets medlemmer; revisjonsutvalget og kompensasjonsutvalget. Administrerende direktør har den daglige ledelse av banken i samsvar med instruks fastsatt av styret og godkjent av representantskapet. Interne kontroll- og tilsynsfunksjoner utøves av direktør for risikostyring og direktør for stabsfunksjoner og etterlevelse som begge rapporterer direkte til administrerende direktør.

Bankens internkontroll skal sikre at det gjennomføres risikoanalyser og risikoovervåking, og at virksomheten drives i samsvar med vedtatte strategier og retningslinjer. Internkontroll inngår som en integrert del av ledelses- og planprosessen i banken. Status og risiko i kontrollprosessen følges opp på avdelingsnivå og rapporteres til administrerende direktør og styret. Internkontroll over finansiell rapportering sikrer pålitelig regnskapsmessig informasjon i måneds-, kvartals- og årsrapporter. Systemer for internkontroll og risikovurdering evalueres løpende av selskapets revisor, revisjonsutvalg og styre.

Kommunikasjon og samfunnskontakt

Styret er opptatt av å bidra til økt forståelse for bankens rolle gjennom å dele innsikt og kunnskap med ulike beslutningstakere.

Kommunalbanken samarbeider med en rekke organisasjoner innenfor kommunesektoren. Bankens rolle skal oppleves som en kompetent finansiell motpart som er tilstede på de arenaer der viktige kommunaløkonomiske spørsmål drøftes. Kommunalbanken har også arrangert ulike konferanser og seminarer i løpet av året for å bidra til faglig utvikling og kompetanseheving for kommunal sektor.

I 2013 har det blitt arbeidet med å etablere visjon og verdier i Kommunalbanken. Visjonen skal angi en retning, mål og mandat. Verdier skal understøtte visjonen og være rettesnorer i det daglige.

En ny visuell profil for Kommunalbanken vil bli lansert i løpet av 2014.

Etikk og samfunnsansvar

Samfunnsansvar er en sentral del av Kommunalbankens drift, og er beskrevet i Eierskapsmeldingen, Meld. St. 13 (2010-2011): "Bankens sektorpolitiske funksjon som en pålitelig leverandør av kreditt til kommunesektoren med best mulige lånebetingelser, er kjernen i bankens samfunnsansvar".

Med nærmere 50 prosent andel av markedet for utlån til kommunal sektor, er Kommunalbanken en betydelig samfunnsaktør. Kommunalbanken skal være en langsiktig partner som bidrar med finansiering slik at kommuner, fylkeskommuner og kommunale selskaper kan løse sine velferdsoppgaver. Å være en langsiktig partner innebærer at institusjonen skal opptre ansvarlig og medvirke til en bærekraftig samfunnsutvikling.

Kommunalbanken foretar en individuell behandling av hver lånesøknad for å sikre at låneopptakene er i tråd med kommunestyrets vedtak, samt gjeldende internt og eksternt regelverk knyttet til låneopptak. Kommunal sektor er så på sin side underlagt et omfattende regelverk for å sikre at investeringene gjennomføres i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og regler.

Kommunalbanken samarbeider med motparter i finansmarkedene i forbindelse med låneopptak, sikringstransaksjoner og likviditetsplasseringer. Kommunalbanken har klare retningslinjer for godkjenning av aktuelle motparter, som inkluderer krav til lisens fra relevant tilsynsmyndighet i et OECD-land samt tilfredsstillende transparens rundt motpartens eierskapsstruktur. Motparter som benyttes for plassering av overskuddslikviditet er stater, delstater, regionale myndigheter, multilaterale utviklingsbanker eller selskaper garantert av disse, samt finansinstitusjoner som tilfredsstiller kravene i bankens retningslinjer.

Prioriterte områder for samfunnsansvar

Styret har ikke fastsatt samlede retningslinjer for samfunnsansvar slik samfunnsansvaret er definert i regnskapslovens § 3-3 c. Styret har vedtatt slike bestemmelser i ulike retningslinjer for bankens virksomhet, herunder det etiske regelverket.

Rapportering på Kommunalbankens samfunnsansvar skal ta utgangspunkt i en vurdering av vesentlighet, basert på innspill

fra egen organisasjon og eksterne interessenter. Følgende områder er prioritert:

- Etisk adferd
- Anti-korrupsjon og anti-hvitvasking
- Klima og miljø

Etisk adferd: De etiske retningslinjene skal bidra til å skape en bevisst holdning til etiske problemstillinger blant de ansatte i banken. Ulike tiltak for å øke de ansattes bevissthet rundt etisk adferd vil bli gjennomført i 2014.

Anti-korrupsjon og anti-hvitvasking: Styret legger vekt på at banken har retningslinjer som legger premisser for hvordan banken skal innarbeide tiltak mot korrupsjon og hvitvasking i sin ordinære virksomhet. Det vises til rapportering om samsfunnsansvar, tiltak og mål for 2014, side 22 i årsrapporten.

Klima og miljø: Kommunalbanken kan etter styrets oppfatning gjøre en forskjell gjennom å tilrettelegge for klimavennlige prosjekter i kommunal sektor. Kommunalbanken har siden 2010 hatt et eget renteprodukt rettet mot denne typen investeringer. For å finansiere norske miljøprosjekter utsteder Kommunalbanken såkalte green bonds eller grønne obligasjoner i det internasjonale finansmarkedet. Dette bidrar til å utvikle det globale markedet for klimavennlige investeringer.

Organisasjon

Kompetanse og ressurser

Kommunalbanken er landets ledende långiver til kommunal sektor. Som finansinstitusjon er Kommunalbanken underlagt en rekke regulatoriske krav. Disse forhold stiller krav til arbeidsprosesser og kompetanse. Målrettede tiltak som rekruttering og kompetanseutvikling bidrar til å sikre banken den kompetansen som er nødvendig for måloppnåelsen. I 2013 ble organisasjonsstrukturen endret for å øke effektiviteten i arbeidsprosessene og tydeliggjøre ansvarsforhold. Administrerende direktørs ledergruppe består etter omleggingen av alle avdelingsdirektører. Ved utgangen av 2013 var det 56 ansatte i Kommunalbanken, mot 54 ved utgangen av 2012.

Mangfold og likestilling

Kommunalbanken legger vekt på likestilling og mangfold. Banken skal gi kvinner og menn de samme mulighetene når det gjelder lønn, avansement og faglig og personlig utvikling.

Ved rekruttering skal kvalitet, mangfold og likebehandling i utvelgelsesprosesser sikres. Fem ansatte har annen nasjonalitet enn norsk. Ordningen med fleksibel arbeidstid skal legge forholdene bedre til rette for medarbeidere med omsorgsansvar i hjemmet.

Kjønnsfordelingen er henholdsvis 50 prosent kvinner og 50 prosent menn. Gjennomsnittsalderen var 45 år for kvinner og 38 år for menn. Ti ansatte er under 30 år. I ledelsen er det 40 prosent kvinner og 60 prosent menn. Kvinneandelen i styret er på 44,4 prosent og styrets leder er kvinne.

Helse, miljø og sikkerhet

Kommunalbanken legger vekt på at alle ansatte skal ha gode arbeidsforhold. Arbeidsmiljøutvalget har hatt som mål å bidra aktivt i tilrettelegging av et godt arbeidsmiljø og god fysisk helse med en kultur preget av trivsel og samarbeid. Utvalget har hatt regelmessige møter og gjennomført vernerunde og risikovurdering av helse, miljø og sikkerhet. I samarbeid med bankens aktivitetsgrupper er det tilbudt og gjennomført faste helsefremmende og sosiale aktiviteter for alle bankens ansatte. Generelt vurderer arbeidsmiljøutvalget arbeidsmiljøet i banken som godt. Det skal gjennomføres en medarbeiderundersøkelse i 2014.

Det er ingen registrerte ulykker eller alvorlige skader i arbeidstiden, i forbindelse med reiser til eller fra arbeid eller tjenestereiser. Det er dermed ikke meldt skader eller ulykker til Arbeidstilsynet. I samarbeid med ansatte er det utarbeidet en elektronisk personal- og HMS-håndbok.

Sykefraværet var på 4,3 prosent i 2013 mot 2,08 prosent året før. Økningen skyldes langtidssykefravær som ikke er relatert til bankens arbeidsmiljø. Kommunalbanken arbeider aktivt med HMS, forebyggende arbeid og oppfølging av sykmeldte, og legger til rette for at ansatte skal komme raskt tilbake i arbeid.

Disponering av overskudd

Styret i Kommunalbanken AS foreslår følgende disponering av totalresultat for regnskapsåret 2013: 357 millioner kroner utbetales som ordinært utbytte til eieren og 716 millioner kroner overføres til annen egenkapital.

Utviklingen fremover

Internasjonalt fortsetter den moderate økonomiske oppgangen. Norsk økonomi opprettholder sin sterke posisjon. Dog ser den økonomiske utviklingen noe mer avdempet ut fremover. BNP for Fastlands-Norge anslås å vokse med om lag 2 prosent i 2014 og Finansdepartementet venter at det samlede overskuddet på statsbudsjettet blir på 10,6 prosent.

I 2013 fikk Norge en ny regjering. Det er varslet en kommunereform, økt satsing på utbygging av infrastruktur og nye finansieringsformer. Befolkningsvekst og statlig initierte reformer vil kreve nye investeringer i velferdstjenester. Samtidig er det et vedlikeholdsetterslep på bygninger og infrastruktur. I lys av dette forventer Kommunalbanken at det fortsatt vil være en høy etterspørsel etter lån også fremover. Gjeldsveksten i sektoren har de siste årene ligget over inntektsveksten. På sikt må det forventes at disse størrelsene vokser mer i takt.

Kommunalbanken vil sikre at kommunale investeringer finansieres rimeligst mulig også i årene fremover. Dette fordrer

at Kommunalbanken tiltrekker og utvikler ansatte med riktig kompetanse, holdninger og verdier. Våre kunders behov og eiers forventninger skal være fokus for utviklingen av bankens virksomhet. For å sikre tilgang til kostnadseffektiv finansiering vil banken videreføre en differensiert innlånsstrategi. Kommunalbanken styrer mot å fortsatt ha en tilstrekkelig likviditetsbuffer.

Kommunalbanken er i dag godt kapitalisert, og følger utviklingen i regulatoriske krav og tilpasser sin kapitalstruktur i tråd med myndighetskravene. Gitt ventet kapitalkrav i fremtiden vil marginer være et viktigere styringsmål enn utlånsvekst fremover. Kommunalbankens hovedmål er å tilby kommunesektoren lave lånekostnader som gjenspeiler sektorens lave risiko slik at finansieringskostnadene ikke belaster de offentlige budsjetter mer enn nødvendig. I tillegg skal Kommunalbanken sikre tilbudet av stabil, langsiktig finansiering gjennom de økonomiske syklusene.

Regnskapet for 2013 viser tilfredsstillende resultater, og Kommunalbanken er godt rustet til å bidra til langsiktig finansiering av lokal velferd i årene fremover. Styret vil takke bankens medarbeidere for vel utført arbeid.

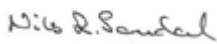
Oslo, 31. desember 2013

21. mars 2014

I styret for Kommunalbanken AS

Else Bugge Fougner
Styrets leder

Nils R. Sandal
Styrets nestleder

Frode Berge
Styremedlem

Martha Takvam
Styremedlem

Nanna Egidius
Styremedlem

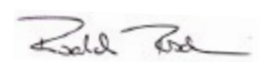
Rune Sollie
Styremedlem

Martin Skancke
Styremedlem

Trine Tafjord
Styremedlem

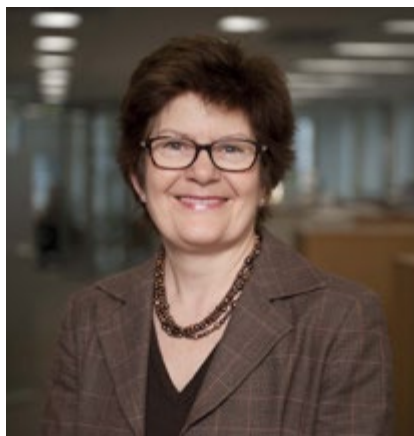

Roald Fischer
Styremedlem

Kristine Falkgård
Administrerende direktør

Styret i Kommunalbanken

Else Bugge Fougner*Styreleder siden 1999*

Cand. jur.
 Leder av kompensasjonsutvalget i Kommunalbanken.
 Partner, Advokatfirmaet Hjort DA.
 Styreleder i Eksportkreditt Norge AS.
 Styremedlem i Aberdeen Eiendomsfond Norge II ASA, Aker Kværner Holding ASA og Protector Forsikring ASA.

Nils R. Sandal*Styrets nestleder siden 2010*

Medlem av kompensasjonsutvalget i Kommunalbanken.
 Tidligere fylkesordfører i Sogn og Fjordane.
 Styreleder Norsk Kulturskoleråd, Stryn Betong A/S, Knutepunkt-festivalen Norsk Countrytreff, Norsk Kvernsteinsenter.
 Styremedlem i Fjord1.

Frode Berge*Styremedlem siden 2009*

Master of Art, European politics
 Medlem av kompensasjonsutvalget i Kommunalbanken.
 Utviklingssjef Næringsforeningen i Stavangerregionen.
 Tidligere statssekretær i Nærings- og handelsdepartementet.
 Tidligere leder av Rogaland Arbeiderparti.

Martha Takvam*Styremedlem siden 2005*

Siviløkonom og MBA i finans
 Medlem av revisjonsutvalget i Kommunalbanken.
 Direktør Group Internal Audit, Telenor ASA.
 Tidligere Head of Group Treasury, Telenor ASA.

Nanna Egidius*Styremedlem siden 2004*

Siviløkonom
 Medlem av revisjonsutvalget i Kommunalbanken.
 Strategi- og utviklingssjef i Lillehammer kommune.
 Daglig leder i Stiftelsen Lillehammer Etterbruksfond. Styremedlem i Ikomm IKS/AS og nestleder i styret for Norsk Luftambulans AS.

Rune Sollie*Styremedlem siden 2011*

Statsautorisert revisor
 Leder av revisjonsutvalget i Kommunalbanken.
 Konserndirektør for økonomi og finans, Norske Skogindustrier ASA.

Martin Skancke*Styremedlem siden 2013*

Siviløkonom, MSc.
 Eier og daglig leder i Skancke Consulting.
 Tidligere ekspedisjonssjef i avdeling for formuesforvaltning, Finansdepartementet.

Trine Tafjord*Ansattes representant siden 2012*

Master of Economics and Econometrics
 Porteføljeforvalter i Kommunalbanken.
 Personlig varamedlem er Marit Urmo Harstad.

Roald Fischer*Ansattes representant siden 2011*

Master, International Business Management
 Leder lånedokumentasjon og oppgjør i Kommunalbanken.
 Personlig varamedlem er Jarle Byre.

Årsregnskapet 2013

Resultatregnskap.....	38
Andre innregnede inntekter og kostnader.....	38
Balanse	39
Endringer i egenkapital.....	40
Kontantstrømoppstilling.....	41
Regnskapsprinsipper	42

Noter til regnskapet

Resultatregnskapet

Note 1	Netto renteinntekter	48
Note 2	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	48
Note 3	Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter.....	49
Note 4	Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner.....	49
Note 5	Lønn og administrasjonskostnader	49
Note 6	Godtgjørelse til ledende ansatte.....	50
Note 7	Pensjoner	52
Note 8	Skatt.....	53
Note 9	Leieavtaler.....	54

Balanse

Note 10	Kategorisering av finansielle instrumenter.....	54
Note 11	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost.....	54
Note 12	Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi	57
Note 13	Sikringsbøkføring	60

Note 14	Fordringer på kredittinstitusjoner.....	60
Note 15	Utlån til kunder	61
Note 16	Sertifikater og obligasjoner	61
Note 17	Andre eiendeler	62
Note 18	Gjeld til kredittinstitusjoner.....	62
Note 19	Obligasjonsgjeld.....	62
Note 20	Finansielle derivater	63
Note 21	Kontantsikkerhet	63
Note 22	Ansvarlig lånekapital.....	64
Note 23	Aksjekapital.....	64

Risikostyring

Note 24	Risikostyring	64
Note 25	Kredittrisiko.....	66
Note 26	Renterisiko.....	67
Note 27	Valutarisiko	68
Note 28	Likviditetsrisiko.....	68
Note 29	Kapitaldekning og kapitalstyring	70

RESULTATREGNSKAP

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	Note	2013	2012
Renteinntekter		5 776	6 871
Rentekostnader		4 142	4 839
NETTO RENTEINNTEKTER	1	1 634	2 032
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2	22	21
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	3	-68	671
Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner	4	58	29
SUM ANDRE DRIFTSINNTEKTER		-32	679
Lønn og administrasjonskostnader	5,6,7	82	84
Avskrivninger		4	4
Andre driftskostnader	9	20	19
SUM DRIFTSKOSTNADER		106	107
RESULTAT FØR SKATT		1 496	2 604
Skattekostnad	8	414	728
RESULTAT FOR REGNSKAPSÅRET		1 083	1 876

ANDRE INNREGNEDE INNTEKTER OG KOSTNADER

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	Note	2013	2012
Resultat for regnskapsåret		1 083	1 876
Andre innregnede inntekter og kostnader			
<i>Poster som ikke omklassifiseres til resultat</i>			
Aktuarmessig gevinst/(tap) på pensjonsforpliktelse		-13	18
Herav skatt		-3	5
Sum andre innregnede inntekter og kostnader		-10	13
TOTALRESULTAT FOR REGNSKAPSÅRET		1 073	1 889

BALANSE*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	Note	2013	2012
EIENDELER			
Fordringer på kredittinstitusjoner	10,12,14,21	5 257	5 940
Utlån til kunder	10,11,12,15	243 114	221 996
Sertifikater og obligasjoner	10,11,12,13,16	101 696	102 223
Finansielle derivater	10,12,13,20	11 806	18 780
Andre eiendeler	17	44	15
SUM EIENDELER		361 918	348 953
GJELD OG EGENKAPITAL			
Gjeld til kredittinstitusjoner	10,12,18,21	3 656	6 041
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	10,12	0	363
Obligasjonsgjeld	10,11,12,13,19	329 139	317 108
Finansielle derivater	10,12,13,20	18 559	15 568
Annen gjeld		36	33
Betalbar skatt	8	440	576
Utsatt skatt	8	139	168
Pensjonsforpliktelser	7	48	32
Ansvarlig lånekapital	10,12,22	1 687	1 670
SUM GJELD		353 702	341 558
Innskutt egenkapital	23	2 145	2 145
Opptjent egenkapital		6 071	5 251
SUM EGENKAPITAL		8 216	7 395
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		361 918	348 953

Styrets erklæring

I henhold til verdipapirhandellovens §5-5

Vi bekrefter at selskapets årsregnskap for 2013 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med IFRS, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Årsberetningen gir etter vår beste overbevisning en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet, og de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet står overfor i neste regnskapsperiode.

Oslo, 31. desember 2013

21. mars 2014

I styret for Kommunalbanken AS

Else Bugge Fougner

Styreleder

Nils R. Sandal

Nestleder

Frode Berge

Styremedlem

Nanna Egidius

Styremedlem

Roald Fischer

Styremedlem

Martin Skancke

Styremedlem

Trine Taffjord

Styremedlem

Rune Sollie

Styremedlem

Martha Takvam

Styremedlem

Kristine Falkgård

Administrerende direktør

ENDRINGER I EGENKAPITAL**2013***(Beløp i NOK 1 000 000)*

	Note	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2013		2 145	5 251	7 395
Resultat for regnskapsåret		0	1 083	1 083
Sum andre innregnede inntekter og kostnader		0	-10	-10
Kapitalforhøyelse		0	0	0
Utbytte		0	-253	-253
Egenkapital per 31. desember 2013	23	2 145	6 071	8 216

2012*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	Note	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2012		1 221	3 362	4 583
Resultat for regnskapsåret		0	1 876	1 876
Sum andre innregnede inntekter og kostnader		0	13	13
Kapitalforhøyelse		924	0	924
Utbytte		0	0	0
Egenkapital per 31. desember 2012	23	2 145	5 251	7 395

KONTANTSTRØMOPPSTILLING*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	Note	2013	2012
KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Renteinnbetalinger		5 844	7 158
Renteutbetalinger		-4 036	-5 051
Utbetaling av garantiprovisjon og transaksjonskostnader		-23	-21
Gevinst ved tilbakekjøp av egne obligasjoner		58	29
Utbetaling til drift		-102	-103
Betalt skatt		-576	-442
Netto utbetaling av lån til kunder		-21 641	-11 666
Netto (økning)/reduksjon i kortsiktige plasseringer		-1 840	-8 928
Netto innbetaling/(utbetaling) ved kjøp/salg av verdipapirer		6 530	8 974
Netto (økning)/reduksjon i andre eiendeler		-1	0
Netto økning/(reduksjon) i annen gjeld		6	-17
NETTO KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		-15 781	-10 067
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler		-33	-4
NETTO KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		-33	-4
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Innbetaling ved utstedelse av sertifikatgjeld		0	362
Tilbakebetaling av sertifikatgjeld		-359	0
Innbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld		162 514	98 195
Tilbakebetaling av obligasjonsgjeld		-153 387	-87 783
Tilbakebetaling av andre langsiktige låneopptak		0	-478
Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital		-7	-944
Utbetaling av utbytte		-253	0
Innbetaling av aksjekapital		0	924
NETTO KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		8 508	10 277
SUM KONTANTSTRØM		-7 306	206
Justering for valutakursendringer		7 342	-362
Kontanter og kontantekvivalenter per 1. januar		-6	150
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		35	-156
Kontanter og kontantekvivalenter ved utgangen av perioden		29	-6
Herav			
<i>Fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid</i>	14	29	0
<i>Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid</i>	18	0	-6

REGNSKAPSPRINSIPPER

SELSKAPSFORMLING

Kommunalbanken AS er et aksjeselskap som har som formål å yte lån til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver. Selskapets forretningskontor er i Haakon VII's gate 5B, Oslo. Årsregnskapet for 2013 ble godkjent av styret 21. mars 2014.

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Internasjonale Regnskapsstandarder (IFRS) som er vedtatt av EU. Årsregnskapet avlegges etter historisk kost prinsippet, med unntak av følgende regnskapsposter:

- Finansielle instrumenter holdt for handelsformål
- Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultat
- Finansielle instrumenter kategorisert som Utlån og Fordringer eller Andre forpliktelser, som inngår i virkelig verdisikring hvor den sikrede risikoen måles til amortisert kost med bruk av sikringsbokføring

FUNKSJONELL VALUTA OG PRESENTASJONSVALUTA

Selskapets funksjonelle og presentasjonsvaluta er norske kroner (NOK). Balanseposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner etter valutakurs på balansedagen. Resultatposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner etter valutakurs på transaksjonstidspunktet. Årsregnskapet presenteres i millioner kroner med unntak av noter 6 og 7 som presenteres i tusen kroner.

ESTIMATER OG SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER

Ledelsen anvender estimater og gjør skjønnsmessige vurderinger dersom verdien av eiendeler og forpliktelser ikke kan måles pålitelig på balansedagen. Estimater og skjønnsmessige vurderinger påvirker regnskapsførte verdier av eiendeler og gjeld, og inntekter og kostnader, og kan medføre justering i regnskapsførte verdier dersom forutsetningene eller forventningene om fremtidig utvikling endrer seg. De viktigste estimatene og vurderingene i årsregnskapet omfatter:

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked eller ikke har tilgjengelige kvoterte priser på balansedagen fastsettes ved hjelp av verdsettelsesteknikker. Når parametere i verdsettelsesmodeller ikke kan utledes direkte fra observerbare markedsdata, gjør ledelsen vurderinger og bruker forutsetninger knyttet til kredittrisiko og likviditetsrisiko i finansielle instrumenter. Selv om skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger baserer seg i størst mulig grad på faktiske markedsforhold på balansedagen, kan de øke usikkerheten i regnskapsførte beløp. Ledelsen utviser skjønn i anvendelsen av regnskapsprinsipper særlig ved allokering av instrumenter målt til virkelig verdi i nivåhierarkiet (nivå 1,2,3).

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Innregning og fraregning

Innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser skjer når foretaket blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser. Ved førstegangsinnregning måles alle finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi. Innregnet beløp for finansielle eiendeler og forpliktelser som ikke er klassifisert til virkelig verdi over resultat

inkluderer i tillegg transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen. Innregning og fraregning av finansielle instrumenter på balansen skjer på oppgjørstidspunktet. Ved alminnelig kjøp og salg av finansielle eiendeler som utpekes til virkelig verdi innregnes virkelig verdi av eiendelen på avtaletidspunktet.

Finansielle eiendeler fraregnes når den kontraktsmessige retten til kontantstrømmene utløper eller overføres. Finansielle forpliktelser fraregnes når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt. Ved tilbakekjøp av utstedte obligasjoner fraregnes den balanseførte verdien av forpliktelsen, og differansen mellom oppgjørsbeløp og balanseverdi resultatføres som gevinst eller tap på transaksjonstidspunktet.

Kategorisering og måling

Kategorisering av finansielle instrumenter foretas på tidspunktet for innregning og bestemmer etterfølgende tilnærming til måling av balanseført verdi. Kategorisering av finansielle instrumenter bestemmes av deres karakter og ledelsens intensjoner ved anskaffelsen.

Finansielle eiendeler holdt for handelsformål

Denne kategorien omfatter sertifikater og obligasjoner i handelsporteføljen. Finansielle eiendeler holdt for handelsformål vurderes til virkelig verdi over resultat.

Finansielle eiendeler utpekt til virkelig verdi over resultat (FVO)

Utvalgte sertifikater og obligasjoner i likviditetsporteføljen og utlån til kunder med rentebinding eller NIBOR-rente klassifiseres inn i denne kategori for å oppnå samsvarende behandling med tilhørende derivatkontrakter eller finansielle forpliktelser, som vurderes til virkelig verdi over resultat.

Finansielle eiendeler holdt til forfall

Finansielle eiendeler i denne kategori er primært plassering av egenkapitalen i obligasjoner, samt asset-backed securities, som ble anskaffet med intensjon om å holde til forfall, og enkelte verdipapirer som på grunn av uroen i finansmarkedene i 2008 fikk sterkt redusert likviditet og ble omklassifisert fra "Holdt for handelsformål" til "Holdt til forfall" med virkning fra 1. juli 2008. Finansielle eiendeler holdt til forfall måles til amortisert kost etter effektiv rente metoden.

Utlån og Fordringer

Denne kategorien omfatter utlån til kunder og verdipapirer som ikke er notert i et aktivt marked. Finansielle eiendeler kategorisert som Utlån og Fordringer måles til amortisert kost etter effektiv rente metoden.

Verdipapirer kategorisert som Utlån og Fordringer kan inngå i virkelig verdisikring. Når virkelig verdisikring kommer til anvendelse, balanseføres verdiendringer som er henførbare til den sikrede risikoen under "Sertifikater og obligasjoner" og føres mot resultat som "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter."

Finansielle forpliktelser utpekt til virkelig verdi over resultat

Fair Value Option kommer til anvendelse på de fleste obligasjonslån og ansvarlige lån hvor eksponering mot markedsrisiko sikres med derivatkontrakter. De finansielle forpliktelsene og tilhørende derivatkontrakter vurderes på grunnlag av virkelig verdi og forvaltes i samsvar med bankens strategi for risikostyring, som tillater kun begrenset eksponering mot rente- og valutarisiko i innlånsporteføljen.

Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost

Benchmark-lån utstedt i offentlige kapitalmarkeder kategoriseres som finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost og måles til amortisert kost etter effektiv rente metoden. Finansielle forpliktelser under denne kategori øremerkes som sikrede objekter og omfattes av

reglene for virkelig verdiskring, det vil si verdiendringer som er henførbare til den sikrede risikoen i obligasjonslån balanseføres under "Obligasjonsgjeld" og føres mot resultat under "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter".

Finansielle derivater

Finansielle derivater kategoriseres som holdt for handelsformål, med unntak for derivater øremerket som sikringsinstrumenter i virkelig verdiskring. Alle finansielle derivater måles til virkelig verdi over resultat og klassifiseres som eiendeler når verdien er positiv, og som forpliktelser—når verdien er negativ.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Alle finansielle instrumenter hvor virkelig verdi er opplyst er kategorisert i virkelig verdi hierarkiet. Hvert finansielt instrument kategoriseres etter følgende nivå-fordeling, basert på det laveste nivået som har avgjørende betydning for den totale målingen av virkelig verdi.

Nivå 1

Verdipapirer som omsettes i et aktivt marked med observerbar og regelmessig kursnotering regnskapsføres til markedskurser på balansedagen. Banken benytter markedspriser stilt av internasjonale datatilbydere (Reuters og Bloomberg). De kvoterte prisene benyttes som input for nivå 1 dersom de representerer faktiske markedstransaksjoner. Basisswapspreader kvotert i et aktivt marked på balansedato betraktes som kvoterte markedspriser for USD-NOK, EUR-USD og EUR-NOK basisswap-avtaler.

Nivå 2

Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked og verdien kan fastsettes ved hjelp av kvoterte priser på lignende instrumenter i et aktivt marked, eller verdsettelsesmetoder der vesentlig input er basert på observerbare markedssdata. Input benyttet under denne verdsettelseskategori inkluderer:

- observerbare markedssrenter, valutakurser, aksjeindekser og råvareindekser
- kvoterte kurser og kredittspreader på balansedato på tilsvarende instrumenter fra samme utsteder med ulik løpetid hvor det gjøres justeringer for løpetidsforskjeller
- kvoterte kurser og kredittspreader på balansedato på tilsvarende instrumenter fra samme utsteder i en annen valuta, hvor det gjøres justeringer for basisswap til aktuell valuta
- faktiske handler i identiske instrumenter hvor det gjøres justeringer for endringer i markedssparametere mellom handelsdato og balansedato
- mer likvide instrumenter fra samme utsteder med tilsvarende løpetid som tillegges en likviditetspremie som reflekterer den manglende likviditet i det aktuelle instrumentet
- potensielle nytstedelser av tilsvarende instrument fra samme utsteder

Nivå 3

Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked og verdien fastsettes ved hjelp av verdsettelsesmetoder der vesentlig input ikke er basert på observerbare markedssdata. Finansielle instrumenter som verdsettes på nivå 3 omfatter sertifikater og obligasjoner med lav likviditet, fastrentelån til kunder, utstedt gjeld som ikke kvoteres i et aktivt marked, og de fleste OTC-derivater.

For sertifikater og obligasjoner i nivå 2 og nivå 3 benyttes det ofte samme input, men vesentligheten av justeringer av markedssparametere tillegges vekt når verdsettelsen skal kategoriseres

i henhold til IFRS 13. Annen input som benyttes i verdifastsettelsen inkluderer:

- prisestimater for tilsvarende aktivklasser fra markedsaktører
- markedsindekser, både obligasjonindekser og kredittderivatindekser for tilsvarende aktivklasser
- ikke-bindende prisforespørsler til markedsaktører
- historiske eller teoretiske volatiliteter

Opplysninger om verdsettelsesmetoder

For finansielle instrumenter som blir kategorisert i virkelig verdi hierarkiet over flere perioder, kontrolleres det om det har vært bevegelser mellom nivåene i virkelig verdi hierarkiet, ved hver periodeslutt. Strukturen og egenskapene av finansielle instrumenter definerer hvilke verdsettelsesmetoder benyttes for å fastsette virkelig verdi i Nivå 2 og 3. Virkelig verdi av instrumenter uten innebygde derivater fastsettes ved hjelp av en diskonteringsmetode, hvor diskonteringsrenten utledes av relevante observerbare pengemarkedsrenter samt andre vesentlige risikofaktorer som har betydning for verdiutviklingen. Dersom slike risikoparametere ikke kan observeres på balansedagen, kan ledelsen gjøre vurderinger og anvende estimater ved fastsettelse av virkelig verdi. Finansielle instrumenter med innebygde derivater verdsettes ved hjelp av opsjonspringsmodeller som bruker både markedssdata og estimater som parametere. De mest signifikante ikke-observerbare parametere benyttet i verdsettelse i Nivå 2 og 3, hvor ledelsen gjør vurderinger om anvendte estimater knytter seg til estimerte kredittisikopåslag for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked.

Motregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Kommunalbanken har ingen finansielle eiendeler og forpliktelser som motregnes og presenteres som nettobeløp i balansen. Generelle motregningsavtaler for finansielle derivater oppfyller ikke betingelsene for motregning, og alle finansielle derivater presenteres dermed brutto i balansen. Cash collateral mottatt eller stilt som sikkerhet for derivatetksporing reguleres i ISDA-avtaler, som gir rett til motregning ved konkurs, men oppfyller heller ikke betingelsene for motregning i IAS 32. Cash collateral presenteres brutto i balansen som gjeld til eller fordringer på kredittinstitusjoner.

Nedskrivning

Finansielle instrumenter kategorisert som Utlån og Fordringer eller Holdt til forfall vurderes for nedskrivning. Ved objektive bevis for verdifall skal eiendelene nedskrives.

Individuelle nedskrivninger

Dersom det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet, måles tapet som differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte fremtidige kontantstrømmene. Tapsbeløpet innregnes i resultatet. Når engasjementet blir vurdert for nedskrivning individuelt, blant annet tas følgende tapshendelser i betraktning:

- Vesentlige problemer hos debitor
- Betalingsmislighold eller kontraktsbrudd
- Betalingsuttsettelse eller reforhandling av lånevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor

Gruppenedskrivninger

Finansielle eiendeler vurderes for verdifall på gruppenivå basert på inndelingen av eiendelene i grupper med like risikoegenskaper. Nedskrivninger foretas dersom observerbare data indikerer en reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra gruppen som følge av negative endringer i debitorens kredittverdighet og/eller økonomiske forhold som korrelerer med mislighold i gruppen.

Utlån til kunder vurderes som en ensartet gruppe basert på bestemmelser i kommuneloven som likestiller alle norske kommuner med hensyn til risiko for långiver. Verdipapirer vurdert til amortisert kost deles inn i grupper etter utsteders risiko, underliggende eksponering og geografisk spredning. Verdifallet beregnes per risikogruppe med utgangspunkt i forventninger til makroøkonomiske forhold, som kan påvirke motpartens betalingssevne, og tapshistorikk for de ulike risikogrupperne. På grunn av lav kreditt risiko i låneporteføljen og bestemmelser i den norske lovgivningen, som begrenser konkursrisikoen for kommuner, vil det normalt ikke være nedskrivninger på utlån til kunder.

Sikringsbokføring

Banken benytter rente- og valutaderivater for å sikre rente- og valutaeksponering i eiendeler og gjeld. Når sikringsforhold tilfredsstiller kriterier for sikringsbokføring, behandles det regnskapsmessig som virkelig verdisikring. De sikrede objektene i porteføljen av sertifikater og obligasjoner kategoriseres som Utlån og Fordringer, og sikret obligasjonsgjeld blir kategorisert som Andre forpliktelser.

Ved inngåelse av sikringen skjer det en formell ømerking og dokumentasjon av sikringsforholdet og selskapets mål og strategi for risikohåndtering ved å påta seg sikringen. Dokumentasjonen inkluderer identifisering av sikringsforholdet, arten av risiko som sikres og etterfølgende effektivitetstesting. Sikringene vurderes på løpende grunnlag og eventuell ineffektiviteten resultatføres. Sikringsinstrumenter måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultat. Gevinst eller tap på sikringsobjektet som er henførbart til den sikrede risikoen justerer balanseført verdi av sikringsobjektet og innregnes i resultatet under "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter".

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter direkte metode og viser kontantstrømmene etter anvendelsesområde. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontantbeholdning, fordringer og gjeld på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist.

PRINSIPPER FOR INNTEKTSFØRING

Renteinntekter og rentekostnader presenteres som renteinntekter og rentekostnader uavhengig av klassifisering av underliggende balanseposter. Renteinntekter for balanseposter vurdert til amortisert kost inntektsføres etter effektiv rentemetoden. For balanseposter vurdert til virkelig verdi resultatføres renter etter hvert som de opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader.

Urealiserte gevinster og tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi og verdiendringer på sikringsobjekter under sikringsbokføring resultatføres under "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter". Provisjonskostnader og gebyrer kostnadsføres i perioden når tjenesten er levert.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket

akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Ordinære avskrivninger, basert på kostpris, er beregnet lineært over driftsmidlenes antatte økonomiske levetid, og utrangeringsverdien av driftsmidlene antas å være null.

IMMATRIELLE EIENDELER

Domenenavnet defineres som immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid og avskrives ikke. Eiendelene testes for verdifall årlig. Dersom det foreligger en indikasjon på at eiendelene har falt i verdi, skal verdien av eiendeler skrives ned, og differanse mellom balanseført verdi og virkelig verdi innregnes i resultatet. Banken er i ferd med å implementere et nytt fagsystem, dette defineres som en immateriell eiendel. Etter at systemet er tatt i bruk, vil det bli avskrevet lineært over lisensavtalens løpetid.

PENSJONSORDNINGER

Banken har pensjonsordninger for de ansatte. Pensjonsordningene behandles som en ytelsesplaner. Lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn er lagt til grunn som opptjeningsgrunnlag. Periodens netto pensjonskostnad resultatføres under "Lønn og generelle administrasjonskostnader" og består av summen av periodens opptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og administrasjonskostnader. Ved beregning av pensjonsforpliktelsen benyttes økonomiske og aktuarmessige estimater.

LEIEAVTALER

Leieavtaler som ikke i det vesentlige overfører all risiko og avkastning som er forbundet med eierskap av en eiendel, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leieavtaler som ikke er operasjonelle, klassifiseres som finansielle.

Leiebeløpet for operasjonelle leieavtaler kostnadsføres på lineært grunnlag i løpet av leieperioden. For finansielle leieavtaler innregnes eiendelen som anleggsmiddel og fremtidig minsteleie som leieforpliktelse, målt til det laveste av eiendelens virkelige verdi og nåverdien av fremtidig minsteleie.

INNTEKTSKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper. Det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Det korrigeres for midlertidige og permanente forskjeller før årets skattegrunnlag for betalbar skatt framkommer. Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Ved beregning benyttes nominell skattesats. Skatteøkende og skattereduserende forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets skattepliktige resultat), endring i netto utsatt skatt og for lite/mye avsatt betalbar skatt tidligere år. Fra og med 2014 er nominell skattesats redusert fra 28% til 27%.

EGENKAPITAL

Selskapets egenkapital består av aksjekapital og tilbakeholdt overskudd. Utbytte klassifiseres som egenkapital fram til tidspunktet når vedtaket om utbetaling er truffet av generalforsamlingen.

SEGMENTINFORMASJON

Selskapet har bare ett driftssegment, utlån til norske kommuner og kommunale selskaper. Det foreligger således ikke segmentopplysninger ut over de noteopplysninger som gis om utlån

til kunder og virksomheten som helhet, herunder informasjon om geografisk fordeling av utlån, sertifikater og obligasjoner og inntekter fra ulike kategorier av finansielle instrumenter.

NYE STANDARDER TATT I BRUK

Fra og med 1. januar 2013 anvender Kommunalbanken IFRS 13 til måling av virkelig verdi. Implementeringen av IFRS 13 innebærer ingen endringer i beregningsmetodene for verdifastsettelse og påvirker ikke bankens finansielle stilling og resultater. IFRS 13 krever at selskapet gir detaljerte opplysninger om måling av virkelig verdi og erstatter tidligere krav i IFRS 7 Finansielle instrumenter.

Endringene i IFRS 7 Finansielle Instrumenter: Opplysninger krever fra 1. januar 2013 opplysninger om effekten av motregningsavtaler på selskapets finansielle stilling. Alle finansielle instrumenter omfattet av motregningsavtaler presenteres brutto i Kommunalbankens balanse. Endringene i standarden vil dermed ikke ha noen effekt på presentasjon i balanse eller noteopplysningene.

ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapsprinsippene som er anvendt er konsistente med tidligere år. IASB har i løpet av 2013 ikke implementert endringer i standarder som påvirker regnskapet til Kommunalbanken vesentlig.

IAS 19 *Ytelser til ansatte* er endret med virkning fra 1. januar 2013. Bortfall av korridormetoden innebærer at aktuariemessige gevinster og tap skal innregnes i andre inntekter og kostnader i den perioden de oppstår. Standarden implementeres med full retrospektiv virkning og øker Kommunalbankens egenkapital med NOK 2 millioner per 31. desember 2012. Implementeringseffekten er innarbeidet i sammenligningstallene for 2012 ved at egenkapitalen per 1. januar

2012 er redusert med NOK 11 millioner, og totale aktuariemessige gevinster og tap i 2012 er ført over andre inntekter og kostnader med NOK 13 millioner.

VEDTATTE STANDARDER SOM IKKE ER TRÅDT I KRAFT ELLER MANGLER GODKJENNELSE AV EU

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9, slik den er publisert per i dag, reflekterer første og andre fase av IASB's arbeid med å erstatte dagens IAS 39. Første fase gjelder klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og forpliktelser slik disse er definert i IAS 39. Andre fase gjelder måling til amortisert kost og nedskrivning av finansielle eiendeler. Virkningstidspunktet er utsatt på ubestemt tid og det er ventet at standarden tidligst vil få pliktig virkningstidspunkt for regnskapsåret som begynner 1. januar 2018. Kommunalbanken vil evaluere potensielle effekter av IFRS 9 i samsvar med de øvrige fasene, så snart endelig standard, inkludert alle fasene, er publisert.

IAS 32 Finansielle instrumenter—presentasjon

IAS 32 er endret for å klargjøre innholdet i "har en juridisk håndhevbar rett til å motregne de innregnede beløpene" og anvendelsen av IAS 32s motregningskriterier for oppgjørssystemer som eksempelvis clearing house-systemer som anvender mekanismer for bruttooppgjør som ikke skjer samtidig. Endringene gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2014.

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET

NOTE 1 NETTO RENTEINNTEKTER

(Beløp i NOK 1 000 000)

2013	Totalt	Til virkelig verdi					Andre forpliktelser
		FVO	Holdt for handelsformål	Virkelig verdisikring	Holdt til forfall	Utlån og fordringer	
Fordringer på kredittinstitusjoner	27	27	0	0	0	0	0
Utlån til kunder	5 792	3 560	0	0	0	2 232	0
Sertifikater og obligasjoner	2 153	1 711	0	0	42	399	0
Finansielle derivater	-2 196	0	-1 938	-257	0	0	0
Sum renteinntekter	5 776	5 298	-1 938	-257	42	2 632	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	2	2	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	8 874	7 240	0	0	0	0	1 634
Finansielle derivater	-4 756	0	-3 633	-1 123	0	0	0
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	22	22	0	0	0	0	0
Sum rentekostnader	4 142	7 264	-3 633	-1 123	0	0	1 634
Netto renteinntekter	1 634	-2 112	1 841	866	42	2 632	-1 634

2012	Totalt	Til virkelig verdi					Andre forpliktelser
		FVO	Holdt for handelsformål	Virkelig verdisikring	Holdt til forfall	Utlån og fordringer	
Fordringer på kredittinstitusjoner	38	37	0	0	0	1	0
Utlån til kunder	6 244	3 830	95	0	0	2 319	0
Sertifikater og obligasjoner	2 460	1 810	55	0	148	447	0
Finansielle derivater	-1 870	0	-1 584	-286	0	0	0
Sum renteinntekter	6 871	5 677	-1 435	-286	148	2 767	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	4	4	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	9 326	7 867	0	0	0	0	1 459
Finansielle derivater	-4 530	0	-3 577	-953	0	0	0
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	39	39	0	0	0	0	0
Sum rentekostnader	4 839	7 910	-3 577	-953	0	0	1 459
Netto renteinntekter	2 032	-2 234	2 142	668	148	2 767	-1 459

NOTE 2 PROVISJONSKOSTNADER OG KOSTNADER VED BANKTJENESTER

(Beløp i NOK 1 000 000)

	2013	2012
Kostnader ved banktjenester	12	12
Andre transaksjonskostnader	11	9
Andre inntekter	0	0
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	22	21

NOTE 3 NETTO UREALISERTE VERDIENDRINGER PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER*(Beløp i NOK 1 000 000)*

2013	Totalt	Til virkelig verdi		Utlån og fordringer	Andre forpliktelser
		FVO	Holdt for handelsformål		
Utlån til kunder	-529	-529	0	0	0
Sertifikater og obligasjoner	-862	-657	0	0	-204
Finansielle derivater	-327	0	978	-1 305	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	1 645	186	0	0	1459
Ansvarlig kapital og fondsobligasjoner	6	6	0	0	0
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	-68	-995	978	-1 305	-204

2012	Totalt	Til virkelig verdi		Utlån og fordringer	Andre forpliktelser
		FVO	Holdt for handelsformål		
Utlån til kunder	395	401	-5	0	0
Sertifikater og obligasjoner	181	158	1	0	21
Finansielle derivater	6 762	0	6 679	83	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	4	4	0	0	0
Obligasjonsgjeld	-6 701	-6 690	0	0	-10
Ansvarlig kapital og fondsobligasjoner	29	29	0	0	0
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	671	-6 098	6 675	83	-10

Urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter inkluderer verdiendringer på finansielle instrumenter målt til virkelig verdi over resultat, og finansielle instrumenter i virkelig verdisikring.

Endringer i virkelig verdi oppstår som følge av endringer i markedsparametere—markedsrenter, valutakurser, kredittspreader og basisswapspreader—og reflekteres i balanseført verdi og i resultat. Dersom endringene i virkelig verdi realiseres ved førtidig innfrielse av finansielle instrumenter, blir resultateffekten kategorisert som "Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner" i resultatregnskapet.

Finansielle derivater i virkelig verdisikring vurderes til virkelig verdi over resultat. De sikrede objektene inkluderer 14,9 milliarder kroner i Sertifikater og obligasjoner; og 103,3 milliarder kroner i Obligasjonsgjeld, som er kategorisert som hhv. Utlån og Fordringer og Andre forpliktelser og vurderes til amortisert kost. Endringene i virkelig verdi som skyldes den sikrede risikoen i virkelig verdisikring balanseføres under relevante eiendels- og gjeldsposter, og resultatføres under "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter".

NOTE 4 NETTO GEVINST/(TAP) PÅ MARKEDSTRANSAKSJONER*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	2013	2012
Gevinst/(tap) ved tilbakekjøp av egne obligasjoner	58	74
Gevinst/(tap) ved salg av verdipapirer	0	-45
Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner	58	29

NOTE 5 LØNN OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	2013	2012
Lønn	46	46
Arbeidsgiveravgift	7	7
Pensjonskostnader	9	11
Andre ytelser	2	1
Administrasjonskostnader	19	19
Sum lønn og administrasjonskostnader	82	84
<i>Gjennomsnittlig antall årsverk</i>	53	50

NOTE 6 GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE*(Beløp i NOK 1 000)*

Godtgjørelsespolitikken i Kommunalbanken følger bestemmelser i Forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond samt Statens retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper. Godtgjørelsespolitikken er rettet mot å tiltrekke, utvikle og beholde medarbeidere med rett kompetanse, holdninger og verdier, og ivaretar Kommunalbankens behov for høy kompetanse og risikostyring i alle ledd i en kostnadseffektiv organisasjonsmodell.

Godtgjørelsespolitikken vurderes og godkjennes av styret. Styrets kompensasjonsutvalg forbereder behandling av retningslinjer for resultatavhengig godtgjørelse i selskapet, og ytelser til ledende ansatte.

Den samlede godtgjørelsen består av fastlønn, variabel lønn, pensjonsordning og andre naturalytelser. Banken har ingen aksjebaserte eller opsjonsbaserte programmer for de ansatte.

Kommunalbanken tilbyr medarbeidere konkurransedyktig fastlønn, som reflekterer bankens behov for kompetanse og erfaring, stillingsart og individuell prestasjon. Fastlønn utgjør hovedelementet i den samlede godtgjørelsen.

Ordningen med variabel lønn er basert på en overskuddsdeling og legger til grunn oppnåelse av bankens overordnede finansielle mål i 2013. Overskuddsdelingen omfatter alle ansatte og kan gi en variabel lønn på inntil 1,5 månedslønner for hver enkelt ansatt. Ledende ansatte er underlagt samme retningslinjer for variabel lønn som øvrige ansatte. Det er ikke resultatmessig grunnlag for utbetaling av variabel lønn opptjent i regnskapsåret 2013.

Pensjonsordningen omfatter en kommunal tjenstepensjonsordning med opptjeningstid på 30 år som gir rett til en alderspensjon på 66 prosent av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet, og en driftspensjonsordning for lønn som overstiger 12G.

Driftspensjonsordningen er lukket med virkning fra 1. april 2011.

2013

Godtgjørelse til ledende ansatte	Fastlønn	Variabel lønn opptjent i 2012	Andre ytelser	Opptjent pensjon
Kristine Falkgård (Administrerende direktør) ¹	1 778	0	122	135
Martin Spillum (Direktør operativ virksomhet og markeder) ²	2 125	294	97	360
Karina Folvik (Direktør økonomi)	1 467	175	20	259
Tor Ole Steinsland (Direktør kommunikasjon og samfunnskontakt)	1 106	134	29	127
Frank Øvrebø (Direktør risikostyring)	1 188	136	13	138
Sum godtgjørelse til ledende ansatte	7 663	739	281	1 019
Sum godtgjørelse til ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering	18 701	1 826	581	2 711
Sum godtgjørelse til ansatte med kontrolloppgaver	4 853	420	214	644

¹ Kristine Falkgård tiltrådte som administrerende direktør fra 01.03.2013.

² Konstituert som administrerende direktør i perioden 1. desember 2012—28. februar 2013.

2012

Godtgjørelse til ledende ansatte	Fastlønn	Variabel lønn opptjent i 2011	Andre ytelser	Opptjent pensjon
Petter Skouen (Administrerende direktør)	2 066	274	181	602
Martin Spillum (Konstituert administrerende direktør)	1 956	249	20	789
Siv F. Galligani (Vise-administrerende direktør)	1 655	225	110	576
Anette Berg (Utlånsdirektør)	1 347	133	78	304
Karina Folvik (Økonomidirektør)	1 463	178	22	435
Tor Ole Steinsland (Kommunikasjonsdirektør)	950	0	15	122
Sum godtgjørelse til ledende ansatte	9 437	1 058	426	2 827
Sum godtgjørelse til ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering	17 147	1 880	541	2 803
Sum godtgjørelse til ansatte med kontrolloppgaver	5 000	475	188	688

Ledende ansatte har en oppsigelsestid på 3 måneder. Pensjonsordningen for administrerende direktør er lik med øvrige ansatte med ytelsesnivå på 66 prosent (inntil 12G).

Ledende ansatte har samme lånevilkår som de øvrige ansatte i Kommunalbanken.

Styrehonorar	2013	2012
Styreleder Else Bugge Fougner ¹	240	226
Styrets nestleder Nils R. Sandal ¹	123	126
Styremedlem Frode Berge ¹	102	100
Styremedlem Nanna Egidius ²	153	150
Styremedlem Åmund T. Lunde ^{1,2} (til 18.06.13)	111	216
Styremedlem Martha Takvam ²	153	150
Styremedlem Rune Sollie ²	179	150
Styremedlem Martin Skancke (fra 18.06.13)	52	0
Styremedlem ansattes representant Ellen Eskedal Scavenius (til 21.06.12)	0	50
Styremedlem ansattes representant Trine Tafjord	102	50
Styremedlem ansattes representant Roald Fischer (fra 22.06.11)	102	100
Styremedlem ansattes vararepresentant Jarle Byre	10	0
Sum styrehonorar	1 324	1 317

¹Medlem av kompensasjonsutvalget

²Medlem av revisjonsutvalget

Honorar til kontrollkomiteen	2013	2012
Kontrollkomiteens leder Brit Lund	53	53
Medlem Kjell Inge Skaldebø	33	33
Medlem Anne-Ma Tostrup Smith	33	33
Varamedlem Roy Jevard	46	10
Sum honorar til kontrollkomiteen	165	128

Honorar til representantskapet	2013	2012
Leder Elin Eidsvik	21	21
Medlemmer	66	59
Sum honorar til representantskapet	87	80

Revisjonshonorar	2013	2012
Lovpålagte revisjonstjenester	894	829
Andre attestasjonsoppgaver	957	935
Skatterådgivning	8	0
Andre tjenester utenfor revisjon	57	21
Sum revisjonshonorar eks MVA	1 915	1 785

NOTE 7 PENSJONER*(Beløp i NOK 1 000)*

Kommunalbanken har en kommunal tjenstepensjonsordning for alle ansatte som dekkes gjennom en kollektiv pensjonsforsikring i Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Pensjonsordningen omfatter alderspensjon, uførepensjon, ektefelle- og barnepensjon. Pensjonsordningen samordnes med folketrygdens ytelser. Pensjonsordningen oppfylder kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Tjenstepensjonen gir rett til en brutto pensjonsytelse på 66 prosent av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet justert for levealder. Full opptjeningstid er 30 år. Kommunalbanken har en ordning med avtalefestet pensjon (AFP) som er medtatt i beregningen av pensjonsforpliktelsen. Ordningen med driftspensjon for lønn over

12G er lukket med virkning fra 1. april 2011. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelse inkluderer arbeidsgiveravgift.

Eiendelene i pensjonsordningen er plassert i en kollektiv portefølje og kan ikke spesifiseres med hensyn på aktivklasser.

IAS 19 Ytelser til ansatte implementeres med full retrospektiv virkning fra 1. januar 2013. Endringer i standarden innebærer at utsatt innregning av aktuariemessige gevinster/tap ("korridor metoden") faller bort. Aktuariemessige gevinster og tap i perioden innregnes i Andre innregnede inntekter og kostnader og i Opptjent egenkapital. Den retrospektive anvendelsen av IAS 19 medfører at sammenligningstallene blir omarbeidet som om standarden var anvendt fullt ut i 2012. Implementeringseffekten av IAS 19 er NOK 11 millioner i redusert egenkapital per 1. januar 2012. Netto aktuariemessig gevinst innregnet i Andre inntekter og kostnader i 2012 utgjør NOK 13 millioner. Implementeringseffekten per 31. desember 2012 er med dette NOK 2 millioner i økt egenkapital."

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonsforpliktelse og pensjonskostnader	31.12.2013	31.12.2012
Diskonteringsrente	4,00%	3,90%
Forventet lønnsvekst	3,75%	3,50%
Forventet G-regulering	3,50%	3,25%
Forventet pensjonsregulering	2,72%	2,48%

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger når det gjelder demografiske faktorer. For 2013 er det endrede forutsetninger for dødelighet (K2013).

Pensjonskostnader	Kollektiv ordning		Pensjon over drift	
	2013	2012	2013	2012
Nåverdi av årets opptjening	6 088	7 180	996	1 742
Netto rentekostnad	798	326	446	324
Administrasjonskostnader	277	240	0	0
Arbeidsgiveravgift	1 010	1 092	203	291
Sum pensjonskostnader	8 173	8 838	1 645	2 357
Estimatavvik via andre innregnede inntekter og kostnader	11 024	-15 319	2 432	-2 414
Netto pensjonskostnader	19 196	-6 480	4 077	-57

Pensjonsforpliktelse	Kollektiv ordning		Pensjon over drift	
	2013	2012	2013	2012
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	75 904	58 752	13 801	10 824
Pensjonsmidler	-47 658	-42 252	0	0
Arbeidsgiveravgift	3 983	2 946	1 946	1 339
Netto pensjonsforpliktelse	32 229	19 446	15 747	12 163

Endring i pensjonsforpliktelse	Kollektiv ordning		Pensjon over drift	
	2013	2012	2013	2012
Pensjonsforpliktelse per 1. januar	19 446	32 673	12 163	12 264
Netto pensjonskostnad	19 196	-6 480	4 077	-57
Innbetalt premie inkl arbeidsgiveravgift	-6 413	-6 747	-493	-44
Netto pensjonsforpliktelse per 31. desember	32 229	19 446	15 747	12 163

Endring i virkelig verdi av pensjonsmidler	Kollektiv ordning	
	2013	2012
Virkelig verdi av pensjonsmidler per 1.januar	42 252	32 643
Renteinntekt	1 742	1 452
Aktuariell gevinst/tap på pensjonsmidlene	-1 172	2 625
Administrasjonskostnad	-277	-240
Innbetalt premie	5 621	5 913
Utbetalinger	-508	-140
Virkelig verdi av pensjonsmidler per 31.desember	47 658	42 252

NOTE 8 SKATT*(Beløp i NOK 1 000 000)*

Skattesatsen blir redusert fra 28% til 27% fra og med 2014.

	2013	2012
Betalbar skatt	440	576
Endring i utsatt skatt	-26	154
Sum skattekostnad	414	729

Betalbar skatt	2013	2012
Årets betalbare skatt	440	576
Sum betalbar skatt	440	576

Avstemming av effektiv skattesats	2013	2012
Resultat før skatt	1 496	2 604
Beregnet skatt (28 %)	419	729
Effekt av endring i skattesats	-5	0
Skattekostnad	414	729
Effektiv skattesats	27,7%	28,0%

Utsatt skatt og utsatt skattefordel	2013	2012
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) per 1. januar	167	14
Endring i utsatt skatt	-26	153
Endring i utsatt skatt, fra poster ført via andre innregnede inntekter og kostnader	-3	1
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) per 31. desember (27%)	139	167

Midlertidige forskjeller	2013	2012
Anleggsmidler	1	-1
Pensjonsforpliktelse	-37	-48
Regnskapsmessige avsetninger	-3	-7
Tidfesting av rentegevinst/tap på finansielle derivater	383	392
Urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	180	248
Sum	524	585
Estimatavvik via andre innregnede inntekter og kostnader	-10	13
Sum midlertidige forskjeller	514	598
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel)	139	167

NOTE 9 LEIEAVTALER*(Beløp i NOK 1 000 000)*

Fremtidig minsteleie	2013	2012
Under 1 år	6	6
1-5 år	24	24
Over 5 år	11	17
Sum fremtidig minsteleie	41	48

Leieavtaler kostnadsført i perioden	6	6
--	----------	----------

Operasjonelle leieavtaler hvor Kommunalbanken er en leietaker relaterer seg hovedsakelig til leie av kontorlokaler i Haakon VII's gate i Oslo.

NOTE 10 KATEGORISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER*(Beløp i NOK 1 000 000)*

2013	Totalt	Til virkelig verdi			Holdt til forfall	Utlån og fordringer	Andre forpliktelser
		FVO	Holdt for handelsformål	Virkelig verdisikring			
Fordringer på kredittinstitusjoner	5 257	704	0	0	0	4 553	0
Utlån til kunder	243 114	141 341	0	0	0	101 773	0
Sertifikater og obligasjoner	101 696	85 773	0	0	931	14 992	0
Finansielle derivater	11 806	0	9 999	1 807	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	361 873	227 818	9 999	1 807	931	121 318	0

Gjeld til kredittinstitusjoner	3 656	0	0	0	0	0	3 656
Sertifikater og andre kortsiktige låneopp- tak	0	0	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	329 139	225 790	0	0	0	0	103 349
Finansielle derivater	18 559	0	16 999	1 559	0	0	0
Ansvarlig kapital	1 687	1 687	0	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	353 040	227 477	16 999	1 559	0	0	107 005

2012	Totalt	Til virkelig verdi			Holdt til forfall	Utlån og fordringer	Andre forpliktelser
		FVO	Holdt for handelsformål	Virkelig verdisikring			
Fordringer på kredittinstitusjoner	5 940	1 030	0	0	0	4 910	0
Utlån til kunder	221 996	123 776	0	0	0	98 220	0
Sertifikater og obligasjoner	102 223	82 819	74	0	4 388	14 942	0
Finansielle derivater	18 780	0	16 129	2 651	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	348 939	207 625	16 203	2 651	4 388	118 072	0

Gjeld til kredittinstitusjoner	6 041	391	0	0	0	0	5 650
Sertifikater og andre kortsiktige låneopp- tak	363	363	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	317 108	245 594	0	0	0	0	71 514
Finansielle derivater	15 568	0	14 336	1 232	0	0	0
Ansvarlig kapital	1 670	1 670	0	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	340 749	248 017	14 336	1 232	0	0	77 164

NOTE 11 FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL AMORTISERT KOST*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	2013		2012	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Utlån til kunder	101 773	101 708	98 220	98 170
Sertifikater og obligasjoner, kategorisert som Utlån og Fordringer	14 992	15 045	14 942	15 081
Sertifikater og obligasjoner, kategorisert som Holdt til forfall	931	931	4 388	4 410
Sum finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost	117 696	117 684	117 551	117 661
Obligasjonsgjeld	103 349	103 637	71 514	71 642
Sum finansiell gjeld vurdert til amortisert kost	103 349	103 637	71 514	71 642

Opplysninger om nivået innenfor virkelig verdi hierarkiet, for finansielle instrumenter hvor det opplyses om virkelig verdi

2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån til kunder	0	85 656	16 052	101 708
Sertifikater og obligasjoner, kategorisert som Utlån og Fordringer	8 787	4 560	1 698	15 045
Sertifikater og obligasjoner, kategorisert som Holdt til forfall	0	931	0	931
Sum virkelig verdi av finansielle eiendeler	8 787	91 146	17 751	117 684
Obligasjonsgjeld	0	0	103 637	103 637
Sum virkelig verdi av finansielle forpliktelser	0	0	103 637	103 637

2012	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån til kunder	0	87 388	10 781	98 170
Sertifikater og obligasjoner, kategorisert som Utlån og Fordringer	1 214	13 355	513	15 081
Sertifikater og obligasjoner, kategorisert som Holdt til forfall	0	4 375	35	4 410
Sum virkelig verdi av finansielle eiendeler	1 214	105 118	11 330	117 661
Obligasjonsgjeld	0	0	71 642	71 642
Sum virkelig verdi av finansielle forpliktelser	0	0	71 642	71 642

Opplysninger om virkelig verdi

Prinsipper for fastsettelse av virkelig verdi faller inn under tre kategorier:

Nivå 1: Bruk av observerbare og regelmessige markedskvoteringer.

Nivå 2: Bruk av verdsettelsesmetoder med observerbare markedsparametere som input

Nivå 3: Bruk av verdsettelsesmetoder hvor input er basert på ikke-observerbare parametere.

Verdsettelsesmetoder benyttet i verdifastsettelse i Nivå 2 og 3 inkluderer diskontering av fremtidige kontantstrømmer, som bruker både observerbare markedsdata og estimater som parametere.

Utlån til kunder

Nivå 2: P.t. lån og Nibor-lån med fast margin (løpetid under 1 år) har løpetid og/eller rentebetingelser som gir kunden større fleksibilitet til å bytte kredittgiver dersom markedsbetingelsene endrer seg. Dette medfører større konkurranse og bedre likviditet i lånemarkedet, og gjør at observerbare priser på nye lån kan benyttes som input i verdsettelse av disse utlånsproduktene.

Nivå 3: Nibor-lån med fast margin (løpetid over 1 år) innvilges på individuell basis og omsettes ikke i et aktivt marked. Markedspriser på de fleste lån er dermed ikke tilgjengelig etter kontraktsinngåelse. Et vesentlig element i verdifastsettelsen av slike lån er kredittrisikopåslag, som estimeres på hver balansedato. Kredittrisikoen anses å være lik for alle norske kommuner. I fravær av observerbare kredittspreader gjør ledelsen forutsetninger og estimerer relevante kredittrisikopåslag basert på bl.a. priser på nye lån og type av sikkerhetsstillelse.

Sertifikater og obligasjoner

Det beste estimatet på virkelig verdi er kursnoteringer i et aktivt marked med flere villige kjøpere og selgere. Som input for Nivå 1-verdsettelse benyttes priser på sertifikater og obligasjoner stilt av internasjonale datatilbydere (Reuters og Bloomberg), som representerer faktiske markedstransaksjoner.

Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner uten kvoterte markedspriser på balansedato beregnes ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter utledet av observerbare pengemarkedsrenter. Diskonteringsrentene justeres for kreditt- og likviditetsrisiko i verdipapirer basert på observerbare markedsdata. Justeringen for kreditt- og likviditetsrisiko foretas for grupper av verdipapirer basert på utsteders rating, valuta, løpetid, underliggende eksponering og geografisk beliggenhet. På hver rapporteringsdato vurderer ledelsen nivå kategori for hvert finansielt instrument. Hvor det mest signifikante ikke-observerbare estimatet knytter seg til estimerte kredittrisikopåslag.

Obligasjonsgjeld

Obligasjonsgjelden deles inn ut fra hvilket innlånsprodukt og derav lånedokumentasjon som benyttes. Obligasjonslån som er vurdert til amortisert kost er kategorisert som offentlige benchmark-lån eller lån i offentlige nisjemarkeder. Disse lånene karakteriseres av offentlige syndikerte lån i ulike valuta hvor lånets størrelse utgjør den primære forskjellen mellom de to gruppene. Markedsverdien av disse lånene er basert på kvoterte priser på eksisterende lån, priser på nye utstedelser, samt prisinformasjon fra ulike kilder. Når prisene på obligasjonslån understøttes av faktiske markedstransaksjoner med rimelig tidsintervall til balansedato, vil verdien av obligasjonslån klassifiseres som Nivå 1 i verdsettelseshierarkiet. I fravær av markedspriser basert på faktiske transaksjoner verdsettes obligasjonslånene ved hjelp av diskonteringsmetoden der input er basert på observerbare markedsdata (Nivå 2), f. eks. markedsrenter og priser på sammenlignbare instrumenter justert for forskjeller i løpetid, størrelse og valuta. Banken gjør også ikke-bindende prisforespørsler mot meglere. Virkelig verdi basert på slike prisindikasjoner klassifiseres som Nivå 3, med mindre de understøttes av faktiske markedstransaksjoner. Obligasjonslånene omsettes lite i annenhåndsmarked. Kvoterte priser er dermed ikke tilgjengelige per årsslutt og porteføljen faller inn under Nivå 3 i verdsettelseshierarkiet. Obligasjonslånene verdsettes ved hjelp av en diskonteringsmetode, hvor hovedparametere er markedsrenter og kredittpåslag utledet av prisene som stilles til meglere via bankens informasjonskanaler.

NOTE 12 FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL VIRKELIG VERDI*(Beløp i NOK 1 000 000)*

2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Fordringer på kredittinstitusjoner	0	704	0	704
Utlån til kunder	0	94 817	46 524	141 341
Sertifikater og obligasjoner	47 470	34 314	3 989	85 773
Finansielle derivater	732	8 705	2 369	11 806
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	48 202	138 540	52 882	239 624
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	0	0	225 790	225 790
Finansielle derivater	2 204	8 104	8 251	18 559
Ansvarlig lånekapital	0	0	1 687	1 687
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	2 204	8 104	235 727	246 035

Det var ingen vesentlige overføringer mellom Nivå 1 og Nivå 2 i perioden.

2012	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Fordringer på kredittinstitusjoner	0	1 030	0	1 030
Utlån til kunder	0	72 224	51 552	123 776
Sertifikater og obligasjoner	41 703	39 574	1 616	82 892
Finansielle derivater	171	14 473	4 135	18 780
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	41 874	127 301	57 303	226 478
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	391	0	391
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	0	363	0	363
Obligasjonsgjeld	0	0	245 594	245 594
Finansielle derivater	2 446	9 732	3 390	15 568
Ansvarlig lånekapital	0	0	1 670	1 670
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	2 446	10 485	250 653	263 585

Det var ingen vesentlige overføringer mellom Nivå 1 og Nivå 2 i perioden.

Avstemming av endringer i Nivå 3	2012	Tilgang	Avgang	Gevinst/tap ²	Overføring	2013
Utlån til kunder	51 552	2 214	-3 153	-313	-3776	46 524
Sertifikater og obligasjoner	1 616	3 181	-1 801	32	961	3 989
Finansielle derivater	4 135	0	-398	-1375	7	2 369
Sum finansielle eiendeler i Nivå 3	57 303	5 395	-5 352	-1 656	-2 808	52 882
Obligasjonsgjeld	245 594	106 560	-127 051	686	0	225 790
Finansielle derivater	3 390	0	-255	5 117	0	8 251
Ansvarlig lånekapital	1 670	0	0	17	0	1 687
Fondsobligasjoner	0	0	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser i Nivå 3	250 653	106 560	-127 306	5 820	0	235 728

	2011	Tilgang	Avgang	Gevinst/tap	Overføring	2012
Utlån til kunder	48 510	7 887	-5 024	439	-259	51 552
Sertifikater og obligasjoner	17 129	281	-9 334	-59	-6 400	1 616
Finansielle derivater	6 548	209	-1 929	-690	-3	4 135
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi i Nivå 3	72 187	8 377	-16 287	-311	-6 662	57 303
Obligasjonsgjeld	278 251	66 987	-86 868	-12 776	0	245 594
Finansielle derivater	4 686	764	-340	-1 863	144	3 390
Ansvarlig lånekapital	2 080	0	-313	-97	0	1 670
Fondsobligasjoner	663	0	-657	-6	0	0
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi i Nivå 3	285 680	67 751	-88 179	-14 742	144	250 653

Endret likviditetssituasjon i obligasjonsmarkeder i 2013 medførte at 929 millioner ble overført fra nivå 1 til nivå 3 og 665 millioner ble overført fra nivå 2 til nivå 3. I motsatt retning ble 36 millioner overført fra nivå 3 til nivå 1 og 597 millioner fra nivå 3 til nivå 2. Overføringer inn og ut av nivå 3 skyldes hovedsakelig endring i tilgang på observerbare markedsdata til verdsettelsesmetoder i løpet av rapporteringsperioden. For utlån til kunder vurderes produktene inn i samme nivå som 2012. Overføring mellom nivå skyldes typisk at kunder starter eller avslutter en periode med fastrentebinding.

Alle gevinster og tap på finansielle instrumenter i Nivå 3 er resultatført under "Netto renteinntekter" og "Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner".

Urealisert gevinst/tap som knytter seg til instrumenter som fortsatt holdes på balansedagen, på totalt - 1 821 millioner er resultatført under "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter" og "netto renteinntekter".

Sensitivitetsanalyse	2013		2012	
	Bokført verdi	Sensitivitet	Bokført verdi	Sensitivitet
Utlån til kunder	46 524	-141	51 552	-140
Sertifikater og obligasjoner	3 989	-1	1 616	-1
Finansielle derivater	-5 881	-322	745	13
Obligasjonsgjeld	225 790	298	245 594	101
Ansvarlig lånekapital	1 687	4	1 670	5
Fondsobligasjoner	0	0	0	0
Totalt	272 109	-162	301 177	-23

Sensitivitet i Nivå 3 måles som endring i virkelig verdi av finansielle instrumenter ved 10 bp økning i diskonteringsrenten.

Opplysninger om virkelig verdi

Prinsipper for fastsettelse av virkelig verdi faller inn under tre kategorier:

Nivå 1: Bruk av observerbare og regelmessige markedskvoteringer.

Nivå 2: Bruk av verdsettelsesmetoder med observerbare markedsparametere som input

Nivå 3: Bruk av verdsettelsesmetoder hvor input er basert på ikke-observerbare parametere.

Verdsettelsesmetoder benyttet i verdifastsettelse i Nivå 2 og 3 inkluderer diskontering av fremtidige kontantstrømmer og opsjonspringsmodeller, som bruker både observerbare markedsdata og estimater som parametere. Alle endringer i virkelig verdi justerer balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser og føres direkte mot resultat under "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter" eller "Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner".

Fordringer på kredittinstitusjoner

Fordringer på kredittinstitusjoner vurdert til virkelig verdi inkluderer kortsiktige pengeplasseringer med avtalt løpetid i andre finansinstitusjoner. Grunnet kortsiktig karakter av instrumentene er den virkelige verdien tilnærmet lik hovedstol.

Utlån til kunder

Nivå 2: Korte sertifikatlån og Nibor-lån med flytende margin har løpetid og/eller rentebetingelser som gir kunden større fleksibilitet til å bytte kredittgiver dersom markedsbetingelsene endrer seg. Dette medfører større konkurranse og bedre likviditet i lånemarkedet, og gjør at observerbare priser på nye lån kan benyttes som input i verdsettelse av disse utlånsprodukter.

Nivå 3: Fastrentelån innvilges på individuell basis og omsettes ikke i et aktivt marked. Markedspriser på de fleste lån er dermed ikke tilgjengelig etter kontraktsinngåelse. Et vesentlig element i verdifastsettelsen av slike lån er kredittisikopåslag, som estimeres på hver balansedato. Kredittisikoen anses å være lik for alle norske kommuner. I fravær av observerbare kredittspreader gjør ledelsen forutsetninger og estimerer relevante kredittisikopåslag basert på bl.a. priser på nye lån og type av sikkerhetsstillelse.

Sertifikater og obligasjoner

Det beste estimatet på virkelig verdi er kursnoteringer i et aktivt marked med flere villige kjøpere og selgere. Som input for Nivå 1-verdsettelse benyttes priser på sertifikater og obligasjoner stilt av internasjonale datatilbydere (Reuters og Bloomberg), som representerer faktiske markedstransaksjoner.

Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner uten kvoterte markedspriser på balansedato beregnes ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter utledet av observerbare pengemarkedsrenter. Diskonteringsrentene justeres for kreditt- og likviditetsrisiko i verdipapirer basert på observerbare markedsdata. Justeringen for kreditt- og likviditetsrisiko foretas for grupper av verdipapirer basert på utsteders rating, valuta, løpetid, underliggende eksponering og geografisk beliggenhet. På hver rapporteringsdato vurderer ledelsen nivå kategori for hvert finansielt instrument. Hvor det mest signifikante ikke-observerbare estimatet knytter seg til estimerte kredittisikopåslag. For mer informasjon om input i virkelig verdiberegning, se Regnskapsprinsipper.

Obligasjonsgjeld

Obligasjonsgjelden deles inn i fire hovedgrupper ut fra hvilket

innlånsprodukt og derav lånedokumentasjon som benyttes. De fire hovedkategoriene er offentlige benchmark-lån, lån i offentlige nisjemarkeder, privat plasserte lån og retail lån. De to første gruppene karakteriseres av offentlige syndikerte lån i ulike valuta hvor lånets størrelse utgjør den primære forskjellen mellom de to gruppene. Markedsverdien av slike lån er basert på kvoterte priser på eksisterende lån, priser på nye utstedelser, samt prisinformasjon fra ulike kilder. Når prisene på obligasjonslån understøttes av faktiske markedstransaksjoner med rimelig tidsintervall til balansedato, vil verdien av obligasjonslån klassifiseres som Nivå 1 i verdsettelseshierarkiet. I fravær av markedspriser basert på faktiske transaksjoner verdsettes obligasjonslånene ved hjelp av diskonteringsmetoden der input er basert på observerbare markedsdata (Nivå 2), f. eks. markedsrenter og priser på sammenlignbare instrumenter justert for forskjeller i løpetid, størrelse og valuta. Banken gjør også ikke-bindende prisforespørsler mot meglere. Virkelig verdi basert på slike prisindikasjoner klassifiseres som Nivå 3, med mindre de understøttes av faktiske markedstransaksjoner.

Gruppe tre er privatplasserte lån hvor lånets betingelser spesialtilpasses en enkel investor. Den siste hovedgruppen er retail lån, dvs. lån solgt til ikke-profesjonelle aktører. Obligasjonslånene i de to gruppene omsettes normalt ikke i annenhåndsmarked. Kvoterte priser er dermed ikke tilgjengelige og porteføljen faller inn under Nivå 3 i verdsettelseshierarkiet. Valg av metoder og input for verdsettelsen er betinget av obligasjonslånets struktur. Obligasjonslån uten opsjonselementer verdsettes ved hjelp av en diskonteringsmetode, hvor hovedparametere er markedsrenter og kredittpåslag utledet av prisene som stilles til meglere via bankens informasjonskanaler. Virkelig verdi av strukturerte obligasjoner med opsjonselementer beregnes ved hjelp av opsjonspringsmodeller, som bruker markedsrenter, valutakurser og historiske volatiliteter som parametere.

Finansielle derivater

Alle derivatkontrakter benyttes utelukkende i økonomiske sikringer og er OTC-kontrakter. Basisswapavtaler USD-NOK, USD-EUR og EUR-NOK balanseføres til markedspriser som kvoteres i et aktivt marked. Verdien av plain vanilla rente- og valutawapper beregnes hovedsakelig ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter utledet av observerbare swaprentekurver. Finansielle derivater hvis avkastning er knyttet til utvikling i aksjeindeks, valutakurv eller råvarepris og som inneholder en eller flere opsjonselementer verdsettes ved hjelp av samme modeller som tilhørende obligasjoner og faller inn under Nivå 3.

Opplysninger om verdsettelsesmetoder

For finansielle instrumenter som blir kategorisert i virkelig verdi hierarkiet over flere perioder, kontrolleres det om det har vært bevegelser mellom nivåene i virkelig verdi hierarkiet, ved hver periodeslutt. Strukturen og egenskapene av finansielle instrumenter definerer hvilke verdsettelsesmetoder benyttes for å fastsette virkelig verdi i Nivå 3. Virkelig verdi av instrumenter uten innebygde derivater fastsettes ved hjelp av en diskonteringsmetode, hvor diskonteringsrenten utledes av relevante observerbare pengemarkedsrenter samt andre vesentlige risikofaktorer som har betydning for verdutviklingen. Dersom slike risikoparametere ikke kan observeres på balansedagen, kan ledelsen gjøre vurderinger og anvende estimater ved fastsettelse av virkelig verdi. Finansielle instrumenter med innebygde derivater verdsettes ved hjelp av opsjonspringsmodeller som bruker både markedsdata og estimater som parametere. De mest signifikante ikke-observerbare parametere benyttet i verdsettelse i Nivå 3, hvor ledelsen gjør vurderinger om anvendte estimater knytter seg til estimerte kredittisikopåslag for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked.

Beskrivelse av signifikante ikke observerbare input benyttet i verdsettingen

For markeder hvor prisene baseres på estimater, estimeres et rentepåslag. For egne obligasjonsgjeld inkluderer påslaget likviditetsrisiko, egen kredittrisiko og markedsrisikoen i det aktuelle valutamarkedet. I USD termer varier påslagene fra LIBOR -41 bp for de laveste påslagene på kort løpetid, til LIBOR +16 bp for de høyeste påslagene på lengre løpetid. For sertifikater og obligasjoner inkluderer rentepåslaget likviditetsrisiko, kredittrisiko hos utsteder og markedsrisikoen i det aktuelle valutamarkedet. I USD termer varier

påslagene fra LIBOR -6 bp til LIBOR +10 bp.

Ikke observerbar input er sensitive for endring i enhver bestanddel av rentepåslaget. Ved endring i kredittpåslag, likviditetsrisiko eller markedsrisiko i det aktuelle valutamarkedet, vil dette påvirke virkelig verdi. Se sensitivitetsanalysen for virkningen av 10 bp økning av diskonteringsrenten.

NOTE 13 SIKRINGSBOKFØRING

(Beløp i NOK 1 000 000)

Kommunalbanken anvender virkelig verdisikring for enkelte økonomiske sikringer av rente- og valutarisiko. Virkelig verdisikring kommer til anvendelse når den økonomiske sikringen tilfredsstiller

kravene til sikringsbokføring på individuell transaksjonsnivå, ved at et sikringsinstrument er direkte knyttet til et sikret objekt, og sikringsrelasjonen er tilfredsstillende dokumentert. Sikringseffektiviteten måles løpende og all ineffektivitet resultatføres under "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter".

Balanseført verdi av finansielle instrumenter i virkelig verdisikring	2013	2012
Sertifikater og obligasjoner	14 992	14 942
Obligasjonsgjeld	103 349	71 514
Finansielle derivater	247	1 419
Totalt	118 588	87 875

Resultatførte verdiendringer på finansielle instrumenter i virkelig verdisikring	2013	2012
Sertifikater og obligasjoner	-204	21
Obligasjonsgjeld	1 459	-10
Finansielle derivater	-1 305	83
Totalt	-50	94

Netto resultatførte verdiendringer i virkelig verdisikringer skyldes verdiendringer som følge av endrede markedsrenter og basisswapspreader.

NOTE 14 FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER

(Beløp i NOK 1 000 000)

	2013	2012
Fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	29	0
Fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	704	1 030
Kontanter stilt som sikkerhet for derivatetsponering	4 524	4 910
Sum fordringer på kredittinstitusjoner	5 257	5 940

NOTE 15 UTLÅN TIL KUNDER*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	2013	2012
Hovedstol	240 808	219 204
Påløpte renter	1 138	1 099
Justering til virkelig verdi	1 113	1 642
Utlån til kunder	243 059	221 945
Andre utlån	55	51
Sum utlån	243 114	221 996

Geografisk fordeling av hovedstol	2013	2012
Østfold	10 773	11 715
Akershus	21 881	19 965
Oslo	4 475	4 167
Hedmark	10 202	8 665
Oppland	7 412	7 167
Buskerud	23 031	18 489
Vestfold	8 069	7 527
Telemark	9 679	8 235
Aust-Agder	6 091	5 625
Vest-Agder	12 349	11 875
Rogaland	19 381	15 821
Hordaland	29 096	26 884
Sogn og Fjordane	7 320	6 940
Møre og Romsdal	16 823	15 118
Sør-Trøndelag	11 966	12 019
Nord-Trøndelag	10 787	10 397
Nordland	14 796	13 343
Troms	10 323	9 420
Finnmark	6 308	5 778
Svalbard	46	53
Utlån til kunder	240 808	219 204

NOTE 16 SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER*(Beløp i NOK 1 000 000)*

Sertifikater og obligasjoner fordelt per utsteder	2013	2012
Norge		
Utstedt av andre	3 704	2 470
Utland		
Utstedt av offentlige ¹	74 870	80 319
Utstedt av andre	23 123	19 435
Sum sertifikater og obligasjoner	101 696	102 223

¹Herunder, sertifikater og obligasjoner utstedt eller garantert av stater, sentralbanker, delstater, regionale myndigheter og multilaterale utviklingsbanker.

Sertifikater og obligasjoner fordelt på gjenværende løpetid	2013	2012
Under 1 år	54 140	56 523
1-5 år	47 556	45 700
Sum sertifikater og obligasjoner	101 696	102 223

NOTE 17 ANDRE EIENDELER*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	2013	2012
Immaterielle eiendeler	34	1
Varige driftsmidler	7	11
Andre eiendeler	1	1
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	3	2
Sum andre eiendeler	44	15

NOTE 18 GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	2013	2012
Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	0	6
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	0	391
Kontanter mottatt som sikkerhet for derivateksponering	3 656	5 644
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	3 656	6 041

NOTE 19 OBLIGASJONGJELD*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	2013	2012
Obligasjonsgjeld per 1. januar	312 867	338 615
Nye utstedelser	162 539	98 192
Nedbetalinger	-153 300	-88 192
Amortisering	-88	409
Valutajustering	4 451	-36 157
Obligasjonsgjeld per 31. desember	326 470	312 867
Påløpte renter	1 953	1 880
Justering til virkelig verdi	716	2 361
Sum obligasjonsgjeld	329 139	317 108
Herav gevinst fra justering til virkelig verdi som følge av endringer i kredittrisiko	-135	-21

Det foreligger per 31. desember 2013 ingen brudd med betingelser i låneavtaler.

A) Relevant pengemarkedsrente på balansedagen med et påslag for kredittrisiko på innregningstidspunktet; og

Justering til virkelig verdi som følge av endringer i selskapets kredittrisiko er en andel av verdiendringen som ikke er henførbart til endringer i rente- og valutarisiko. Endringer i virkelig verdi som skyldes endret kredittrisiko i utstedte obligasjoner er en differanse mellom virkelig verdi beregnet med to diskonteringsrenter:

B) Relevant pengemarkedsrente på balansedagen med et påslag for kredittrisiko på balansedagen.

NOTE 20 FINANSIELLE DERIVATER*(Beløp i NOK 1 000 000)*

Banken benytter finansielle derivater utelukkende som sikringsinstrumenter mot eksponering i rente- og valutarisiko som oppstår i bankens virksomhet. Banken inngår i swapkontrakter med motparter med høy kreditt-rating og all derivateksponering er underlagt risikorammer vedtatt av styret. Bankens innlån denominert i utenlandsk valuta sikres med rente- og valutaderivater slik at banken kun har eksponering mot endringer i 3-måneders pengemarkedsrenter i NOK, USD eller EUR. Swapkontrakter linket til vareindeks eller aksjeindeks benyttes for å sikre risiko i innlån hvor avkastningen er knyttet til slike indekser.

Innlån i utenlandsk valuta konverteres til norske kroner gjennom basiswaper, hvor banken mottar rentebetalinger i valuta og betaler selv rente i norske kroner. Renterisiko som oppstår som følge av rentebinding på utlån til kunder sikres med renteswaper eller FRA. I likviditetsforvaltningen benyttes rente- og valutawaper for å sikre rente- og valutarisiko i verdipapirer. Banken har ingen kredittderivater i porteføljen.

Motpartsrisikoen i finansielle derivater reduseres ved bruk av ISDA avtaler, og det opprettes avtaler som inkluderer ekstra sikringsarrangementer (collateral) med alle nye derivatmotparter. Derivateksponeringen måles og overvåkes løpende.

	2013			2012		
	Nominell verdi	Positiv nåverdi	Negativ nåverdi	Nominell verdi	Positiv nåverdi	Negativ nåverdi
Holdt for handelsformål:						
Renterelaterte derivater	112 024	665	2 115	94 662	1 242	2 187
Valutarelaterte derivater	395 576	8 646	13 885	384 611	10 984	10 333
Egenkapitalrelaterte derivater	26 352	669	991	73 285	3 891	1 747
Varerelaterte derivater	259	19	8	941	11	68
	534 211	9 999	16 999	553 498	16 129	14 336
Virkelig verdisikring:						
Renterelaterte derivater	95 382	1 128	835	65 129	1 751	50
Valutarelaterte derivater	20 351	679	724	17 609	900	1 182
	115 732	1 807	1 559	82 738	2 651	1 232
Sum finansielle derivater	649 943	11 806	18 559	636 236	18 780	15 568

Regnskapsmessig behandles de fleste derivatene som finansielle instrumenter holdt for handelsformål. Unntaket er derivatkontraktene som øremerkes som sikringsinstrumenter og omfattes av reglene for sikringsbokføring. Standard ISDA-avtaler oppfyller ikke betingelsene for motregning, og alle finansielle derivater presenteres dermed

brutto i balansen: kontrakter med positiv verdi presenteres som eiendeler, og kontrakter med negativ verdi presenteres som forpliktelser. Alle derivatkontrakter vurderes til virkelig verdi over resultat.

NOTE 21 KONTANTSIKKERHET*(Beløp i NOK 1 000 000)*

	2013	2012
Kontanter mottatt som sikkerhet for derivateksponering	3 656	5 644
Kontanter stilt som sikkerhet for derivateksponering	-4 524	-4 910
Sum kontantsikkerhet	-868	734

Avtaler om utveksling av collateral (CSA) som sikkerhet for eksponering i derivatporteføljen inngås med alle derivatmotparter. Sikkerhetsstillelsen består av kontanter i USD eller EUR. Kontanter mottatt eller stilt som sikkerhet for derivateksponering presenteres

som henholdsvis mottatt eller avgitt kontantpost med en tilhørende gjeld eller fordring til kredittinstitusjoner. Kontantsikkerheten inngår i selskapets løpende likviditetsstyring.

Poster som ikke kan motregnes i balansen, mens som omfattes av avtale om motregning

(Beløp i NOK 1 000 000)	2013	2012
Finansielle derivater	11 806	18 780
Sum eiendeler	11 806	18 780
Finansielle derivater	18 559	15 568
Sum forpliktelser	18 559	15 568

Kommunalbanken har inngått ISDA avtaler med motpartene for finansielle derivater. Dette innebærer at all eksponeringen mot motparten nettes ved mislighold.

NOTE 22 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

(Beløp i NOK 1 000 000)

	Valuta	Hovedstol i valuta	Innløsnings rett	Rente	Hovedstol i NOK	
					2013	2012
Evigvarende ansvarlig lånekapital	NOK	8 mill			0	8
Ordinær ansvarlig lånekapital	CAD	275 mill	2016	3,74%	1 571	1 542
Sum ansvarlig lånekapital					1 571	1 550

NOTE 23 AKSJEKAPITAL

	2013		2012	
	Antall aksjer	Andel i %	Antall aksjer	Andel i %
Den Norske Stat	2 144 625	100	2 144 625	100

NOTE 24 RISIKOSTYRING

Kommunalbankens eierskap, kundegruppe og sektorpolitiske rolle innebærer at banken opprettholder en lav risikoprofil. Risikorammer fastsettes i tråd med styrets, eiernes og myndighetenes krav, og hensyntar bankens kapasitet til å bære risiko og toleranse for svingninger i resultat og kapital.

Risikostyring og internkontroll i Kommunalbanken er etablert i en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, og overvåker risiko i alle deler av virksomheten. Risikostyring og internkontroll er integrert i bankens strategi og forretningsprosesser, og er tilpasset arten, omfanget og kompleksiteten i risikoeksponeringen.

Organisering

Styret. Styret har det overordnede ansvaret for risikostyringen og fastsetter langsiktige mål for risikoprofil. Risikoprofilen operasjonaliseres gjennom fastsettelse av rammer for typer og omfang risiko banken kan eksponeres for. Risikotagning skal gjennomføres innenfor fastsatte rammer.

Fullmakter. Det foreligger fullmakter for alle bevilgninger av utlån samt posisjons- og handlerammer på alle finansielle områder.

Ansvarliggjøring. Administrerende direktør har ansvaret for gjennomføring av risikostyring og internkontroll, og løpende vurderer og følger opp endringer i bankens risikoeksponering.

Årlig gjennomgang. Alle risikorammer og handel med nye finansielle instrumenter godkjennes av styret. De finansielle retningslinjene behandles av styret minst to ganger årlig. Retningslinjer for utlån til kommuner behandles minst årlig av styret. Bankens kapital situasjon vurderes minimum årlig.

Uavhengige risikokontrollfunksjoner. Avdelinger som utfører risikokontroll er uavhengig av virksomheten i de operasjonelle avdelingene utlån, innlån og treasury. Kommunalbanken benytter portefølje og risikostyringssystemet Adaptiv 360 fra SunGard. Internrevisjon utføres av KPMG og rapporterer til styret.

Risikoformer

Risikostyringen og risikoeksponeringen i Kommunalbanken er underlagt et strengt internt regelverk for å sikre bankens kredittrating og tilgang til de mest attraktive pengemarkedene. Kredit- og likviditetsrisikoen er gjennomgående lav. Bankens eksponering er ikke posisjonsmessig eksponert for rente- og valutarisiko.

Med utgangspunkt i overordnede mål blir følgende faktorer utpekt som spesielt viktig risikofaktorer:

Kreditt og motpartsrisiko

- Tap på utlån
- Mislighold derivatmotparter
- Mislighold likviditetsforvaltningen
- Prisisiko i likviditetsforvaltningen

Markedsrisiko

- Rente og valutarisiko

Kapitalisering

Likviditetsrisiko

Operasjonell risiko

Kredittisiko

Bankens aktivside består av utlån til kommunal sektor og en likviditetsportefølje med obligasjoner hovedsakelig utstedt eller garantert av stater/ lokalmyndigheter, multilaterale finansinstitusjoner, obligasjoner med porteføljepant samt finansinstitusjoner med god kreditt-rating.

Organisering av kredittvurdering. Kommunalbankens kredittvurderingssystem for utlån bygger på økonomiske analyser av kommunene og fylkeskommunene. Kommunenes finansielle situasjon blir beskrevet med både kvalitative og kvantitative indikatorer. Dette inkluderer driftsforhold, det institusjonelle rammeverk, den finansielle situasjonen, gjeldsprofil, ledelse og styring samt økonomiske forhold i det geografiske området kommunene befinner seg i. Ratingestimatene fra modellen viser rating i området AA- til AA+.

Kommunalbanken har strenge retningslinjer for inngåelse av finansielle avtaler knyttet til likviditetsplasseringene og sikringsinstrumenter (derivater). For alle plasseringer kreves minimum rating på A2/A fra ratinginstituttene Moody's og Standard and Poor's.

Risiko i derivathandel reduseres ved bruk av ISDA avtaler, og det opprettes avtaler som inkluderer ekstra sikringsarrangementer (sikkerhetsstillelse med deponering av kontantbeløp) med alle nye derivatmotparter.

Det er etablert rutiner og prosesser for håndtering av kredittisiko. Alle nye kredittlinjer til finansielle motparter vurderes av ledelsen og hver motpart revurderes løpende. Beslutningsgrunnlaget og størrelse på kreditttramme bygger bl.a. på bankens egne kredittisikomodeller, størrelsen på bankens risikokapital, motpartens rating, type finansielt instrument og løpetid. Retningslinjer for kredittlinjer til kommunale låntakere godkjennes årlig av styret og spesielle kreditter vurderes av ledelsen før eventuelle lånetilsagn.

Kredittvurdering. Kommunalbankens kundemasse består av utlån til kommunal sektor og har en god kredittverdighet. Kredittisiko er begrenset til betalingsutsettelse da betalingsforpliktelsen ikke kan falle bort. Det er fastlagt i kommuneloven at kommuner og fylkeskommuner ikke kan slås konkurs. I kommuneloven er det også gitt bestemmelser om de prosedyrer som skal følges dersom betalingsutsettelse må iverksettes. Etter disse bestemmelsene overtar departementet styringen av en kommune dersom kommunestyret vedtar betalingsinnstilling.

Kommunalbanken styrer rente og valutarisiko ved bruk av derivater. Motpartene i derivattransaksjonene er finansinstitusjoner. Banken har

strenge krav til rating, ISDA avtale samt avtale om ekstra sikkerhetsstillelse ved inngåelse av nye avtaler.

Kredittisiko i likviditetsporteføljen er begrenset. Gjennomsnittlig vektet rating på porteføljen var AA+ (lavest av S&P og Moody's) og omtrent 69% av likviditetsporteføljen var plassert i papirer som har risikovekt 0 %. Gjennomsnittlig løpetid var under 1 år ved årsskiftet. Den lave løpetiden begrenser prisisikoen i likviditetsporteføljen og banken har egne prisisikorammer på alle motparter.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen består hovedsakelig av rente- og valutarisiko. Bankens retningslinjer tillater minimal eksponering mot rente- og valutaendringer. Styring av rente- og valutarisiko gjennomføres ved å sikre at bankens forpliktelser og rettigheter til enhver tid balanserer. Økonomisk sikring gjennom finansielle derivater brukes aktivt i styring av markedsrisiko.

Kapitalisering

Kommunalbanken er underlagt kapitalkravforskriften og herunder minstekravet til kapitaldekning. I tillegg har Kommunalbanken en strategi og prosess for vurdering av kapitalbehov i forhold til bankens risikoprofil. Bankens styre vurderer minst årlig om kapitalbehovet er tilstrekkelig ut fra faktisk og forventet fremtidig risikoeksponering.

Beregning av kapitalbehovet gjennomføres ved å estimere hvor mye kapital banken bør ha for å sikre seg mot den totale risikoeksponeringen. Dette gjøres ved å estimere kapitalbehovet per risikoområde. Følgende risikokategorier er gjenstand for særskilt oppfølging og styring: kredittisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. I tillegg blir følgende risikokategorier analysert: konsentrasjonsrisiko, nøkkelpersonrisiko, forretningsrisiko, strategisk risiko, omdømmerisiko, risiko for endring i rammevilkår og compliance risiko.

Risiko for endring i rammevilkår følges nøye av bankens styre. Innføring av det europeiske kapitalkravsregelverket medfører at bankens kapitalbehov er økende.

Kommunalbankens rene kjernekapitaldekning er 12,39 %, og Kommunalbanken tilfredsstillende de regulatoriske minstekrav til kapital.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen styres gjennom tilpasning av løpetiden og rentebindinger på aktiva- og passivsidene. Størrelsen på likviditetsporteføljen skal over tid tilsvare minimum 12 måneders netto finansieringsbehov og til enhver tid 10 måneders finansieringsbehov. Løpetiden i likviditetsporteføljen holdes kort, slik at likviditeten ved behov kan styres gjennom forfall. I tillegg er porteføljen plassert i likvide verdipapirer av meget høy kredittkvalitet. Likviditetsporteføljen skal utgjøre mellom 25 og 35 prosent av forvaltningskapitalen. Kommunalbanken skal til en hver tid ha innlån med like lang eller lengre løpetid enn tilsvarende rentebindinger på utlån.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er til stede i alle deler av bankens virksomhet. Banken minimerer den operasjonelle risikoen gjennom fokus på intern kontroll, etisk atferd og høy kompetanse hos den enkelte medarbeider. Styret blir løpende informert om bankens operasjonelle risiko og uønskede hendelser.

NOTE 25 KREDITTRISIKO*(Beløp i NOK 1 000 000)*

Banken har eksponering mot kommunal sektor samt stater, regionale myndigheter, multilaterale utviklingsbanker, finansinstitusjoner og obligasjoner med fortrinnsrett innen OECD. For kommunal sektor kan løpetiden være opp mot 50 år, og kredittrammen reguleres av store engasjementforskriften. Finansielle eksponeringer skal være minst i ratingklasse singel-A.

Kommunalbanken innvilger lån til selskaper som utfører oppgaver for kommuner og fylkeskommuner. Forutsetningen for slike lån er at kommunene, eventuelt fylkeskommunene, stiller garantier som er politisk vedtatt og godkjent av staten ved fylkesmannen eller Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Lånene er i tillegg i stor utstrekning sikret med pant i selskapets verdier. Kommunalbanken har ikke hatt tap på utlån til kunder i 2013. Det foreligger ingen misligheter eller betalingsproblemer hos kunder som gir grunn til å forvente utlånstap i 2013. Kommunalbanken utsteder ikke finansielle garantier.

Tall i tabellen representerer faktisk kreditteksponering

2013

Forfall	< 1 år			> 1 år					Totalt	
	Risikoklasse	A-3	A-1/A-1+	Ikke ratet	A-	A	AA	AAA		Ikke ratet
Stater og sentralbanker		0	7 292	0	0	0	3 059	2 112	0	12 462
Regionale myndigheter ¹		0	14 603	22 628	0	0	11 398	10 340	223 512	282 481
Multilaterale utviklingsbanker		0	9 241	0	0	0	673	13 126	0	23 040
Finansinstitusjoner		0	11 898	0	0	143	799	0	0	12 840
Verdipapirifisering		0	128	0	0	0	0	0	0	128
Covered Bond		0	10 021	0	0	0	0	3 837	0	13 858
Totalt		0	53 184	22 628	0	143	15 929	29 414	223 512	344 810

¹ Inkl. utlån til kommuner, fylkeskommuner og interkommunale selskaper på NOK 243,1 milliarder.

Innvilgede, ikke-utbetalte lån per 31. desember 2013 utgjør NOK 7,38 milliarder.

Kredittrisiko fordelt på land**2013**

Forfall	< 1 år			> 1 år					Totalt	
	Risikoklasse	A-3	A-1/A-1+	Ikke ratet	A-	A	AA	AAA		Ikke ratet
Australia		0	230	0	0	0	578	0	0	808
Belgia		0	959	0	0	0	0	0	0	959
Canada		0	649	0	0	0	41	0	0	691
Danmark		0	4 208	81	0	0	0	3 361	0	7 650
Finland		0	1 366	420	0	0	0	456	253	2 495
Frankrike		0	9 320	0	0	0	3 059	0	0	12 378
Japan		0	419	0	0	0	0	0	0	419
Nederland		0	2 659	0	0	0	0	0	0	2 659
Norge		0	2 638	21 672	0	143	0	923	221 442	246 818
Østerrike		0	544	0	0	0	0	0	0	544
Spania		0	17	0	0	0	0	0	0	17
Supranational		0	9 241	0	0	0	673	13 126	0	23 040
Sverige		0	3 074	0	0	0	1 133	576	144	4 926
Tyskland		0	15 080	455	0	0	10 445	7 822	1 673	35 475
Storbritannia		0	2 780	0	0	0	0	3 150	0	5 931
Totalt		0	53 183	22 628	0	143	15 929	29 414	223 512	344 810

2012

Forfall	< 1 år			> 1 år					Totalt	
	Risikoklasse	A-3	A-1/A-1+	Ikke ratet	A-	A	AA	AAA		Ikke ratet
Stater og sentralbanker		232	6 300	0	0	0	5 475	2 472	0	14 479
Regionale myndigheter ¹		0	22 858	8 932	0	0	15 534	7 234	214 630	269 187
Multilaterale utviklingsbanker		0	7 634	0	0	0	1 870	9 093	0	18 597
Finansinstitusjoner		0	7 305	119	0	45	0	64	0	7 532
Verdipapirifisering		0	143	0	0	0	0	0	0	143
Covered Bond		0	10 259	1 102	0	0	388	2 479	0	14 229
Totalt		232	54 499	10 152	0	45	23 268	21 342	214 630	324 168

¹ Inkl. utlån til kommuner, fylkeskommuner og interkommunale selskaper på NOK 221,9 milliarder.

Innvilgede, ikke-utbetalte lån per 31. desember 2012 utgjør NOK 7,06 milliarder.

2012

Forfall Risikoklasse	< 1 år			> 1 år					Totalt
	A-3	A-1/A-1+	Ikke ratet	A-	A	AA	AAA	Ikke ratet	
Australia	0	237	0	0	0	0	32	0	269
Belgia	0	1 982	0	0	0	0	0	0	1 982
Canada	0	1 243	0	0	0	0	0	0	1 243
Danmark	0	3 788	0	0	0	0	614	36	4 437
Finland	0	490	399	0	0	0	452	593	1 935
Frankrike	0	4 500	0	0	0	5 863	276	0	10 639
Luxembourg	0	675	0	0	0	0	0	0	675
Nederland	0	1 680	0	0	0	0	64	0	1 744
Norge	0	1 204	9 581	0	45	0	0	213 585	224 415
Østerrike	0	44	0	0	0	0	0	0	44
Spania	232	18	0	0	0	0	0	0	250
Supranational	0	7 634	0	0	0	1 870	9 093	0	18 597
Sverige	0	4 459	172	0	0	915	1 367	0	6 912
Tyskland	0	20 604	0	0	0	14 619	7 683	416	43 323
Storbritannia	0	5 848	0	0	0	0	1 762	0	7 610
USA	0	93	0	0	0	0	0	0	93
Totalt	232	54 499	10 152	0	45	23 268	21 342	214 630	324 168

NOTE 26 RENTERISIKO

(Beløp i NOK 1 000 000)

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisikoen er et resultat av at rentebindingstiden for bankens eiendeler og gjeld ikke er sammenfallende, samt at inn- og utbetalinger faller på forskjellige tidspunkt. Som et ledd i bankens styring av renterisiko på eiendeler og gjeld foretar banken aktivt kjøp og salg av verdipapirer utstedt av stater, regionale myndigheter, multilaterale utviklingsbanker og finansinstitusjoner med god kreditt-rating, samt inngåelse av derivatkontrakter, hovedsakelig FRA-kontrakter og renteswapper.

Banken har innlån og investeringer i flere valutaer, men all renterisiko sikres perfekt for alle valutaer unntatt NOK, USD og EUR.

Renterisikoen i disse valutaene sikres med renteswapper, slik at banken kun har eksponering mot endringer i tre måneders pengemarkedsrenter. Rentesesensitiviteten måles som en endring i virkelig verdi av finansielle instrumenter ved ett prosentpoengs endring i rentenivå ("parallell skift"). Renterisikoen i NOK avhenger av muligheten til å regulere flytende rente på utlån til kunder.

Styret har vedtatt en ramme for rentesesensitivitet på 24 millioner kroner, målt som renterisiko ved antatt 50 dager til regulering av utlån med p.t.-rente. Rentesesensitiviteten i hovedvalutaer fremkommer i tabellen under:

1 prosentpoeng—renteøkning	Netto renterisiko	Brutto renterisiko
NOK	-21,9	21,9
USD	-2,6	2,6
EUR	0,9	0,9
Totalt	-23,6	25,5

Ved ett prosentpoengs renteøkning vil rentesesensitiviteten fremkomme i rentenettoen i løpet av tre etterfølgende måneder.

NOTE 27 VALUTARISIKO*(Beløp i NOK 1 000 000)*

Valutarisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier som følge av svingninger i valutakurser. Valutarisikoen oppstår som følge av at bankens innlån er hovedsakelig i utenlandsk valuta, mens utlån er i

norske kroner. Bankens risikopolisy krever sikring av all valutarisiko knyttet til balanseposter. Det kan imidlertid oppstå kortsiktige nettoposisjoner knyttet til resultatposter i USD og EUR. Valutarisiko sikres både på transaksjonsnivå og porteføljnivå. Rammen for valutarisiko er 12,0 mill kroner for en absolutt kursendring i alle valutaer.

Valuta	2013		2012	
	Nettoposisjon	10 % endring i valutakurs	Nettoposisjon	10%-endring i valutakurs
USD	16	1.6	-1	0
EUR	5	0.5	-1	0
Andre valutaer	4	0.4	3	1
Totalt	25	2.5	1	1

Tabellen ovenfor viser absolutt resultat effekt av 10 %-styrking av NOK i forhold til andre valutaer, beregnet på alle nettoposisjoner i utenlandsk valuta per 31. desember. Sensitivitetsanalysen innebærer null korrelasjon mellom valutakurser og andre markedsrisikofaktorer.

NOTE 28 LIKVIDITETSRISIKO*(Beløp i NOK 1 000 000)*

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Likviditetsrisikoen overvåkes og styres gjennom bankens internkontroll og finanspolicy. Overskuddslikviditeten skal over tid tilsvare minimum 12 måneders finansieringsbehov, og til enhver tid minimum 10 måneders finansieringsbehov. Dette innebærer at

banken i en gitt situasjon kan dekke alle forpliktelser herunder normal utlånsvirksomhet de kommende 12 måneder uten ny opplåning.

Overskuddslikviditeten forvaltes ut fra en forsiktig investeringspolitikk slik at både kredittrisikoen og markedsrisikoen er lav. Likviditeten plasseres i obligasjoner utstedt av stater, regionale myndigheter, multilaterale utviklingsbanker og finansinstitusjoner med høy kredittrating. Hoveddelen av porteføljen har forfall innen ett år. Videre reduseres likviditetsrisikoen ved å matche forfallsprofil på eiendeler og gjeld, og benytte kortsiktige opplåningsmuligheter og trekkrettigheter hos hovedbankforbindelsen for å styre likviditetsbehovet på kort sikt.

2013

Engasjement fordelt etter gjenværende løpetid	Totalt	< 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år	Uten forfall
Fordringer på kredittinstitusjoner	5 257	5 257	0	0	0	0	0
Utlån til kunder	240 863	3 701	10 577	6 511	18 446	201 627	0
Sertifikater og obligasjoner	100 616	7 543	17 530	28 410	47 133	0	0
Sum eiendeler	346 736	16 501	28 107	34 922	65 579	201 627	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 656	3 656	0	0	0	0	0
Obligasjongjeld	326 473	844	24 495	44 653	219 703	36 777	0
Annen gjeld	662	7	244	225	139	0	48
Ansvarlig lånekapital	1 569	0	0	0	1 569	0	0
Sum forpliktelser	332 360	4 507	24 739	44 878	221 410	36 777	48
Finansielle derivater	-6 354	743	-814	-376	-7 093	1 185	0
Netto likviditetseksposering	8 022	12 737	2 555	-10 332	-162 925	166 035	-48

Tabellen viser sum av netto forfall i perioden.

2013

Engasjement fordelt på renteregulering	Total	< 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år	Uten forfall
Fordringer på kredittinstitusjoner	5 257	5 257	0	0	0	0	0
Utlån til kunder	240 863	90 928	98 527	17 634	27 053	6 721	0
Sertifikater og obligasjoner	100 616	18 013	36 059	21 973	24 571	0	0
Sum eiendeler	346 736	114 198	134 586	39 607	51 624	6 721	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 656	3 656	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	326 473	26 262	86 800	53 649	139 972	19 790	0
Annen gjeld	662	7	244	225	139	0	48
Ansvarlig lånekapital	1 569	0	0	0	1 569	0	0
Sum forpliktelser	332 360	29 924	87 044	53 874	141 680	19 790	48
Finansielle derivater	-6 354	-63 843	-69 159	22 852	90 307	13 490	0
Netto renteeksponering	8 023	20 431	-21 618	8 585	251	421	-48

Tabellen viser netto beløp som er gjenstand for renteregulering i de aktuelle periodene.

2012

Engasjement fordelt etter gjenværende løpetid	Totalt	< 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år	Uten forfall
Fordringer på kredittinstitusjoner	5 940	5 940	0	0	0	0	0
Utlån til kunder	221 996	609	2 881	6 152	20 081	192 273	0
Sertifikater og obligasjoner	102 223	11 555	19 955	25 013	45 700	0	0
Sum eiendeler	330 159	18 104	22 836	31 166	65 781	192 273	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 041	6 035	0	0	0	0	6
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	362	362	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	317 108	8 757	20 560	40 102	203 037	44 651	0
Annen gjeld	811	8	18	583	167	0	35
Ansvarlig lånekapital	1 670	0	0	0	1 670	0	0
Sum forpliktelser	325 992	15 163	20 578	40 685	204 875	44 651	41
Finansielle derivater	3 212	-826	-374	498	-1 157	5 070	0
Netto likviditetseksponering	7 379	2 115	1 884	-9 021	-140 251	152 692	-41

Tabellen viser sum av netto forfall i perioden.

2012

Engasjement fordelt på renteregulering	Total	< 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år	Uten forfall
Fordringer på kredittinstitusjoner	5 940	5 940	0	0	0	0	0
Utlån til kunder	221 996	90 746	72 808	17 131	34 761	6 551	0
Sertifikater og obligasjoner	102 223	15 847	34 107	22 587	29 682	0	0
Sum eiendeler	330 159	112 533	106 914	39 718	64 443	6 551	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 041	6 035	0	0	0	0	6
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	362	362	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	317 108	36 101	87 214	53 357	125 041	15 395	0
Annen gjeld	811	8	18	583	167	0	35
Ansvarlig lånekapital	1 670	0	0	0	1 670	0	0
Sum forpliktelser	325 992	42 506	87 232	53 940	126 878	15 395	41
Finansielle derivater	3 212	-22 248	-71 632	25 831	62 448	8 812	0
Netto renteesponering	7 379	47 779	-51 949	11 609	13	-32	-41

Tabellen viser netto beløp som er gjenstand for renteregulering i de aktuelle periodene.

NOTE 29 KAPITALDEKNING OG KAPITALSTYRING

(Beløp i NOK 1 000 000)

Bankens kapital består av aksjekapital, akkumulert resultat, fondsobligasjoner og ansvarlige lån. Betyggende kapitalisering anses som nødvendig for å opprettholde AAA-ratingen og sikre effektiv markeds konkurranse. Styret vurderer kapitalsituasjonen løpende og vedtar de overordnede prinsippene for kapitalstyring.

Banken er underlagt kapitaldekningsregelverket og skal til enhver tid sikre et kapitalnivå som er forsvarlig i forhold til risikoprofil og markedsforhold. Målet for kapitalstyring operasjonaliseres gjennom

kjernekapitaldekning og totalkapitaldekning—nivå på kjernekapital og totalkapital i forhold til risikovektet balanse. Bankens kapitalsituasjon vurderes i forhold til risiko i normalsituasjon og i stresstester.

Minimumskravet til ren kjernekapitaldekning er satt til 9 prosent

inklusive en buffer for statseksponering. Kommunalbanken tilfredsstiller lovpålagte kapitalkrav per 31. desember 2013.

For å opprettholde betryggende kapitaldekning kan banken, avhengig av markedssituasjonen, redusere eller øke volumet i samlede eiendeler eller inngå en dialog med eieren om å endre bankens kapitalstruktur gjennom endret utbyttepolitikk eller aksjekapital.

Kravet til ren kjernekapital inkludert buffere øker fra 9 prosent til 10 prosent fra 1.juli 2014, og videre til 11 prosent fra 1. juli 2015.

Tilsvarende vil kravet til totalkapital inkludert buffere øke fra 12,5 prosent til 13,5 prosent gjeldende fra 1. juli 2014 og 14,5 prosent, gjeldende fra 1. juli 2015. Utover dette kan det bli endringer i kravet for motsyklisk buffer, som vil påvirke bankens kapitalkrav. Minstekrav til ren kjernekapital og totalkapital er hhv. 4,5 % og 8 %.

Kommunalbanken er i dag godt kapitalisert, og følger utviklingen i regulatoriske krav og tikpasser sin kapitalstruktur i tråd med myndighetskravene.

	2013			2012		
	Bokført verdi	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav	Bokført verdi	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav
Kredittrisiko						
Stater og sentralbanker	6 797	218	20	7 796	116	9
Lokale og regionale myndigheter	287 672	52 485	4 724	274 010	47 972	3 838
<i>Herav norske kommuner</i>	243 061	52 122	4 691	221 974	47 824	3 826
Offentlig eide foretak	6 300	30	3	8 233	0	0
Multilaterale utviklingsbanker	23 040	0	0	18 597	0	0
Finansinstitusjoner	27 789	4 917	443	29 271	4 868	389
<i>Herav motpartsrisiko for derivater</i>	8 153	990	89	14 515	1 917	153
Foretak	0	0	0	319	64	5
Engasjementer med pantessikkerhet i bolig	53	53	5	49	49	4
Obligasjoner med fortrinnsrett	13 858	1 386	125	14 229	1 423	114
Øvrige engasjementer	11	11	1	14	14	1
Verdipapirifisering	128	48	4	143	45	4
Sum kredittrisiko	365 647	59 147	5 323	352 662	54 551	4 364
Markedsrisiko				74	2	0
Operasjonell risiko—basismetode		3 207	289		2 946	236
Minimumskrav til ansvarlig kapital		62 354	5 612		57 499	4 600
Kapitaldekning			14,91 %			14,97 %
Kjernekapitaldekning			12,39 %			12,27 %

Tilleggs kapital kan ikke utgjøre mer enn 100 prosent av kjernekapitalen. Bankens ansvarlige kapital oppfyller kravene til kapitaldekning. Bankens ansvarlige kapital består av følgende elementer:

	2013	2012
Kjernekapital:		
Aksjekapital	2 145	2 145
Annen egenkapital	6 071	5 251
Sum egenkapital	8 216	7 395
Fondsobligasjoner	0	0
Balanseført utsatt skattefordel	0	0
Immaterielle eiendeler	-34	-1
Foreslått utbytte	-357	-253
Urealisert gevinst/tap som følge av endret kredittrisiko på gjeld	-97	-83
Sum kjernekapital	7 727	7 057
Tilleggs kapital		
Ansvarlig lån	1 571	1 542
Evigvarende ansvarlig kapital	0	8
Sum tilleggskapital	1 571	1 550
Sum ansvarlig kapital	9 299	8 607

Bankens ansvarlig kapital er beregnet i henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak. Urealisert gevinst/tap som oppstår som følge av endringer i egen kredittverdighet omfatter gjeld stiftet gjennom utstedelse av obligasjoner og gjennom inngåelse av derivatkontrakter.

Kontrollkomiteen og representantskapets uttalelser

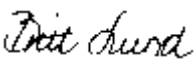
Kontrollkomiteens uttalelse

Kontrollkomiteen har gjennomgått årsoppgjøret og revisjonsberetningen for 2013 for Kommunalbanken AS.

Kontrollkomiteen tilrår representantskapet i Kommunalbanken AS å godkjenne årsregnskapet og årsberetningen og å treffe beslutning om anvendelse av overskuddet i samsvar med styrets forslag.

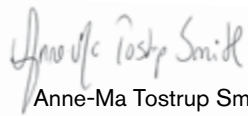
Oslo, 26. mars 2014

Kontrollkomiteen for Kommunalbanken AS

Britt Lund

Leder

Anne-Ma Tostrup Smith

Kjell Inge Skaldebø

Nestleder

Roy Jevard

Representantskapets uttalelse

Til generalforsamlingen i Kommunalbanken AS

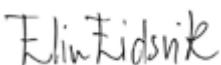
I samsvar med § 15 i vedtektene er regnskapet for 2013 gjennomgått.

Representantskapet anbefaler at styrets forslag til resultatregnskap og balanse, samt forslag til anvendelse av overskuddet, kr 1 072 846 730, godkjennes av generalforsamlingen.

Representantskapet viser til Kommunalbankens gode resultater for 2013, og benytter anledningen til å takke ledelsen og alle medarbeidere for godt arbeid.

Oslo, 4. april 2014

Representantskapet i Kommunalbanken AS

Elin Eidsvik

Representantskapets leder

Revisors beretning

Til generalforsamlingen i Kommunalbanken AS

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Kommunalbanken AS, som består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap, oppstilling over andre innregnede inntekter og kostnader, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og administrerende direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvise bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og administrerende direktør finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvise bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskaps-estimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Kommunalbanken AS avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2013 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen og redegjørelse om foretaksstyring*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og administrerende direktør har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 21. mars 2014
ERNST & YOUNG AS

Eirik Tandrevold
statsautorisert revisor

Vedtekter for Kommunalbanken

Sist endret av generalforsamlingen 21.06.2012, og godkjent av Finanstilsynet 12.07.2012

Kap. I

Firma, formål, kontorkommune

§ 1 Selskapets navn er Kommunalbanken AS.

§ 2 Selskapet er en direkte videreføring av virksomheten i det statlige forvaltningsorganet Norges Kommunalbank.

Statens aksjer kan overdras til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og kommunale pensjonskasser. Dette vil skje i samsvar med selskapets målsetting om høyest mulig kredittverdighet.

§ 3 Selskapets formål er å yte lån til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver enten mot kommunal garanti, statlig garanti, eller annen betryggende sikkerhet.

Selskapet kan påta seg andre oppgaver som naturlig hører sammen med selskapets virksomhet.

§ 4 Selskapets forretningskontor er i Oslo.

Kap. II

Ansvarlig kapital - aksjer

§ 5 Selskapets aksjekapital er NOK 2.144.625.000, fordelt på 2.144.625 aksjer á NOK 1.000.

§ 6 Erverv av aksjer er betinget av samtykke fra selskapets styre. Samtykke kan bare nektes når det foreligger saklig grunn.

§ 7 Den forkjøpsrett som aksjeeier har etter aksjeloven § 4-19 kan gjøres gjeldende også for aksjer som har skiftet eier.

Kap. III

Styret

§ 8 Selskapets styre består av fra fem til ni medlemmer. To av styrets valgte medlemmer skal være valgt av og blant de ansatte i selskapet. For disse medlemmene skal det velges personlige varamedlemmer med møte- og talerett i styret.

De øvrige medlemmer velges av generalforsamlingen for to år av gangen, slik at minimum to er på valg hvert år, maksimum tre av de valgte medlemmer. Etter det første året er minst halvparten av de valgte medlemmer på valg etter loddtrekning, og etter ytterligere ett år de gjenværende.

Styrets leder og nestleder velges av generalforsamlingen.

§ 9 Styrets leder skal sørge for at styret avholder møter så ofte som selskapets virksomhet tilsier det, eller når et styremedlem krever det.

Styret er vedtaksført når mer enn halvparten av styrets medlemmer er til stede. Som styrets vedtak gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for, dog må de som stemmer for et forslag som innebærer en endring utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige styremedlemmer. Ved stemmelikhet gjør møteleders stemme utslaget.

§ 10 Styret leder selskapets virksomhet, og skal således blant annet:

1. Fastsette retningslinjer for selskapets virksomhet og kontrollere at disse blir fulgt.
2. Bevilge lån og gi fullmakter.
3. Treffe beslutninger og gi fullmakt om opptak av lån.
4. Meddele prokura og spesialfullmakter.
5. Fremlegge årsregnskap og beretning.

6. Avgi innstilling til generalforsamlingen om vedtektsendringer.

7. Ansette administrerende direktør.

8. Fastsette administrerende direktørs lønn.

9. Utarbeide erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte.

§ 11 Selskapets firma tegnes av styrets leder, administrerende direktør eller av to styremedlemmer i fellesskap.

§ 12 Administrerende direktør har den daglige ledelse av selskapet og dets virksomhet i samsvar med instruks fastsatt av styret og godkjent av representantskapet.

Kap. IV

Representantskapet

§ 13 Representantskapet består av tolv medlemmer og fem varamedlemmer. Representantskapet bør være allsidig sammensatt, slik at de forskjellige distrikter og interessegrupper som berøres av selskapets virksomhet, så vidt mulig er representert. Medlem av styret kan ikke være medlem av representantskapet.

Ett av representantskapets medlemmer skal være valgt av og blant de ansatte i selskapet. For dette medlem skal det velges ett personlig varamedlem. De øvrige medlemmer og varamedlemmer velges av generalforsamlingen.

Representantskapets medlemmer velges for 2 år. En tredjedel av medlemmene trer ut hvert år. De aksjonærvalgte medlemmer velges for to år. Minst en tredel av medlemmene er på valg hvert år. Etter første året er en tredel av medlemmene på valg etter loddtrekning. Representantskapet velger leder og nestleder blant sine medlemmer. Valgene gjelder for 1 år.

§ 14 Representantskapet sammenkalles av lederen og har møte minst en gang i året og ellers når lederen finner det nødvendig eller når det kreves av styret, kontrollkomiteen eller minst to av representantskapets medlemmer. Innkallingen skal angi de saker som skal behandles.

Styret, kontrollkomiteen og revisor innkalles til representantskapets møter. Om ikke representantskapet for det enkelte tilfellet bestemmer noe annet, har styret og kontrollkomiteens medlemmer rett til å være til stede på representantskapets møter med tale- og forslagsrett. Departementet kan delta på representantskapets møter med inntil 2 observatører.

Representantskapet er vedtaksført når minst 2/3 av medlemmene eller varamedlemmene er til stede. Er det nødvendige antall medlemmer ikke til stede, skal det innkalles til nytt representantskapsmøte. Dette er da beslutningsdyktig når mer enn halvdel av medlemmene er til stede.

Som representantskapets vedtak gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for, dog må de som stemmer for vedtaket utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige medlemmer. Ved stemmelikhet gjør møteleders stemme utslaget.

§ 15 Representantskapet skal føre tilsyn med at selskapets formål fremmes i samsvar med lov, vedtekter og generalforsamlingens og representantskapets vedtak.

Representantskapet skal:

1. Godkjenne instruks for administrerende direktør fastsatt av styret.
2. Velge statsautorisert revisor.

3. Avgi uttalelse til generalforsamlingen om styrets forslag til resultatregnskap og balanse, herunder eventuelt konsernresultatregnskap og konsernbalanse og styrets forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap.
4. Gjennomgå beretninger fra styret, revisor og kontrollkomiteen.
5. Vedta instruks for kontrollkomiteen.
6. Avgi uttalelse i saker som vedkommer selskapet og som forelegges det av styret eller kontrollkomiteen.

Kap. V Generalforsamlingen

§16 Ordinær generalforsamling avholdes innen utgangen av juni måned.

Ekstraordinær generalforsamling skal holdes når aksjeeiere som representerer minst en tidel av aksjekapitalen, to medlemmer av representantskapet, styret, kontrollkomiteen eller selskapets revisor krever det.

Generalforsamlingen innkalles av departementet (Kommunal- og regionaldepartementet).

I den ordinære generalforsamling skal følgende spørsmål behandles:

1. Godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen, herunder anvendelse av overskudd eller dekning av underskudd og utdeling av utbytte.
2. Fastsetting av godtgjørelse for representantskapets og styrets medlemmer, medlemmer av kontrollkomiteen og revisor.
3. Valg av medlemmer til styret i samsvar med vedtektenes § 8.
4. Valg av medlemmer og varamedlemmer til kontrollkomiteen i samsvar med vedtektenes § 17.
5. Behandle styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte.
6. Behandle andre saker som er nevnt i innkallingen eller som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen.

Kap. VI Kontrollkomiteen

§ 17 Kontrollkomiteen består av tre medlemmer og ett varamedlem som velges av generalforsamlingen. Ett medlem skal tilfredsstille de krav som stilles til dommere etter lov av 13. august 1915 om domstolene, § 54, 2. ledd. Valget av dette medlem må godkjennes av Finanstilsynet.

Styremedlem, varamedlem til styret, revisor eller ansatt i selskapet kan ikke velges til medlem eller varamedlem av kontrollkomiteen. Heller ikke kan det velges noen som er umyndig eller som står i samarbeids-, underordnings- eller avhengighetsforhold til, eller er gift med, eller i rett opp- eller nedadstigende linje eller i første sidelinje er beslektet med eller besvogret med styremedlem, revisor eller overordnet tjenestemann i selskapet. Heller ikke kan det velges noen hvis bo er under konkursbehandling, akkordforhandling eller privat administrasjon. Inntrer forhold som gjør at vedkommende ikke lenger er valgbar, trer han ut av kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteens medlemmer velges for to år. Kontrollkomiteen velger leder og nestleder blant sine medlemmer.

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med selskapets virksomhet, herunder styrets disposisjoner, og blant annet påse at virksomheten drives i samsvar med lov og vedtekter.

Kontrollkomiteen møter så ofte som det anses påkrevet for å kunne

sikre et effektivt tilsyn. Den skal føre en av Finanstilsynet autorisert protokoll over sine forhandlinger, og skal hvert år gi melding til representantskapet, generalforsamlingen og Finanstilsynet om sitt arbeid.

Kap. VII Revisor

§ 18 Selskapets revisor skal være statsautorisert, og velges av representantskapet.

Revisjonsberetning skal avgis minst to uker forut for det representantskapsmøte hvor regnskapet skal behandles.

Kap. VIII

§ 19 Selskapet skaffer seg utlånsmidler ved utstedelse av obligasjoner, sertifikater eller andre former for gjeldsbevis eller ved inngåelse av låneavtaler.

§ 20 Lån bevilges bare til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver enten mot kommunal garanti, statlig garanti eller annen betryggende sikkerhet. Selskapet kan påta seg andre oppgaver som naturlig hører sammen med selskapets virksomhet.

§ 21 Styret fastsetter de til enhver tid gjeldende vilkår for utlånene.

§ 22 Selskapets kapitalisering og finansforvaltning skal være betryggende i forhold til selskapets virksomhet og forenlig med selskapets målsetning om høyest mulig kredittverdighet.

Kap. IX Årsoppgjør

§ 23 Regnskapsåret følger kalenderåret.

For hvert regnskapsår avgir styret årsregnskap og årsberetning.

Minst en måned forut for den ordinære generalforsamling skal årsregnskapet stilles til rådighet for revisor. Det reviderte årsregnskapet og årsberetningen skal gjennomgås av kontrollkomiteen og representantskapet før det forelegges for generalforsamlingen.

Generalforsamlingen godkjenner årsregnskapet og årsberetningen senest innen utgangen av juni måned.

Senest en uke etter at generalforsamlingen har godkjent årsregnskapet, skal styret sende det til kunngjøring.

Kap. X Aldersgrense

§ 24 Aldersgrensen for selskapets administrerende direktør er 67 år.

Kap. XI Ikrafttreden

§ 25 Disse vedtektene trer i kraft den dag de er godkjent av Kongen.

Kap. XII Vedtektsendringer

§ 26 Vedtektene kan ikke endres senere uten godkjenning av Kongen.

Tillitsvalgte

Styret

Else Bugge Fougner, høyesterettsadvokat, styreleder
Nils R. Sandal, tidl. fylkesordfører i Sogn og Fjordane, nestleder
Frode Berge, utviklingssjef Næringsforeningen i Stavangerregionen
Martha Takvam, direktør Group Internal Audit i Telenor ASA
Nanna Egidius, strategi- og utviklingssjef i Lillehammer kommune
Rune Sollie, konserndirektør økonomi og finans i Norske Skogindustrier ASA
Martin Skancke, selvstendig næringsdrivende og tidligere ekspedisjonssjef i Finansdepartementet
Roald Fischer, leder lånedokumentasjon og oppgjør i Kommunalbanken, ansattes representant
Trine Tafjord, porteføljeforvalter i Kommunalbanken, ansattes representant

Varamedlem for ansattes representant

Jarle Byre, kunde- og markedsansvarlig i Kommunalbanken
Marit Urmo Harstad, kunde- og markedsansvarlig i Kommunalbanken

Representantskapet

Elin Eidsvik, rådmann i Hamarøy kommune, leder
Knut Wille, rådmann i Skien kommune, nestleder
Svein Ludvigsen, fylkesmann i Troms
Hanne Braathen, tidl. ordfører i Storfjord kommune
Tore Sirnes, tidl. rådmann i Sandnes kommune
Berit Flåmo, ordfører i Frøya kommune
Karen Marie Hjelmeseiter, fylkesleder i Sogn og Fjordane Sp
Bjørn Skjelstad, ordfører i Verran kommune
Anita Orlund, tidl. ordfører i Skedsmo kommune
Arne Johansen, tidl. rådmann i Harstad kommune
Lene Conradi, ordfører i Asker kommune
Bjørn Ove Nyvik, økonomisjef, ansattes representant

Varamedlemmer

Berit Koht, økonomisjef i Troms fylkeskommune
Hans Seierstad, ordfører i Østre Toten kommune
Cecilie Hansen, ordfører i Sør-Varanger kommune
Johnny Stiansen, økonomidirektør i Hordaland fylkeskommune
Torger M. Jonassen, kunde- og markedsansvarlig i Kommunalbanken

Observatører til representantskapet

Sølve Monica Steffensen, ekspedisjonssjef KMD
Thor Bernstrøm, avdelingsdirektør KMD

Kontrollkomiteen

Britt Lund, tidl. rådmann i Tinn kommune, leder
Kjell Inge Skaldebø, rådmann i Åfjord kommune, nestleder
Anne-Ma Tostrup Smith, advokat i Statoil ASA

Varamedlem

Roy Jevard, rådmann i Melhus kommune

Revisor

Ernst & Young AS
Eirik Tandrevold, statsautorisert revisor

Internrevisor

KPMG AS
Are Jansrud, statsautorisert revisor

Organisasjon

(pr. 01.03.2014)

Ledelsen

Kristine Falkgård,
administrerende direktør

Nancy Sørli Paulsen,
PA til adm. dir.

Operativ virksomhet og markeder

Martin Spillum, leder

Innlån og IR

Thomas Møller, leder
Andreas Aleström
Chinatsu Kashiwa
Kristine Henriksen Lien
Evan Rodger Morgan
Marius Ruud

Utlån

Lars Maurits Bekkelund
Jarle Byre
Terje Christer Dalby
Børge Daviknes
Marit Urmo Harstad
Torger Magnus Jonassen
Lars Ludvigsen

Treasury

Ellen Eskedal Scavenius, leder
Fredrik Almroth
Trine Tafjord
May-Iren Walstad

Risikostyring

Frank Øvrebø, leder

Middle Office

Geir Brust
Marit Helde
Morten Nitteberg
Martin Stabæk

Lånedokumentasjon og oppgjør

Roald Fischer, leder
Åse Kristensen
Anita S. Kullberg
Bergljot S. Leganger
Kristin Lorentzen
Torill Lund
Annette G. Nielsen
Kristine Hordnes Solberg
Tove Storberget

Kommunikasjon og samfunnskontakt

Tor Ole Steinsland, leder
Julian Farner-Calvert
Sissel Johnsen Lie
Therese Murberg

Økonomi

Karina Folvik, leder

Finansanalyse

Svein Tore Hollseter
Torben Lindstad

Regnskap

Espen Gluva
Bjørn Ove Nyvik
Jorunn Svae

Stabsfunksjoner og etterlevelse

Ilse Bache, leder

IKT

Knut Andresen, leder
Bård Dørum
Ingebjørg Heggedal
Roger Solmyr
Erik Aasheim Walter
Waqas Khan

HR, HMS og administrasjon

Hilde Jordfald, leder
Majken Danielsen
Trine Lunden

Juridisk og etterlevelse

Ole-Christian Langerud

Internkontroll

Anna Aanstad
Jan Eirik Bøe

Elektrisk drevet hjemmetjeneste

Oppegård kommune har kjøpt inn el-biler til bruk i hjemmetjenesten. Kjøpet av bilene er en del av kommunens klima- og energiplan. Kommunen har 46 ladestasjoner for el-biler. Kommunalbanken har lånt ut 85 millioner kroner med grønn rente til kommunen.

Årsrapport 2013 er produsert av Kommunalbanken

Foto: Omslag: Jiri Havran, side 5: Sturlason/Kommunalbanken, side 6: Atle Holsen, side 10: shutterstock.com, side 16: Audun Brekke, side 24: Adam Mørk, side 34: Sturlason/Kommunalbanken, side 78: Nissan Norge.

Trykk: Erik Tanche Nilssen AS

N EL 20768
NISSAN

Kilden Teater- og Konserthus

Rett ved siden av Fiskebrygga ved innseilingen av Kristiansand ligger Kilden, som huser Agder Teater, Kristiansand Symfoniorkester og Opera Sør. Bygget ble åpnet i 2012 og er delvis finansiert av Kommunalbanken.

KBN Kommunalbanken
Norge

Kommunalbanken AS
Postboks 1210 Vika
0110 Oslo

Telefon 2150 2000
post@kommunalbanken.no
www.kommunalbanken.no